

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

โครงการปรับปรุงฟื้นฟูเมือง ชุมชนดินแดง
THE RE-DEVELOPMENT PROJECT FOR DIN-DANG
COMMUNITY

นาย อภิชาติ นิลม้าย

รฟ.
๑๒๕๒๑
๒๕๔๙

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 75569
- ๖ พ.ย. ๒๕๕๐
วัน,เดือน,ปี.....

b. 118.4045b
i.....

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา ๒๕๔๙

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาานิพนธ์ : โครงการปรับปรุงฟื้นฟูเมือง ชุมชนดินแดง
: THE RE-DEVELOPMENT PROJECT FOR DIN-DANG
COMMUNITY
นักศึกษา : นายอภิชาติ นิลม้าย รหัส 47035075
อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์สมพล ดำรงเสถียร
คณะ : ศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม
ภาควิชา : ศึกษาศาสตร์สถาปัตยกรรม
สาขาวิชา : สถาปัตยกรรม

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้คณะกรรมการตรวจปริญญาานิพนธ์ได้ตรวจพิจารณาและเห็น
ชอบแล้วจึงอนุมัติให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์
อุตสาหกรรมบัณฑิตประจำปีการศึกษา 2548

.....คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(รศ.ดร.รวีวรรณ ชินะตระกูล)

.....ประธานกรรมการ
(ดร. คุ่มพงศ์ หนูบรรจง)

.....กรรมการ
(รศ. สุรศักดิ์ กังขาว)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

.....กรรมการ

(ผศ. สมพล คำรงค์เกียรติ)

.....กรรมการ

(ผศ. เบนจวรรณ อุบลศรี)

.....กรรมการ

(ผศ. พัศตราภรณ์ ทิพยโสธร)

.....กรรมการ

(อาจารย์ สมิทธิ์ หวังเจริญ)

.....กรรมการ

(อาจารย์ สันติ กวินวงษ์ไพฑูรย์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ทศพร โสตาบวรกุล)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ณรัชย์ จันเสน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

.....กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์ ชูเกียรติ แซ่ตั้ง)

.....กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

(อาจารย์ อัครพงศ์ อนุพันธ์พงศ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาโท	: โครงการปรับปรุงฟื้นฟูเมือง ชุมชนดินแดง
	: THE RE-DEVELOPMENT PROJECT FOR DIN-DANG COMMUNITY
นักศึกษา	: นายอภิชาติ นิลม้าย รหัส 47035075
อาจารย์ที่ปรึกษา	: อาจารย์สมพล ดำรงเสถียร
คณะ	: วิศวกรรมศาสตร์อุตสาหกรรม
ภาควิชา	: วิศวกรรมสถาปัตยกรรม
สาขาวิชา	: สถาปัตยกรรม

บทคัดย่อ

การศึกษา "โครงการปรับปรุงฟื้นฟู ชุมชนดินแดง" เป็นการฟื้นฟูเมือง การปรับปรุงวิถีการดำรงอยู่ของสังคมเมืองให้สอดคล้องกับการพัฒนาความเจริญด้านอื่นๆ และให้คนในชุมชนเมืองมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมเมืองโดยรวม การฟื้นฟูควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สิ่งมีคุณค่า และจะเป็นการพัฒนาแบบหรือสร้างใหม่ คือ การปรับปรุงสภาพเดิมให้ดีขึ้น เนื่องจากสภาพที่เป็นอยู่เสื่อมโทรมไม่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ซึ่งในบริเวณชุมชนดินแดงได้เลือกนำวิธีการพัฒนาแบบหรือสร้างใหม่มาใช้ หรือที่เรียกว่า Recon-struction โดยจะทำลายอาคารเก่าทิ้งและก่อสร้างขึ้นมาใหม่พร้อมปรับปรุงสภาพแวดล้อมโดยรอบ

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษาทั้งหมด วิเคราะห์เพื่อหาบทบาทที่สำคัญตลอดจนพื้นที่ที่มีศักยภาพในการปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนดินแดงที่ตั้งอยู่บริเวณใจกลางเมืองที่เหมาะสมที่สุด จากการศึกษาและวิเคราะห์พอจะสรุปได้ว่า บทบาทของพื้นที่ศึกษามีบทบาทเป็นศูนย์กลางส่วนพื้นที่ราชการ และเป็นศูนย์กลางอยู่อาศัย โดยพัฒนาให้สามารถรองรับประชากรทั้งจากชุมชนเดิมและชุมชนรอบนอกพื้นที่ศึกษาได้

ในการวางแผนทางในการพัฒนาโดยอาศัยผลที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันการกำหนดกิจกรรม พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นการฟื้นฟูชุมชนดินแดงอย่างเต็มรูปแบบ นโยบายและเป้าหมายในการพัฒนา นำมาสรุปผลเป็นแนวความคิดในการออกแบบและวางแผน โดยพัฒนาและออกแบบเป็นผังแม่บทของโครงการ ซึ่งเป็นการวางแผนทางในการพัฒนา โดยมีแนวทางการพัฒนาแบ่งช่องพัฒนาออกเป็น 3 ช่อง

การพัฒนาช่วงที่ 1 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551-2552

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพัฒนาช่วงที่ 2 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2555

การพัฒนาช่วงที่ 3 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-2558

รวมระยะเวลาในการพัฒนา 8 ปี ในแต่ละช่วงของการพัฒนารัฐจะมีมาตรการต่างๆ เช่น ข้อบังคับ กฎหมายและข้อกำหนดเพื่อควบคุมให้สามารถดำเนินการไปตามผังที่ได้วางไว้ โดยมีภาคเอกชนร่วมมือกับภาครัฐในการพัฒนาพื้นที่เพื่อเป็นศูนย์ชุมชนชานเมืองสะพานใหม่ ให้สำเร็จตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ในการศึกษาเรื่อง “โครงการปรับปรุงฟื้นฟู ชุมชนดินแดง” ในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความร่วมมือ คำแนะนำ การอนุเคราะห์ในด้านข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความช่วยเหลือในด้านต่างๆ จากบุคคลหลายฝ่าย จนทำให้การศึกษาในครั้งนี้สำเร็จตามเป้าหมายซึ่งผู้ศึกษาต้องขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

- อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.สมพล ดำรงเสถียร ที่ทำให้ผมเป็นผู้ใหญ่ขึ้นรู้จักดูแลเวลาในการทำทุกอย่าง และความใจเย็นของอาจารย์ที่ไม่เคยว่าผมเลยซ้ำยังให้คำปรึกษาที่ดีมาโดยตลอด

- คณาจารย์ภาควิชาวิศวกรรมสถาปัตยกรรม (สจล.)
- เจ้าหน้าที่กองผังเมือง สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร
- บิดา มารดา ที่ให้กำลังใจผมมาโดยตลอด
- เมล์ ที่กระตุ้นความรู้สึกนึกคิดไม่เคยหยุดเลย (ว่า...ต้องเสร็จๆ)
- หนังสือ ที่อยู่เคียงข้างไม่ว่าจะเป็นกลางวันหรือว่ากลางคืน
- คุณสาธิต กรรมการผู้จัดการบริษัท Coffee to Day ที่มึงงานมาให้ผมทำมาโดยตลอดซึ่งเป็นบุคคลที่สำคัญมากเพราะรายได้ในการทำ”ปริญญาานิพนธ์”ในครั้งนี้ มาจากพี่ใจ...ขอบคุณครับ
- ขอบคุณตัวเองในการทำงานทุกขั้นทุกตอนอย่างมีสติ
- ขอบคุณ น้องแอม(กำลังหลัก),แป้ว,โด่ง ที่ช่วยพี่ทำอะไรหลายๆอย่าง ชอบใจมากนะ
- ขอบคุณเพื่อนๆ 470350..... ทุกตัวอักษร ทุกมิตรภาพ ทุกๆอารมณ์

นาย อภิชาติ นิลม้าย

ผู้จัดทำปริญญาานิพนธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 เหตุผลของโครงการ	3
1.3 ความเป็นมาของปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา	4
1.4 วัตถุประสงค์ของปริญญาานิพนธ์	7
1.5 ขอบเขตของการศึกษาปริญญาานิพนธ์	8
1.6 วิธีการดำเนินปริญญาานิพนธ์	9
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
1.8 อภิธานศัพท์	12
บทที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา	
2.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับประเทศ	13
2.2 การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับภาคกลาง	24
2.3 การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับจังหวัดกรุงเทพมหานคร	30
บทที่ 3 การศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชนเมืองและพื้นที่ศึกษา	
3.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันในชุมชนเมือง	43
3.2 การศึกษาสภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา	56
3.3 สรุปสภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา	63
บทที่ 4 การวิเคราะห์สภาพทั่วไปและบทบาทของพื้นที่	
4.1 การวิเคราะห์แผนพัฒนาและโครงการที่เกี่ยวข้อง	64
4.2 การวิเคราะห์แนวโน้มการขยายตัวของพื้นที่ศึกษา	68

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

4.3	ข้อได้เปรียบและศักยภาพในการพัฒนาของพื้นที่ศึกษา	71
4.4	การวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนาของพื้นที่ศึกษา	72
4.5	การวิเคราะห์จินตภาพของพื้นที่ชุมชนและพื้นที่ศึกษา	73
4.6	การวิเคราะห์เพื่อหาศักยภาพในการพัฒนา	78
4.7	การวิเคราะห์บทบาทของพื้นที่ศึกษาในอนาคต	96
บทที่ 5	การกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนา	
5.1	การกำหนดนโยบายของการวางแผนพัฒนา	97
5.2	การคาดการณ์จำนวนผู้ใช้พื้นที่ศึกษาในอนาคต	99
5.3	การวิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมของประชากรที่เข้ามาใช้ บริการพื้นที่โครงการ	102
5.4	การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพในอนาคต	103
บทที่ 6	การเสนอแนะแนวทางการพัฒนาพื้นที่ศึกษา	
6.1	แนวทางการวางแผนพัฒนาพื้นที่ศึกษา	105
6.2	แนวทางในการพัฒนาด้านกายภาพ	106
6.3	สรุปภาพรวมการออกแบบ	119
6.4	แนวทางการดำเนินการตามแผนและผัง	119
บทที่ 7	สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	
7.1	สรุปสาระสำคัญของพื้นที่ศึกษาศึกษา	127
7.2	ข้อเสนอแนะ	128
	บรรณานุกรม	130

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงลักษณะภูมิอากาศ	14
ตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนประชากรในประเทศ	14
ตารางที่ 2.3 แสดงเศรษฐกิจด้านการค้าระหว่างประเทศ	18
ตารางที่ 2.4 แสดงเศรษฐกิจด้านอุตสาหกรรมและการเกษตร	19
ตารางที่ 2.5 แสดงเศรษฐกิจการคลังรัฐบาล	20
ตารางที่ 2.6 แสดงบัญชีประชาชาติ	21
ตารางที่ 2.7 แสดงรายได้และจำนวนนักท่องเที่ยว	22
ตารางที่ 2.8 แสดงรายได้ รายจ่ายและหนี้สินของครัวเรือน	23
ตารางที่ 2.9 แสดงสภาพภูมิอากาศ และฤดูกาล	26
ตารางที่ 2.10 แสดงจำนวนประชากรในภาคกลาง	26
ตารางที่ 2.11 แสดงการขยายตัวของประชากรในภาคกลาง	28
ตารางที่ 2.12 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรในภาคกลาง	28
ตารางที่ 2.13 แสดงรายรับประเภทต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร	32
ตารางที่ 2.14 แสดงรายจ่ายประเภทต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร	33
ตารางที่ 2.15 แสดงรายได้ประชากร ผู้มีงานทำจำแนกตามอาชีพ รายได้ และเพศในกรุงเทพมหานคร	34
ตารางที่ 2.16 แสดงจำนวนประชากรในเขตกรุงเทพมหานครจำนวนประชากร แยกตามพื้นที่ ความหนาแน่น จำนวนบ้าน ตามเขตในกรุงเทพมหานคร	35
ตารางที่ 2.17 แสดงจำนวนเด็กในเกณฑ์บังคับเรียน ปีการศึกษา 2546	37
ตารางที่ 2.18 แสดงจำนวน ธนาคาร โรงพยาบาล โรงแรม สถานอาบอบนวด ศูนย์การค้า ท่าเทียบเรือ ในเขตกรุงเทพมหานคร	41
ตารางที่ 3.1 แสดงโครงสร้างประชากรปี พ.ศ. 2547 และ พ.ศ. 2537	49
ตารางที่ 3.2 ความสูงลักษณะอาคารและสิ่งก่อสร้างบริเวณชุมชนแฟลตดินแดง	63
ตารางที่ 4.1 แสดงค่าลักษณะและค่าน้ำหนักของปัจจัย	79

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง(ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.2 แสดงค่าคะแนนดิบของระบบการเข้าถึง	80
ตารางที่ 4.3 แสดงค่าคะแนนดิบของระดับความหนาแน่นของที่อยู่อาศัย	80
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าคะแนนดิบของระบบชอขายการให้บริการไฟฟ้า	81
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าคะแนนดิบของระบบชอขายการให้บริการประปา	81
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าคะแนนดิบของพื้นที่น้ำท่วมขัง	82
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าคะแนนดิบข้อกำหนดของพื้นที่	82
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าคะแนนดิบของมุมมองที่สวยงามของพื้นที่ศึกษา	83
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าคะแนนดิบของราคาที่ดิน	83
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าคะแนนดิบของสถาบันการศึกษา	84
ตารางที่ 5.1 แสดงการประมาณการณ์ประชากรล่วงหน้าของเขตดินแดง	100
ตารางที่ 5.2 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้โครงการปี 2547	101
ตารางที่ 5.3 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้โครงการปี 2552	101
ตารางที่ 5.4 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้โครงการปี 2557	101
ตารางที่ 5.5 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้โครงการปี 2562	102
ตารางที่ 5.6 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้โครงการปี 2567	102
ตารางที่ 6.1 แสดงเกณฑ์ในการคัดเลือกเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาที่เหมาะสม	116

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1	ภาพแสดงอัตราการเพิ่มของประชากรในประเทศ	15
ภาพที่ 2.2	แสดงประชากรที่เพิ่มขึ้นระหว่างปี 2533 – 2546	16
ภาพที่ 2.3	แสดงความหนาแน่นของประชากร	17
ภาพที่ 2.4	แสดงเศรษฐกิจด้านการค้าระหว่างประเทศ	19
ภาพที่ 2.5	แสดงเศรษฐกิจด้านอุตสาหกรรมและการเกษตร	20
ภาพที่ 2.6	แสดงเศรษฐกิจการคลังรัฐบาล	21
ภาพที่ 2.7	แสดงบัญชีประชาชาติ	22
ภาพที่ 2.8	แสดงรายได้และจำนวนนักท่องเที่ยว	22
ภาพที่ 2.9	แสดงรายได้ รายจ่ายและหนี้สินของครัวเรือน	23
ภาพที่ 2.10	แสดงการขยายตัวของประชากรในภาคกลาง	28
ภาพที่ 2.11	แสดงรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรในภาคกลาง	30
ภาพที่ 2.12	แสดงรายจ่ายประเภทต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร	33
ภาพที่ 2.13	แสดงจำนวนการนับถือศาสนาของประชากรในกรุงเทพมหานคร	39
ภาพที่ 3.1	แสดงสภาพของเขตดินแดง	43
ภาพที่ 3.2	แสดงที่ตั้งของเขตดินแดง	45
ภาพที่ 3.3	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินเขตดินแดง	46
ภาพที่ 3.4	แสดงระบบโครงข่ายการคมนาคมเขตดินแดง	47
ภาพที่ 3.5	สถานที่ราชการในเขตพื้นที่ดินแดง	48
ภาพที่ 3.6	แสดงที่ตั้งของพื้นที่ศึกษา	58
ภาพที่ 3.7	ระบบโครงข่ายการคมนาคมในพื้นที่	60
ภาพที่ 3.8	โครงข่ายคมนาคมขนส่งในพื้นที่ศึกษา	61
ภาพที่ 3.9	โครงข่ายคมนาคมขนส่งในพื้นที่ศึกษา	61
ภาพที่ 3.10	สภาพอาคารในพื้นที่ศึกษา	62
ภาพที่ 3.11	สภาพอาคารในพื้นที่ศึกษา	62
ภาพที่ 3.12	สภาพอาคารในพื้นที่ศึกษา	63

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ(ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.1 แสดงจินตภาพของพื้นที่ศึกษา	77
ภาพที่ 4.2 แสดงค่าคะแนนระบบการเข้าถึง	86
ภาพที่ 4.3 แสดงค่าคะแนนลักษณะความหนาแน่น	87
ภาพที่ 4.4 แสดงค่าคะแนนการให้บริการไฟฟ้า	88
ภาพที่ 4.5 แสดงค่าคะแนนการให้บริการประปา	89
ภาพที่ 4.6 แสดงค่าคะแนนพื้นที่น้ำท่วม	90
ภาพที่ 4.7 แสดงค่าคะแนนข้อกำหนดของพื้นที่	91
ภาพที่ 4.8 แสดงค่าคะแนนมุมมองที่สวยงาม	92
ภาพที่ 4.9 แสดงค่าคะแนนราคาที่ดิน	93
ภาพที่ 4.10 แสดงค่าคะแนนสถาบันการศึกษา	94
ภาพที่ 4.11 แสดงค่าคะแนนรวมทั้งหมด	95
ภาพที่ 6.1 แสดงการวิเคราะห์แนวทางเลือกที่ 1	113
ภาพที่ 6.2 แสดงการวิเคราะห์แนวทางเลือกที่ 2	114
ภาพที่ 6.3 แสดงการวิเคราะห์แนวทางเลือกที่ 3	115
ภาพที่ 6.4 แสดงลักษณะของพื้นที่ชุมชนดินแดง	122
ภาพที่ 6.5 แสดงการเกิดปัญหาในชุมชนดินแดง	122
ภาพที่ 6.6 แสดงแนวทางการแก้ไขปัญหาในชุมชนดินแดง	123
ภาพที่ 6.7 แสดงการออกแบบใหม่ of ชุมชนดินแดง	123
ภาพที่ 6.8 แสดงผังรวมของการออกแบบ	124
ภาพที่ 6.9 แสดงจินตภาพใหม่ของชุมชนดินแดง	124
ภาพที่ 6.10 แสดงรูปแบบทัศนียภาพโดยรวม	125
ภาพที่ 6.11 หุ่นจำลองผังบริเวณเดิม	125
ภาพที่ 6.12 หุ่นจำลองผังบริเวณที่ออกแบบใหม่	126

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

ประเทศไทยในปัจจุบันนั้น การเจริญเติบโตของเมืองมีการพัฒนาแตกต่างออกไปจากในอดีต ซึ่งในอดีตนั้นประเทศไทยมีการเจริญเติบโตแบบค่อยเป็นค่อยไปตามธรรมชาติและวิถีความเป็นอยู่ทำให้ในอดีตสามารถควบคุมการเจริญเติบโตของเมืองได้และยังไม่ทำให้เกิดปัญหาของเมือง แต่ในปัจจุบันการพัฒนาของประเทศไทย นั้นไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีทางด้านต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศและเป็นศูนย์กลางด้านต่าง ๆ ส่งผลให้ประชากรในจังหวัดต่าง ๆ ได้อพยพเข้าสู่กรุงเทพมหานครเพื่อตอบสนองความต้องการในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านการศึกษา หรือ ที่อยู่อาศัย ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องหาแหล่งที่อยู่อาศัย ทั้งการเช่าหรือซื้อโครงการที่พักอาศัยในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้การวางผังเมืองในบางส่วนยังขาดมาตรการในการควบคุมดูแล ในเรื่องการไร้ที่ดินของเมืองเป็นเหตุทำให้สภาพแวดล้อมเกิดความเสื่อมโทรมทำให้การใช้ที่ดินของชุมชนเมืองไม่มีระเบียบและประสิทธิภาพที่เพียงพอ

สำหรับเมืองที่มีปัจจัยทางด้านต่าง ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของประชากรในทุก ๆ ด้าน ดังเช่น กรุงเทพมหานคร จึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-3 (พ.ศ. 2504-2519) ที่มุ่งเน้นการขยายโครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ ซึ่งในระยะนั้นยังไม่มีการจัดทำผังเมืองรวมสำหรับเมืองหลวงส่งผลให้เมืองเกิดการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรม แต่พอถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4-7 (พ.ศ. 2520-2539) ได้มุ่งเน้นการกระจายความเจริญออกไปสู่ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น เพื่อป้องกันการอพยพของประชากรต่างจังหวัดเข้าสู่กรุงเทพ-มหานคร ลดความแออัดและปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมในปัจจุบันให้ดีขึ้น ต่อมาเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้เน้นทางด้านการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเมือง หลังจากนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้มีจุดมุ่งหมายในการแก้ไขปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรในประเทศให้เกิดการพัฒนาแบบยั่งยืน นำไปสู่สังคมที่มีคุณภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม โดยยึดแนวทางในการพัฒนาประเทศของกระทรวงมหาดไทย โดยเริ่มจากนโยบายของแผนมหาดไทย ฉบับที่ 1-4 (พ.ศ. 2515-2534) ที่มีนโยบายเน้นไปในเรื่องของทางด้านการปกครองประเทศ ทำให้ยังไม่มีมีการกล่าวถึงในเรื่องของการวางผังเมืองเท่าใดนัก ต่อมาในแผนมหาดไทย ฉบับที่ 5-6 (พ.ศ. 2535-2544) เริ่มมีนโยบายเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของที่ดินให้มีประสิทธิภาพ โดยมีแผนพัฒนาให้กรุงเทพ-มหานครเป็นเมืองนำอยู่ โดยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไปจนถึงแผนมหาดไทย ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2545-2549) ที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนในการพัฒนาเมืองให้นำอยู่ จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เมื่อเริ่มมีการจัดการและพัฒนาการวางผังเมืองและควบคุมพื้นที่ โดยเริ่มจากแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 1-4 (พ.ศ. 2520-2539) ได้มีนโยบายที่จะปรับปรุงการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับผังเมืองรวม รวมไปถึงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของประชากร ต่อมาในแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) ได้มีนโยบายที่จะมุ่งเน้นให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่เจริญเติบโต อย่างเป็นระบบตามหลักสากลของการพัฒนาเมืองและพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของเมือง โดยการเพิ่มพื้นที่สีเขียวและการลดปัญหามลพิษต่าง ๆ จนมาถึงในแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2545-2549) ได้มีนโยบายให้เป็นเมืองที่รักษาสภาพแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีคุณค่า เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากรในอนาคต

หลังจากที่มีนโยบายของกรุงเทพมหานครทางด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและการพัฒนาเมืองรวมไปถึงการเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากรในอนาคต เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมให้มีความมั่นคงและเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชนให้สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคน รวมทั้งให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศมากยิ่งขึ้น กรุงเทพมหานครและการเคหะแห่งชาติ มีแนวความคิดร่วมกันในการดำเนินการปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนเมืองบริเวณดินแดง ในลักษณะ Super Block ซึ่งทั้งสองหน่วยงานเป็นผู้ใช้ที่ดินรายใหญ่บริเวณดังกล่าว โดยการเคหะแห่งชาติจะทำการปรับปรุงอาคารแฟลตและสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยในที่ดินของการเคหะแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม รวมถึงการปรับปรุงระบบโครงสร้างคมนาคมให้สอดคล้องกันด้วย ทำให้มีความจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนดินแดงให้มีสภาพที่เหมาะสม ทั้งในด้านของตัวอาคาร และการใช้ที่ดิน สภาพแวดล้อม การจราจร และเพื่อเป็นการพัฒนาสภาพชุมชนเพื่อประชาชน ที่มีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ในชุมชนที่ดีขึ้น การ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เคหะแห่งชาติจึงได้จัดทำโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดงขึ้น โดยจะทำการก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัยใหม่ ในรูปแบบลักษณะที่พักอาศัยเอื้ออาทรในเมือง ปรับปรุงผังบริเวณที่มีสัดส่วนพื้นที่ว่างที่เหมาะสม จัดระบบ การจราจร และ จัดภูมิทัศน์ในพื้นที่ให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี เหมาะสมกับความต้องการของประชากร

ด้วยเหตุนี้การวางผังให้กับชุมชนที่เป็นชุมชนพักอาศัย จึงมีความสำคัญอย่างมาก ทั้งโครงการเดิมที่เกิดขึ้นอยู่แล้ว กับโครงการใหม่ที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตให้มีความสัมพันธ์กันทางด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโครงการทั้งทางด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม เช่น การเพิ่มสาธารณูปโภคและสาธารณูปการทางด้านต่าง ๆ ให้กับตัวชุมชน เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนที่กำลังจะขยายตัวเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

1.2. เหตุผลของโครงการ

1.2.1 ตำนานโยบาย

- เพื่อตอบสนองแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-9 (พ.ศ.2504-2549) แผนพัฒนาฉบับที่ 1 (พ.ศ.2507-2509) เนื่องจากประชาชนในจังหวัดพระนครกำลังเพื่อทวีขึ้นมาก ที่พักอาศัยบางแห่งในปัจจุบันไม่ถูกสุขลักษณะ มีประชาชนอาศัยหนาแน่นจนเกินไปและก่อให้เกิดความสกปรกจนกลายเป็นแหล่งเชื้อโรคมเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยแก่ผู้อยู่อาศัยซึ่งมีแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นที่การปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนที่มีความแออัด เพื่อจะได้มีระดับสภาพชีวิต สังคม และ ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

- สอดคล้องกับแผนมหาดไทยฉบับที่ 1-7 (พ.ศ.2515-2549)เป็นแผนแม่บทกระทรวงมหาดไทย โดยมีนโยบายที่ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนให้เกิดการพึ่งตนเอง พัฒนาเมืองให้น่าอยู่ จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน

- เพื่อตอบสนองกับนโยบายของการเคหะแห่งชาติที่มีนโยบายในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินในการปรับปรุงและฟื้นฟูชุมชนดินแดง มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมสภาพแวดล้อมของย่านที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่ชั้นในของกรุงเทพมหานคร แทนที่ชุมชนเก่าที่มีอยู่ให้ดีขึ้นในอนาคต

- เพื่อตอบสนองแผนพัฒนากรุงเทพมหานครฉบับที่ 1-6 (พ.ศ.2520-2549) ทางด้านการใช้ ที่ดินให้เกิดประโยชน์ สอดคล้องกับผังเมืองรวมและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทางสังคม และทางด้านเศรษฐกิจ ที่มีผลต่อประชากรในอนาคต

1.2.2. ด้านเศรษฐกิจ

- จากการที่ประเทศได้มีการพัฒนาตนเอง ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติส่งผลให้สภาพ โดยรวมทางด้านเศรษฐกิจของประเทศเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนได้มีการอพยพเข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานครเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้มีการใช้ประโยชน์ของที่ดินเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะที่ดินทางด้านที่อยู่อาศัยส่งผลกระทบต่อผู้อยู่อาศัยในชุมชนเกิดความแออัด เกิดความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมทำให้พื้นที่มีมูลค่าลดลง

1.2.3. ด้านสังคม

- เนื่องจากจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงส่งผลกระทบต่อผู้อยู่อาศัยไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชากร ทำให้ชุมชนเกิดความแออัด ขาดการดูแลทางด้านต่าง ๆ ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของตัวอาคาร และ การแออัดของประชากรในชุมชน ทำให้เกิดปัญหาการเพิ่มขึ้นของประชากรและการขาดคุณภาพที่ดีของการอยู่อาศัย

1.2.4. ด้านกายภาพ

- ศึกษาการใช้ประโยชน์ของที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่รวมถึงการปรับปรุงชุมชนในรูปแบบทางด้านงานสถาปัตยกรรมและสาธารณูปโภค – สาธารณูปการ ที่มีอยู่เดิมในปัจจุบัน และที่กำลังจะเกิดขึ้นภายในอนาคต ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ปัจจุบัน

1.3 ความเป็นมาของปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา

1.3.1. ด้านนโยบาย

- แผนพัฒนาฉบับที่ 1 (พ.ศ.2507-2509) เนื่องจากประชาชนในจังหวัดพระนคร กำลังเพื่อทวีขึ้นมาก ที่พักอาศัยบางแห่งในปัจจุบันไม่ถูกสุขลักษณะ มีประชาชนอาศัยหนาแน่นจนเกินไปและก่อให้เกิดความสกปรกจนกลายเป็นแหล่งเสื่อมโทรมเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยแก่ผู้อยู่อาศัย ทางภาครัฐได้มีการยื่นมือเข้ามาช่วยเพื่อแบ่งเบาภาระของผู้มีรายได้น้อยและเพื่อป้องกันมิให้มีการสร้างแหล่งเสื่อมโทรมใหม่

- แผนพัฒนาฉบับที่ 2 (พ.ศ.2510-2514) การพัฒนาเศรษฐกิจยอมทำให้ย่านชุมชนขยายตัวออกไปอย่างรวดเร็ว การพัฒนาสังคมจึงจำเป็นต้องเดินเนนการควบคู่กันไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ

- แผนพัฒนาฉบับที่ 3 (พ.ศ.2515-2519) การที่เมืองต่าง ๆ ขยายตัวออกไปโดยไม่มีกรวางแผนและการควบคุมก่อให้เกิดอุปสรรคหลายประการ เช่น ที่อยู่อาศัยไม่เพียงพอและไม่ถูกสุขลักษณะเกิดมีปัญหากับแหล่งเสื่อมโทรมและการบุกรุกที่ของรัฐ การจราจรติดขัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้

สาธารณูปโภคต่างๆขาดแคลน แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 3 จึงได้กำหนดให้มีการพัฒนาเมือง และท้องถิ่นมากขึ้น

- แผนพัฒนาฉบับที่ 4 (พ.ศ.2520-2524) การขยายตัวของเศรษฐกิจและสังคม ตลอดทั้งการเพิ่มของประชากรที่ผ่านมาได้สร้างสมปัญหาเกี่ยวกับระบบชุมชนระดับเมืองและปัญหาในกรุงเทพมหานครทวีมากยิ่งขึ้น เลยได้มีการวางแนวทางพัฒนาระบบเมืองตามนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการเร่งบูรณะชนบทให้เป็นระบบเดียวกัน

- แผนพัฒนาฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) เนื่องจากกรุงเทพมหานครยังเป็นเมืองเอกขนาดใหญ่อยู่เป็นศูนย์กลางของประเทศ และเป็นแหล่งอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดมีพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมสูงกว่าเมืองอื่นจึงเป็นเหตุผลทำให้ประชากรอพยพเข้ามาอยู่ในเมือง ทำให้เมืองเกิดความแออัด จึงจำเป็นที่จะต้องจัดสร้างที่อยู่อาศัยให้เพียงพอกับจำนวนประชากร

- แผนพัฒนาฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) การคลังท้องถิ่นเกิดการขาดการระดมทุนทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนการบริการด้านสาธารณูปการหลัก จึงจัดบริการสาธารณูปโภคตลอดทั้งที่อยู่อาศัยครอบคลุมไม่ทั่วถึงผู้มีรายได้น้อยหรือกลุ่มผู้ยากจนในเมือง

- แผนพัฒนาฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) มีการเร่งรัดการขยายเทศบาลให้สอดคล้องกับเขตพัฒนาเมืองผังเมืองรวมควบคู่ไปกับการพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการต่างๆในเขตเมืองให้ทันกับการขยายตัวเมือง และสนับสนุนการสร้างเมืองใหม่เพื่อกระจายความแออัดจากเมืองศูนย์กลางที่ขยายตัวเร็ว

- แผนพัฒนาฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจก็ตามแต่กิจกรรมและความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจก็ยังคงอยู่ที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลรายได้ต่อหัวของคนไทยในกรุงเทพมหานครยังสูงกว่าภูมิภาคอื่น จากผลของการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ผ่านมา ส่งผลกระทบคุณภาพชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่ให้มีการพัฒนาในระยะยาว

- แผนพัฒนาฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) พัฒนาเมืองนำอยู่และชุมชนนำอยู่ตามศักยภาพความพร้อมอย่างสอดคล้องกับวัฒนธรรม ค่านิยมและความต้องการของชุมชน

- แผนของกระทรวงมหาดไทยฉบับที่ 1 – 7 (พ.ศ. 2515 – 2549) โดยส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องการปกครองมากกว่าการพัฒนาเมือง ซึ่งขาดการดูแลและควบคุมการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

- แผนยุทธศาสตร์กรุงเทพมหานคร มุ่งเน้นการจัดทำแผนปฏิบัติการที่ส่งเสริมพัฒนา ตามบทบาทและศักยภาพของพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นเขตเศรษฐกิจเมือง เขตที่อยู่อาศัย เขตชุมชนใหม่ เขตเมืองอุทยานนคร เขตควบคุมรักษาสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ระบบคมนาคมขนส่ง คล่องตัว สะดวกสบาย โดยส่งเสริมให้มีการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่ เพื่อให้ทันความเจริญที่เกิดขึ้น

- แผนงานของการเคหะแห่งชาติ จึงได้เล็งเห็นปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้ได้กระทำการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้ปัญหาทางด้านเมืองและที่อยู่อาศัยมีความเพียงพอต่อความเจริญเติบโตของประชากร โดยการส่งเสริมให้มีการพัฒนาและวางแผนปรับปรุงพื้นที่ชุมชนที่มีความเสื่อมโทรมให้ดีขึ้น พร้อมทั้งเพิ่มโครงการใหม่ขึ้นมาเพื่อให้เพียงพอต่อจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคต

- แผนงานของการเคหะชุมชนดินแดง ได้ทำการศึกษาพื้นที่ต่างๆ ซึ่งเหมาะสมต่อการปรับปรุงโดยเริ่มพิจารณาจากการสำรวจโครงการของการเคหะฯ พบว่าอาคารแฝดในโครงการเคหะชุมชนดินแดงมีสภาพทรุดโทรม และยังเป็นโครงการขนาดใหญ่บนพื้นที่ที่มีทำเลที่ตั้งใจกลางเมือง พร้อมเครือข่าย การคมนาคม ที่สะดวก สามารถรองรับการพักอาศัยแบบสังคมเมืองได้ อีกเป็นจำนวนมากในขณะนี้ปัจจุบันยังมิได้ใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินโครงการฟื้นฟูเมือง

1.3.2 ด้านเศรษฐกิจ

- ปัจจุบันพื้นที่ดินแดงยังมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานค่อนข้างช้ามีสิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณที่พักอาศัยและระบบการบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานยังมีไม่เพียงพอ จึงทำให้การปรับตัวทางเศรษฐกิจนั้นเป็นไปอย่างไม่คล่องตัวโดยเป้าหมายของโครงการนี้คือการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้เกิดความเพียงพอให้เทียบเท่ากับมาตรฐานสากล เพื่อให้เกิดประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพในการวางแผนการลงทุนขั้นต้นจะทำให้เกิดการเข้ามาลงทุนของภาคเอกชนในพื้นที่ข้างเคียงอีกด้วย เช่น ร้านอาหาร ที่พักอาศัยระดับสูง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ในการพัฒนาดังกล่าว จะเป็นโครงการนำร่องที่ทำให้เกิดการพัฒนามาตรฐานในบริเวณพื้นที่ข้างเคียงได้ ซึ่งจะทำให้คุณภาพชีวิตในพื้นที่ศึกษาและพื้นที่โดยรอบมีดียิ่งขึ้น

1.3.3 ด้านสังคม

- ปัญหาทางด้าน การเพิ่มจำนวนประชากรในชุมชนมีเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการแออัดภายในชุมชน สภาพแวดล้อมโดยรวมไม่มีความเหมาะสมและถูกสุขลักษณะ ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาความเป็นอยู่ภายในชุมชน ส่งเสริมทางด้านต่าง ๆ ให้ชุมชนเกิดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

1.3.4. ด้านกายภาพ

- เนื่องจากโครงการปรับปรุงและฟื้นฟูชุมชนดินแดง เป็นบริเวณพื้นที่พักอาศัยที่มีผลกระทบทางด้านต่าง ๆ จากสภาพพื้นที่และสภาพแวดล้อมภายในชุมชน เช่น น้ำท่วมขัง บ้านเรือนทรุดโทรม เส้นทางคมนาคมไม่สะดวก และปัญหาเสถียรภาพ ทำให้สภาพพื้นที่เกิดความเสื่อมโทรมจากปัญหาดังกล่าวจึงต้องปรับปรุงแก้ไขสภาพพื้นที่และสภาพแวดล้อม รวมถึงสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเพิ่มเติมเพื่อรองรับการขยายตัวของประชากรในอนาคต ทำให้ชุมชนมีศักยภาพที่สูงขึ้นและเป็นชุมชนที่น่าอยู่ในอนาคต

1.4. วัตถุประสงค์ของปริญญานิพนธ์

1.4.1. ด้านนโยบาย

- เพื่อศึกษาแนวทางในการวางผังและปรับปรุงพื้นที่อยู่อาศัย โครงการปรับปรุงพื้นที่อยู่อาศัยดินแดง ห้วยขวาง และพัฒนาศักยภาพความเป็นอยู่ของประชากรในชุมชน ตามนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-9 (พ.ศ. 2504-2549)

- เพื่อศึกษาแผนมหาดไทย ฉบับที่ 1-7 (พ.ศ. 2515-2549) ที่มีการส่งเสริมและพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ พร้อมทั้งแก้ไขปัญหามีอยู่ให้หมดไป

- เพื่อศึกษาแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 1-6 (พ.ศ. 2520-2549) ที่เน้นทางด้านการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์ สอดคล้องกับผังเมืองรวมและการแก้ไขปัญหาดัง ๆ ทางสังคมที่มีผลต่อประชากรในอนาคต

- เพื่อศึกษาและพัฒนาโครงการปรับปรุงพื้นที่อยู่อาศัยดินแดง ห้วยขวาง ที่เป็นชุมชนของการเคหะแห่งชาติได้เล็งเห็นถึงการพัฒนาพื้นที่เพื่อให้เกิดประโยชน์ในอนาคต

1.4.2. ด้านเศรษฐกิจ

- เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ต่าง ๆ ทางด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อการปรับปรุงพื้นที่พื้นที่ และศึกษาสภาพเศรษฐกิจของผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ในชุมชน

1.4.3. ด้านสังคม

- เพื่อศึกษาแนวความคิดทางด้านวางผังและปรับปรุงพื้นที่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของคนในชุมชน รวมถึงประชากร และกิจกรรมที่เอื้อประโยชน์ต่อสาธารณะ

1.4.4. ด้านกายภาพ

- เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์ของที่ดินให้เป็นไปตามศักยภาพของพื้นที่ รวมถึงการวางแผนปรับปรุงทัศนียภาพทางด้านงานสถาปัตยกรรมและงานด้านสาธารณูปโภค – สาธารณูปการให้กับชุมชนเดิมที่มีอยู่แล้วและโครงการที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตให้สอดคล้องกัน

1.5 ขอบเขตของการศึกษาปริญญาโท

1.5.1. ส่วนของการศึกษาค้นคว้าข้อมูล

- ศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ รวมถึงแผนพัฒนาของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ศึกษาถึงความเป็นไปได้ของโครงการที่เกิดขึ้น รวมไปถึงผู้ใช้โครงการและรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ศึกษาแนวความคิดในการวางผังชุมชนและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จนสามารถประยุกต์ใช้ในงานวางผัง
- ศึกษาข้อมูลด้านเทคนิคต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในโครงการ
- ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโครงการ รวมไปถึงการเปรียบเทียบระหว่างข้อดีและข้อเสียของ โครงการ
- ศึกษากฎหมาย พระราชบัญญัติ และข้อกำหนดต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

1.5.2. ส่วนของการศึกษาค้นคว้าออกแบบ

- วิเคราะห์ที่ตั้งโครงการเพื่อการออกแบบ
- จัดทำรูปแบบการวางผังให้เข้ากับสภาพแวดล้อมเดิมของโครงการ และสภาพแวดล้อมใหม่ของโครงการที่กำลังจะเกิดขึ้น
- ปรับปรุงทัศนียภาพให้สอดคล้องกับสภาพชุมชนที่เป็นอยู่
- นำแนวความคิดของชุมชนเมื่อนำอยู่มาใช้ในการออกแบบ
- นำเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับงานสถาปัตยกรรมเข้ามาส่งเสริมในการพัฒนาชุมชน
- ทำการศึกษาความต้องการพื้นฐานของประชากรทางด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเพื่อให้มีความเพียงพอต่อความต้องการของประชากรในชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 วิธีการดำเนินปริญญานิพนธ์

1.6.1. ชั้นศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

- ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการศึกษา ค้นคว้า สอบถาม สัมภาษณ์ บุคคลที่อยู่ภายในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและออกสำรวจพื้นที่ของโครงการ

- ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษา ค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา วิชาการ ผลงานการวิจัย แผนที่ ภาพถ่าย และเอกสารต่าง ๆ โดยจำแนกข้อมูลได้ดังนี้

1.6.1.1 ข้อมูลด้านนโยบาย

- นโยบายระดับประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-9

(พ.ศ.2504-2549)

- แผนแม่บทของกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2545-2549)

- นโยบายของการเคหะแห่งชาติ

- แผนพัฒนาจังหวัดกรุงเทพมหานคร

1.6.1.2. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

- แผนงบประมาณของการดำเนินงาน การก่อสร้าง สิ่งปลูกสร้าง ค่าเรือถนนและปรับปรุงพื้นที่

- ลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ ภาค จังหวัด เขตและชุมชนมีอิทธิพลต่อโครงการ

- ศึกษาสภาวะเศรษฐกิจ การขยายตัวทางเศรษฐกิจและการลงทุนที่ส่งผลต่อโครงการ

1.6.1.3. ข้อมูลด้านสังคม

- ศึกษาสถิติการเพิ่มจำนวนของประชากรที่อยู่ภายในชุมชนและพฤติกรรมของประชากรในชุมชน ที่มีผลต่ออิทธิพลการออกแบบ

- สถิติของหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐ ที่มีผลต่อโครงการ

1.6.1.4. ข้อมูลทางด้านกายภาพ

- การใช้ประโยชน์ของที่ดินได้อย่างคุ้มค่า ศึกษาสภาพแวดล้อมของพื้นที่ในชุมชนและบริเวณข้างเคียงโดยรอบ

- ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการของชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6.2. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

จากการรวบรวมข้อมูลทางด้านต่าง ๆ แล้วจึงทำการแยกรายละเอียดเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ส่วนดังนี้คือ

1.6.2.1. ข้อมูลด้านนโยบาย

- ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์ยกมาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพื่อเป็นการพิจารณาประกอบการวางแผนการทำงาน

1.6.2.2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

- ทำการวิเคราะห์ทางด้านแนวโน้มการขยายตัว และ ปรับปรุงฟื้นฟู และความเป็นไปได้ของโครงการ โดยการวิเคราะห์จากข้อมูลทางสถิติที่เกี่ยวข้อง

1.6.2.3 ข้อมูลด้านสังคม

- ทำการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ และศักยภาพของคนในชุมชน เพื่อกำหนดขนาดของโครงการให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน

1.6.2.4. ข้อมูลด้านกายภาพ

- ทำการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่และสภาพทั่วไปของชุมชน เพื่อทำการจัดหาพื้นที่ที่เหมาะสมในการวางแผนจัดทำโครงการ

1.6.3. ชั้นสังเคราะห์ข้อมูล

เป็นการนำเอาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลมาสรุป และทำการประเมินค่า เพื่อเป็นตัวกำหนดแนวทางพื้นที่กิจกรรมและรูปแบบสถาปัตยกรรม ให้เหมาะสมกับชุมชนที่เป็นอยู่

1.6.4. ข้อเสนอแนะและการออกแบบ

1.6.4.1. สร้างแนวความคิดในการออกแบบ

- ขอบเขตของข้อเสนอแนะในการออกแบบที่มาจาก การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อเสนอแนวทางในการออกแบบปรับปรุง ซึ่งมีขอบเขตในการออกแบบปรับปรุงดังนี้

ก. ส่วนอาคารและการวางผัง

- ออกแบบเสนอแนะรูปแบบของสาธารณูปการเพื่อกำหนดแนวทางให้มีความสอดคล้องกับรูปแบบของชุมชนเดิมที่เป็นอยู่

- จัดวางผังพื้นที่โครงการที่เกิดขึ้นใหม่ให้มีความสัมพันธ์กับบริเวณพื้นที่เดิมที่มีอยู่ เพื่อความเป็นระเบียบ และถูกสุขลักษณะในการพักอาศัย

ข. ส่วนพื้นที่สาธารณะ

- ปรับปรุงและเพิ่มเติมพื้นที่นันทนาการให้กับชุมชน

1.6.4.2. สร้างทางเลือกให้เหมาะสมกับการออกแบบ

1.6.4.3. ขั้นตอนกระบวนการในการออกแบบ

1.6.4.4. วิเคราะห์และกำหนดมาตรฐานอุปโภคและสาธารณูปการที่จะรองรับกับ

โครงการในอนาคตเพื่อตอบสนองความต้องการของประชากร

1.6.4.5. จัดทำผังสาธารณูปโภคและสาธารณูปการสำหรับชุมชนเมืองที่อยู่ใจกลางเมืองเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์

1.6.5. ขั้นสรุปผลและการนำเสนอโครงการ

1.6.5.1. สรุปภาคข้อมูล และการวิเคราะห์

1.6.5.2. สรุปขั้นตอนของกระบวนการออกแบบ

1.6.5.3. นำเสนอผลงานการออกแบบ

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

1.7.1.1. ด้านนโยบาย

- เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้นโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมไปถึงแผนงานทางด้านต่าง ๆ บรรลุตามความมุ่งหมายตามที่ได้ศึกษามา

1.7.1.2. ด้านเศรษฐกิจ

- ได้ทราบถึงระบบเศรษฐกิจของประเทศและชุมชนที่ศึกษา

1.7.1.3. ด้านสังคม

- ได้ศึกษาในด้านความเป็นอยู่และกิจกรรมรวมถึงปัญหาต่าง ๆ ของคนในชุมชน

1.7.1.4. ด้านกายภาพ

- ได้ศึกษาถึงการใช้ประโยชน์ของที่ดิน เพื่อให้ได้ประโยชน์และคุ้มค่าอย่างสูงสุดทางด้านการใช้ที่ดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.7.2. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำปริญญาโท

1.7.2.1. สามารถนำข้อมูลจากการทำปริญญาโท มาประยุกต์ใช้กับโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.7.2.2. ทำให้สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลทางด้านต่าง ๆ และสามารถนำมาใช้ประกอบในการออกแบบ

1.7.2.3. ได้ทราบถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ในชุมชนแออัด

1.8 อภิธานศัพท์

ชุมชนแออัด หมายถึง สถานที่หรือกลุ่มของสถานที่ที่มีการขยายตัวอย่างหนาแน่นและเก่าแก่ขาดทุนทรัพย์ มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นผิดสุขลักษณะอนามัย ทำให้การดำรงชีวิตอยู่ในลักษณะที่ต่ำกว่ามาตรฐานก่อให้เกิดปัญหาทางด้านต่าง ๆ ตามมา ทั้งนี้จำนวนอาคารที่อาศัยอยู่ในชุมชนอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 30 หลังคาเรือนต่อพื้นที่ 1 ไร่ ไม่ว่าจะอยู่ในที่ดินเจ้าของเดียวกันหรือไม่ก็ตาม

การพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของคนในปัจจุบัน ซึ่งสามารถที่จะสืบทอดต่อเนื่องไปยังอนาคต โดยไม่กระทบต่อโอกาสในการพัฒนาของคนรุ่นหลังสาระของการพัฒนาแบบยั่งยืนจึงต้องคำนึงถึงมิติของการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ อย่างสมดุลโดยเน้น

ก. การพัฒนาที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข. การพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถพึ่งตนเองได้ทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เศรษฐกิจ คุณภาพ จิตใจ และปัญญา

ค. การพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพในการใช้ประโยชน์ที่ดินให้คุ้มค่า เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสภาพทั่วไปของชุมชน

ฟื้นฟูเมือง หมายถึง ลักษณะการแก้ปัญหาของเมืองที่เกิดขึ้นจากความเสื่อมโทรมและการมีจำนวนประชากรมากเกินไป เพื่อก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในเขตกรุงเทพมหานครใน

บทที่ 2

การศึกษาสภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา

2.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับประเทศ

2.1.1 การศึกษาลักษณะทางกายภาพในประเทศ

ประเทศไทยตั้งอยู่กลางภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพื้นที่ทั้งหมด 513,115 ตารางกิโลเมตร จากเหนือจรดใต้วัดได้ 1,620 กิโลเมตร และจากตะวันตกจรดตะวันออกวัดได้ 775 กิโลเมตร

ทิศเหนือ ติดต่อกับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และ สหภาพพม่า

ทิศใต้ ติดต่อกับ ประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ราชอาณาจักรกัมพูชาและอ่าวไทย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ สหภาพพม่า

ปัจจุบันประเทศไทยมีจังหวัดทั้งสิ้น 76 จังหวัด แบ่งออกเป็น 6 ภาค ประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก และภาคใต้ เมืองหลวง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ยังมี เมืองสำคัญในแต่ละภาคดังนี้ ภาคเหนือ : เชียงใหม่, ภาคใต้ : สงขลา, ภาคกลาง : อยุธยาและชลบุรี, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : นครราชสีมาและขอนแก่น

2.1.1.1 สภาพภูมิอากาศ และฤดูกาล

สภาพภูมิอากาศ : ร้อนชื้นมีลมมรสุม อุณหภูมิสูงสุดในเดือนมีนาคมและเมษายน วัดได้เฉลี่ย 28-38 องศาเซลเซียส ความชื้นเฉลี่ยอยู่ระหว่างร้อยละ 82.7-73ฤดูกาล : แดด (มีนาคม ถึงพฤษภาคม) ฝน (มิถุนายนถึงตุลาคม)หนาว (พฤศจิกายน ถึงกุมภาพันธ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 แสดงลักษณะภูมิอากาศ¹

เครื่องชี้วัด	2541	2542	2543	2544	2545
1.อุณหภูมิเฉลี่ยรายปี (องศาเซลเซียส)	28.1	27.0	27.1	27.4	27.6
2.ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี(มิลลิเมตร)	1,505.4	1,829.6	1,813.0	1,707.3	1,607.9
3.ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยรายปี(ร้อยละ)	76	77	78	78	77

2.1.2 การศึกษาลักษณะทางสังคมในประเทศ

2.1.2.1 ประชากร

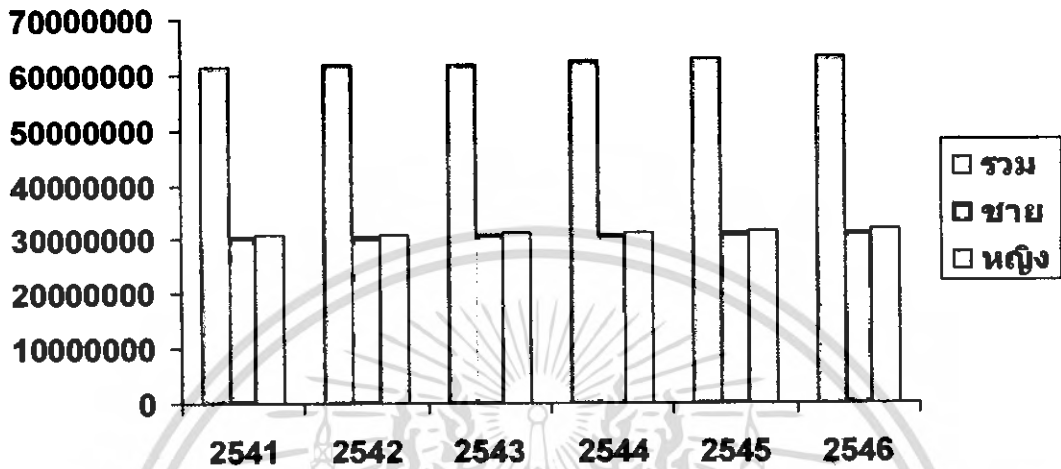
ในปี 2546 ประเทศไทยมีประชากรประมาณ 63,079,765 ล้านคน เป็นชาย 31,255,350 ล้านคน เป็นหญิง 31,824,415 ล้านคน โดยประชากร 6 ล้านคนอยู่ในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนประชากรในประเทศ²

ปี	ประชากร			ความหนาแน่นต่อ ตร.กม.
	รวม	ชาย	หญิง	
2541	61,466,178	30,591,602	30,874,576	119.79
2542	61,661,701	30,650,172	31,011,529	120.17
2543	61,878,746	30,725,016	31,153,730	120.59
2544	62,308,887	30,913,485	31,395,402	121.43
2545	62,799,872	31,139,647	31,660,225	122.39
2546	63,079,765	31,255,350	31,824,415	122.93

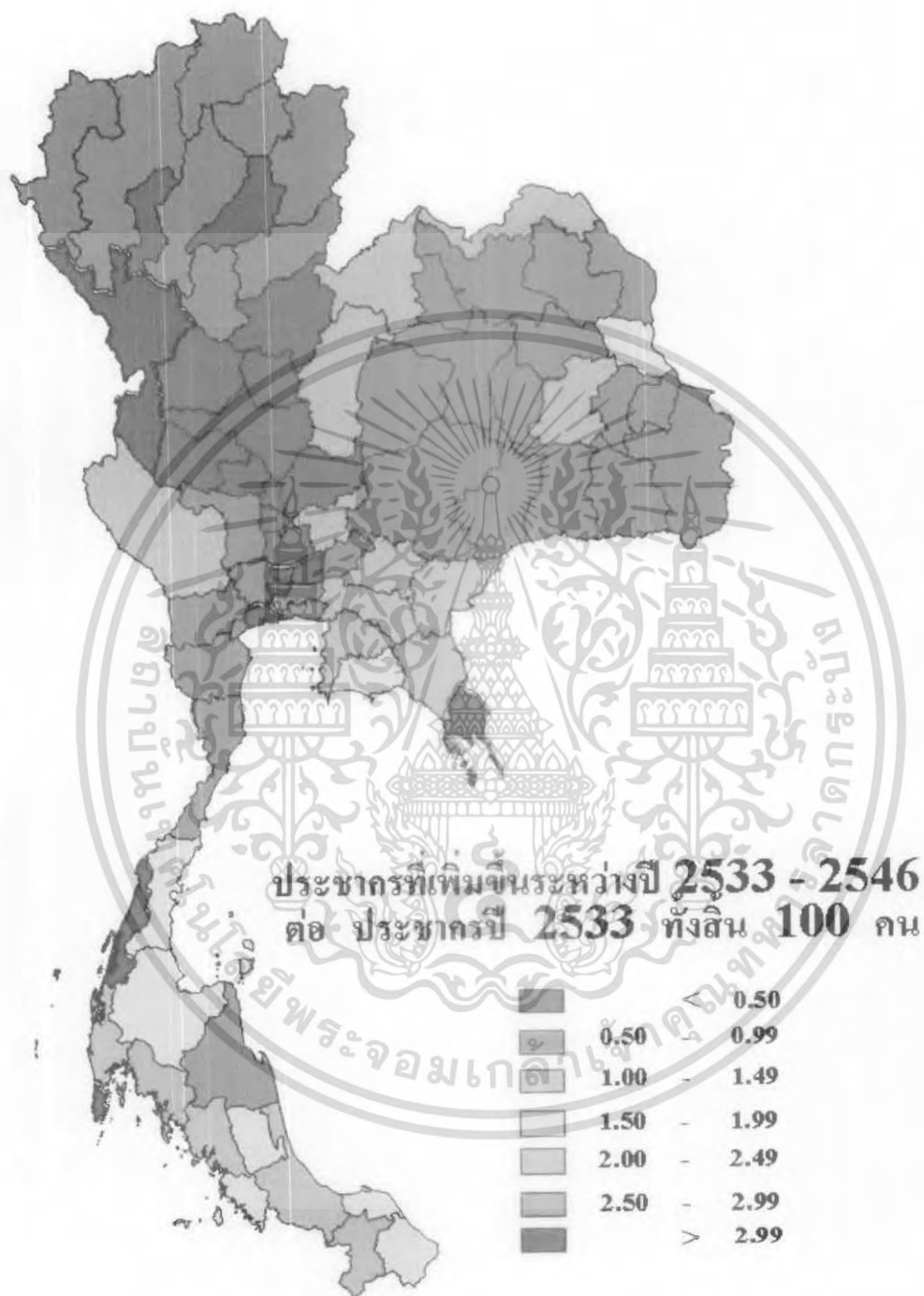
¹ ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

² ที่มา: กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.1 รูปภาพแสดงอัตราการเพิ่มของประชากรในประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.2 แสดงประชากรที่เพิ่มขึ้นระหว่างปี 2533 - 2546

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.3 แสดงความหนาแน่นของประชากร

75569

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

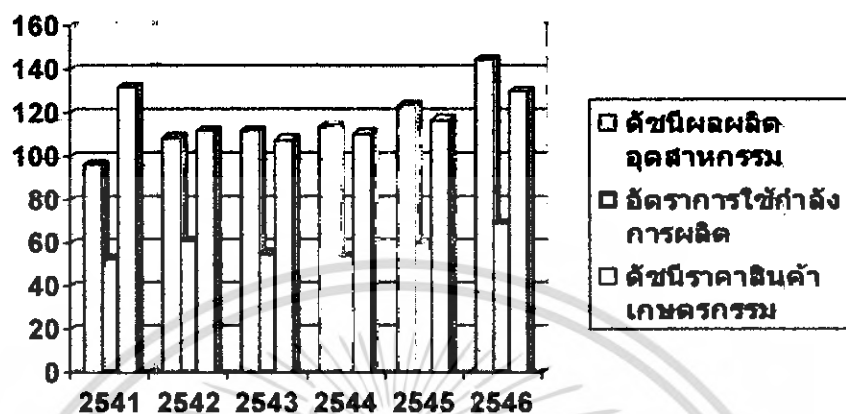
2.1.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจภายในของประเทศไทยเป็นแบบผสม หมายถึง ระบบเศรษฐกิจที่รัฐเข้ามามีส่วนในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศหลายประการแต่กิจกรรมทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่จะเป็นของเอกชน ซึ่งเป็นระบบที่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกนิยมใช้ในปัจจุบัน อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยเฉลี่ยในช่วงปี 2536-2540 สูงเฉลี่ยประมาณ 5.5% ต่อปี ภายใน 2 ปี หลังจากเกิดวิกฤติในปี 2540 ซึ่งทำให้ภาวะเศรษฐกิจในประเทศตกต่ำเป็นเวลากว่า 2 ปี ในช่วงปี 2540-2541 โดยเฉพาะภาคการลงทุนที่ลดลงกว่าร้อยละ 30 อย่างไรก็ตามในปี 2542 เศรษฐกิจไทยเริ่มมีการฟื้นตัว เห็นได้จากอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่ขยายตัวร้อยละ 4.2 ต่อปีในปี 2542 แสดงให้เห็นถึงความแข็งแกร่งทางด้านเศรษฐกิจพื้นฐานของประเทศไทย โดยภาคที่มีอัตราการเติบโต ได้แก่การบริโภคภายในประเทศ รวมถึงการค้าระหว่างประเทศ และเห็นได้จากผลการวิจัยของ"รายงานความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของโลก" ซึ่งในภาพรวมของจัดลำดับความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบจะพบว่าประเทศไทยจัดอยู่ในลำดับที่ 33 จากทั้งหมด 75 ประเทศ แต่เมื่อพิจารณาองค์ประกอบหลักๆ ในการประเมินความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบจะพบว่าในด้านพื้นฐานของเศรษฐกิจไทยมีลำดับสูงถึงอันดับที่ 16 ซึ่งสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้านในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งหมด ในขณะที่องค์ประกอบอีก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี และสถาบันภาครัฐ ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 39 และ 42 ตามลำดับ ซึ่งประเทศไทยจัดอยู่ในลำดับที่สองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รองจากประเทศมาเลเซีย

ตารางที่ 2.3 แสดงเศรษฐกิจด้านการค้าระหว่างประเทศ³

การค้าระหว่างประเทศ						
เครื่องชี้วัด	2541	2542	2543	2544	2545	2546
1.ดุลการค้า(พันล้าน)	474.0	306.8	273.9	129.4	177.7	36.7
2.ดุลการค้าต่อGDP(%)	10.2	6.6	5.6	2.5	3.3	2.5
3.มูลค่าการส่งออก(พันล้าน)	2,248.1	2,214.2	2,768.1	2,884.7	2,955.7	833.9
4.มูลค่าการส่งออกต่อGDP(%)	48.6	47.7	56.3	56.3	54.4	56.9
5.มูลค่าการนำเข้า(พันล้าน)	1,774.1	1,907.4	2,494.1	2,755.3	2,778.0	797.3
6.มูลค่าการนำเข้าต่อGDP(%)	38.3	41.1	50.7	53.8	51.2	54.4

³ ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

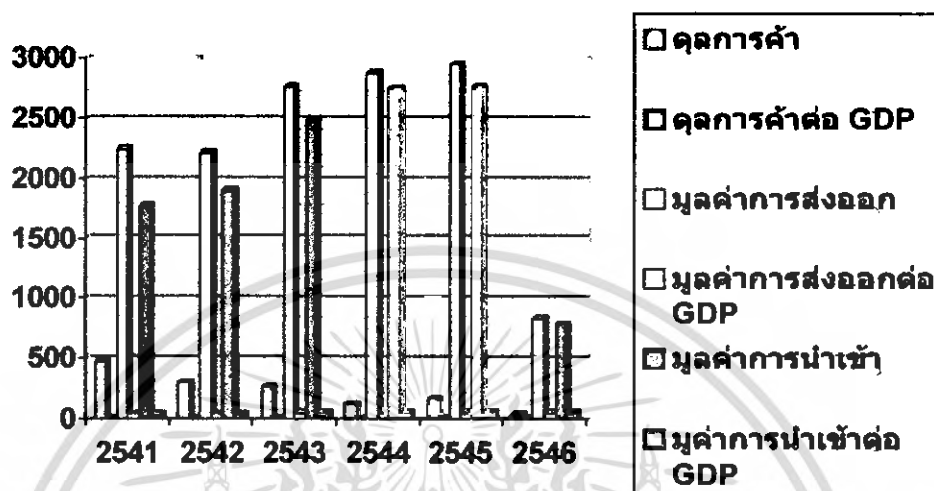
ภาพที่ 2.4 แสดงเศรษฐกิจด้านการค้าระหว่างประเทศ

ตารางที่ 2.4 แสดงเศรษฐกิจด้านอุตสาหกรรมและการเกษตร⁴

อุตสาหกรรมและการเกษตร						
เครื่องชี้วัด	2541	2542	2543	2544	2545	2546 กค-กย
1.ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม	96.5	108.6	112.1	113.6	123.3	144.6
2.อัตราการใช้กำลังการผลิต	52.8	61.2	55.0	53.6	59.7	69.1
3.ดัชนีราคาสินค้าเกษตรกรรม	131.8	111.6	107.7	110.5	116.8	130.4

⁴ ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

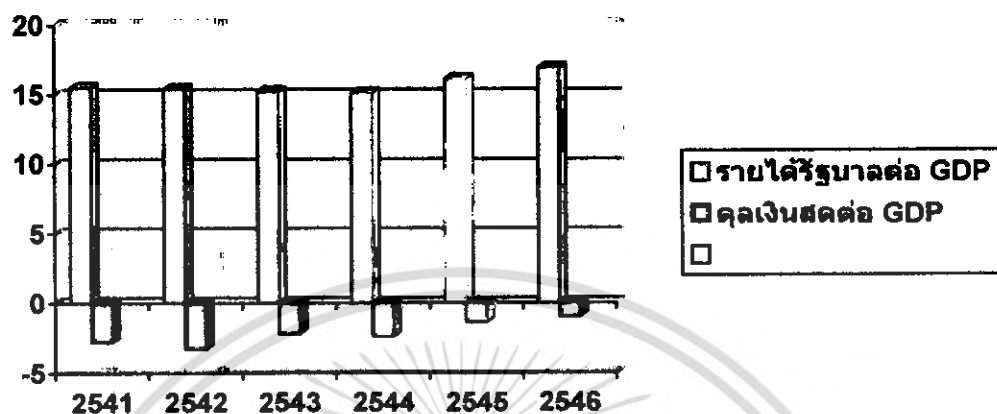

ภาพที่ 2.5 แสดงเศรษฐกิจด้านอุตสาหกรรมและการเกษตร

ตารางที่ 2.5 แสดงเศรษฐกิจการคลังรัฐบาล⁵

การคลังรัฐบาล						
เครื่องชี้วัด	2541	2542	2543	2544	2545	2546
1. รายได้รัฐบาลต่อ GDP (%)	15.5	15.4	15.2	15.1	16.1	16.9
2. ดุลเงินสดต่อ GDP (%)	-2.8	-3.3	-2.2	-2.4	-1.4	1.0

⁵ ที่มา: กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

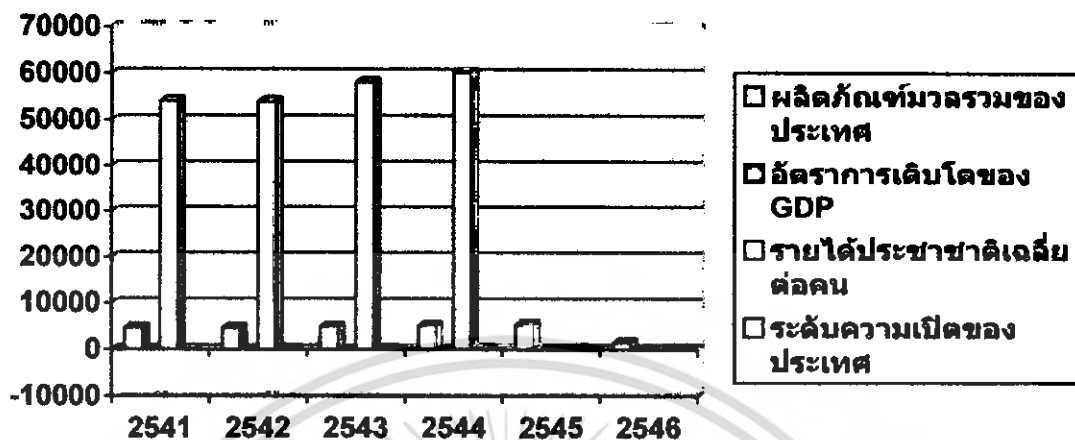

ภาพที่ 2.6 แสดงเศรษฐกิจการคลังรัฐบาล

ตารางที่ 2.6 แสดงบัญชีประชาชาติ⁶

บัญชีประชาชาติ						
เครื่องชี้วัด	2541	2542	2543	2544	2545	2546 กค-กย
1.ผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ	4,626.4	4,637.1	4,916.5	5,123.4	5,433.3	1,466.5
2.อัตราการเติบโตของGDP(%)	-10.5	4.5	4.6	1.9	5.3	6.5
3.รายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน	54,101	53,957	58,146	60,226	-	-
4.ระดับความเปิดของประเทศไทย	101.9	104.0	125.1	125.7	122.2	127.4

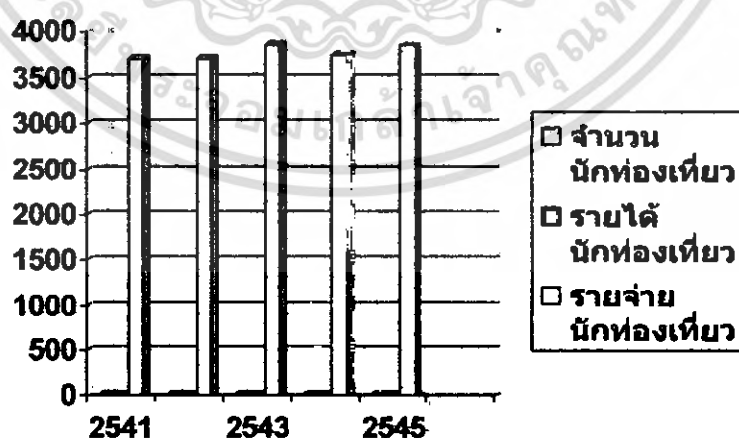
⁶ ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ยืมได้เห็นว่าประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.7 แสดงบัญชีประชาชาติ

ตารางที่ 2.7 แสดงรายได้และจำนวนนักท่องเที่ยว⁷

รายได้และจำนวนนักท่องเที่ยว						
เครื่องชี้วัด	2541	2542	2543	2544	2545	2546 กค-กย
1.จำนวนนักท่องเที่ยว(ล้านคน)	7.8	8.6	9.5	10.1	10.8	-
2.รายได้นักท่องเที่ยวGDP(%)	5.2	5.5	5.8	5.8	5.9	-
3.รายจ่ายนักท่องเที่ยว(บาท)	3,712.9	3,704.5	3,861.2	3,747.9	3,850.0	-

ภาพที่ 2.8 แสดงรายได้และจำนวนนักท่องเที่ยว

⁷ ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 2.8 แสดงรายได้ รายจ่ายและหนี้สินของครัวเรือน⁸

รายได้ รายจ่ายและหนี้สินของครัวเรือน						
เครื่องชี้วัด	2541	2542	2543	2544	2545	2546 กค-กย
1.รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน	12,492	12,792	12,150	12,185	13,418	-
2.รายจ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือน	10,389	10,238	9,848	10,025	10,908	-
3.หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน	69,674	71,713	68,405	68,279	83,314	-

ภาพที่ 2.9 แสดงรายได้ รายจ่ายและหนี้สินของครัวเรือน

ด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยรวมนั้น มาจากการส่งออกทางด้านการเกษตร และอุตสาหกรรมเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ยังมีส่วนอื่นมาช่วยเสริมให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้นกว่าเดิม ทั้งในส่วนของการท่องเที่ยว การนำเข้าสินค้าประเภทต่าง ๆ และผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ

และในปี 2547 แนวโน้มเศรษฐกิจของประเทศไทยยังคงมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคาดการณ์ว่าจีดีพี (GDP) จะขยายตัวถึง 7 % และอาจจะเติบโตได้ถึง 8 %

⁸ ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตามที่ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้ตั้งเป้าไว้ เพราะเศรษฐกิจและการค้าโลกขยายตัว ขณะเดียวกันนโยบายที่รัฐบาลดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งกองทุนหมู่บ้าน การแปลงสินทรัพย์เป็นทุน การปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน โดยเฉพาะสถาบันการเงินของรัฐ ส่งผลให้การบริโภคภายในเพิ่มขึ้น อีกทั้งการส่งออกก็ขยายตัวต่อเนื่อง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้นับได้ว่าเป็นตัวจักรสำคัญทำให้เศรษฐกิจขยายตัวต่อเนื่อง ขณะเดียวกันการลงทุนภาคเอกชนเริ่มฟื้นตัวมากขึ้นด้วย

ร.อ. สุชาติ เชาววิเศษ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลัง เผยถึง แนวโน้มเศรษฐกิจ ในปี 2547 ว่า เศรษฐกิจของประเทศไทยจะสามารถขยายตัวอย่างต่อเนื่องโดยผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศจีดีพี (GDP) จะขยายตัวได้ถึง 8% ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ในขณะที่จีดีพี (GDP) ของปีนี้จะขยายตัวประมาณ 6.4% ปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนให้จีดีพี (GDP) ของประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้นในปีหน้า คือ ภาคการส่งออก และการลงทุนของประเทศยังสามารถขยายตัวได้สูงขึ้นอีก เช่นเดียวกับตลาดหุ้นและตลาดตราสารหนี้ยังคงมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทางด้านตลาดหุ้นน่าจะมีการขยายตัวสูงสุด เนื่องจากในปี 2547 คาดว่าจะมีการลงทุนในตลาดหุ้นเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการเข้ามาระดมทุนของหุ้นรัฐวิสาหกิจหลายแห่งซึ่งจะทำให้มาร์เก็ตแคปในตลาดปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ประกอบกับการที่นักลงทุนต่างชาติกลับมาให้ความเชื่อมั่นในประเทศไทยเพิ่มขึ้นด้วย

2.2 การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับภาคกลาง

2.2.1 การศึกษาลักษณะทางกายภาพในภาคกลาง

ลักษณะทางภูมิประเทศของภาคกลางเป็นที่ราบดินตะกอนที่เกิดจากแม่น้ำลำธาร ได้พัดเอาตะกอนโคลนตมต่างๆ มาทับถมมากมายจนมีขนาดใหญ่ที่สุดและอุดมสมบูรณ์ที่สุด ภูมิประเทศของภาคกลางแบ่งออกได้เป็น 4 เขตดังนี้

- เขตที่ราบภาคกลางตอนบน มีลักษณะภูมิประเทศสูงๆ ต่ำๆ คล้ายลูกคลื่น ซึ่งเกิดจากการกัดเซาะของแม่น้ำปิง วัง ยม และน่าน จนพื้นดินกลายเป็นที่ราบลูกกระพี้และที่ราบขั้นบันได และยังมีภูเขาโดดๆ และเนินเตี้ยๆ ซึ่งลดต่ำลงไปเรื่อยๆ ที่ราบที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 50 เมตรที่จังหวัดสุโขทัย ร่องลงมาสูงเฉลี่ยประมาณ 40 เมตรที่จังหวัดพิษณุโลก และสูงเฉลี่ยประมาณ 28 เมตรที่จังหวัดนครสวรรค์

- เขตที่ราบภาคกลางตอนล่าง ได้แก่ บริเวณจังหวัดนครสวรรค์ถึงอ่าวไทย เป็นที่ราบดินตะกอนใหม่ อันเกิดจากการกระทำของแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำกลองที่ทับถมกันจนสูงแล้วตกตะกอนอยู่ที่ปากแม่น้ำเจ้าพระยาจนเกิดเป็นสันดอนปากแม่น้ำ เป็นอุปสรรคต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การขนถ่ายสินค้า รัฐบาลต้องเสียค่าใช้จ่าย ขุดลอกบึงหลายล้านบาทเนื่องจากที่ราบตอนล่างมีระดับสูงกว่าน้ำทะเลเพียงเล็กน้อย เมื่อถึงฤดูฝนน้ำท่วมมาก เช่น จังหวัดกรุงเทพฯ ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเลเพียง 1.5 ถึง 2 เมตร เท่านั้น เขตที่ราบลุ่มภาคกลางตอนล่างนี้เรียกว่า ที่ราบดินดอนตะกอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำเจ้าพระยา อาจเรียกสั้นๆ ว่า ที่ราบเจ้าพระยา

- เขตที่ราบชายขอบด้านตะวันออก ลักษณะภูมิประเทศที่ราบหุบเขา เช่น จังหวัดเพชรบูรณ์ตั้งอยู่บนที่ราบแคบๆ คั่นอยู่ในระหว่างเทือกเขาเพชรบูรณ์ 1 และเทือกเขาเพชรบูรณ์ 2 และมีแม่น้ำป่าสักซึ่งมีต้นกำเนิดจาก เทือกเขาเพชรบูรณ์ไหลผ่านจังหวัดสระบุรี ลงสู่มแม่น้ำเจ้าพระยา ที่พระนครศรีอยุธยา และยังมีที่ราบสลับเนินเขาเตี้ย ซึ่งสีกกร่อนมาจากหินปูน หินดินดาน หินชนวนมีสีเป็นสีเทาดำและมีหินอัคนีรวมทั้งหินบะซอลต์ และหินแอนดีไซต์อยู่ด้วย พบที่ตอนเหนือและตะวันออก ของจังหวัดลพบุรีที่อำเภอโคกสำโรงและอำเภอลำราญณ์ ต่อเนื่องกับสระบุรี และนครนายก

- เขตที่ราบชายขอบด้านทิศตะวันตก ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบเชิงเขาแคบๆ ทางตะวันตก จังหวัดกำแพงเพชร อุทัยธานี ชัยนาทสุพรรณบุรี และนครปฐม ซึ่งเกิดจากการทับถมของตะกอนเชิงเขาของเทือกเขาถนนธงชัย และเทือกเขาตะนาวศรี มีลักษณะเป็นที่ราบขั้นบันได โดยมีที่สูงอยู่ทางตะวันตกแล้วค่อยลาดต่ำไปทางตะวันออกและทางใต้ เขตนี้เป็นที่ดอนเหมาะแก่การปลูกพืชไร่ได้ดี เช่น อ้อย ข้าวโพด มันสำปะหลัง เป็นต้น

ประเทศไทยมีผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น 5.79 ล้านราย คริวเรือนผู้ถือครองคิดเป็นร้อยละ 33.5 ของครัวเรือนทั่วประเทศ โดยเป็นผู้ถือครองทำการเกษตรที่อยู่นอกเขตเทศบาลถึงร้อยละ 93.1 ผู้ถือครองส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.0) ทำการเพาะปลูก/เลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 0.8 ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด และร้อยละ 5.2 ทำทั้งเพาะปลูกพืช/เลี้ยงสัตว์และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด

ผู้ถือครองทำการเกษตรเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 45.6) อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมาอยู่ในภาคเหนือ (ร้อยละ 23.6) ภาคกลางและภาคใต้มีผู้ถือครองทำการเกษตรใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 15.6 และ 15.2 ตามลำดับ จังหวัดที่มีผู้ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา (252,674 ราย) อุบลราชธานี (204,331 ราย) และขอนแก่น (200,127 ราย) และน้อยที่สุด คือ จังหวัดภูเก็ต (4,081 ราย) กรุงเทพมหานคร (6,786 ราย) และสมุทรปราการ (8,222 ราย) ตามลำดับ ทั้งประเทศมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น 111.95 ล้านไร่คิดเป็นร้อยละ 34.9 ของเนื้อที่ทั้งประเทศ ซึ่งในจำนวนนี้เกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 45.3) อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 22.3 อยู่ในภาคเหนือร้อยละ 19.2 อยู่ในภาคกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และน้อยที่สุด คือ ภาคใต้ (ร้อยละ 13.2) ผู้ถือครองมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรโดยเฉลี่ย 19.3 ไร่โดยผู้ถือครองในภาคกลางมีเนื้อที่ถือครองเฉลี่ยสูงสุด คือ 23.9 ไร่ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา (6.35 ล้านไร่) อุบลราชธานี (4.40 ล้านไร่) และ นครสวรรค์ (3.57 ล้านไร่) และต่ำสุดคือ จังหวัดภูเก็ต (64,120 ไร่) สมุทรสงคราม (77,586 ไร่) และกรุงเทพมหานคร (105,345) ไร่ ตามลำดับ

2.2.1.1 สภาพภูมิอากาศ และฤดูกาล

สภาพภูมิอากาศ :ร้อนชื้นมีลมมรสุม อุณหภูมิสูงสุดในเดือนมีนาคมและเมษายน วัดได้เฉลี่ย 28-38 องศาเซลเซียส ความชื้นเฉลี่ยอยู่ระหว่างร้อยละ 82.7-73

ฤดูกาล : แดด (มีนาคมถึงพฤษภาคม) ฝน (มิถุนายนถึงตุลาคม) หนาว (พฤศจิกายน ถึงกุมภาพันธ์)

ตารางที่ 2.9 แสดงสภาพภูมิอากาศ และฤดูกาล⁹

เครื่องวัด	2541	2542	2543	2544	2545
1.อุณหภูมิเฉลี่ยรายปี (องศาเซลเซียส)	28.1	27.0	27.1	27.4	27.6
2.ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี (มิลลิเมตร)	1,505.4	1,829.6	1,813.0	1,707.3	1,607.9
3.ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยรายปี (ร้อยละ)	76	77	78	78	77

2.2.1.2 ประชากร

ตารางที่ 2.10 แสดงจำนวนประชากรในภาคกลาง¹⁰

ลำดับ	จังหวัด	ชาย	หญิง	รวม	ความหนาแน่นของประชากร
1.	กรุงเทพมหานคร	2,822,171	3,022,436	5,844,607	3,734.10
2.	จังหวัดกาญจนบุรี	402,826	394,513	797,339	40.92
3.	จังหวัดจันทบุรี	254,273	257,314	511,587	80.72

9 ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

10 ที่มา: สำนักงานกลาง กรมการปกครอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารทูลงวันไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.10 (ต่อ) แสดงจำนวนประชากรในภาคกลาง

ลำดับ	จังหวัด	ชาย	หญิง	รวม	ความหนาแน่นของประชากร
4.	จังหวัดฉะเชิงเทรา	321,604	330,897	652,501	121.94
5.	จังหวัดชลบุรี	578,534	578,577	1,157,111	265.21
6.	จังหวัดชัยนาท	169,546	179,670	349,216	141.40
7.	จังหวัดชัยภูมิ	567,793	571,151	1,138,944	89.13
8.	จังหวัดตราด	113,530	111,491	225,021	79.82
9.	จังหวัดนครนายก	125,131	126,746	251,877	118.70
10.	จังหวัดนครปฐม	394,963	417,441	812,404	374.67
11.	จังหวัดนนทบุรี	441,305	483,585	924,890	1,486.24
12.	จังหวัดปทุมธานี	358,298	381,106	739,404	484.58
13.	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	250,121	242,359	492,480	77.34
14.	จังหวัดปราจีนบุรี	227,700	226,235	453,935	95.32
15.	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	365,629	385,630	751,259	293.85
16.	จังหวัดเพชรบุรี	224,913	236,825	461,738	74.17
17.	จังหวัดระยอง	277,766	278,967	556,733	156.74
18.	จังหวัดราชบุรี	409,832	423,902	833,734	160.44
19.	จังหวัดลพบุรี	388,784	379,732	768,516	123.96
20.	จังหวัดสมุทรปราการ	508,642	537,208	1,045,850	1,041.59
21.	จังหวัดสมุทรสงคราม	98,809	105,189	203,998	489.55
22.	จังหวัดสมุทรสาคร	218,784	229,415	448,199	513.79
23.	จังหวัดสระแก้ว	272,783	268,658	541,441	75.25
24.	จังหวัดสระบุรี	312,942	312,632	625,574	174.91
25.	จังหวัดสิงห์บุรี	107,363	115,365	222,728	270.80
26.	จังหวัดสุพรรณบุรี	423,112	445,569	868,681	162.13
27.	จังหวัดอ่างทอง	140,621	150,204	290,825	293.85
	รวม	10,777,775	21,970,592	32,748,367	

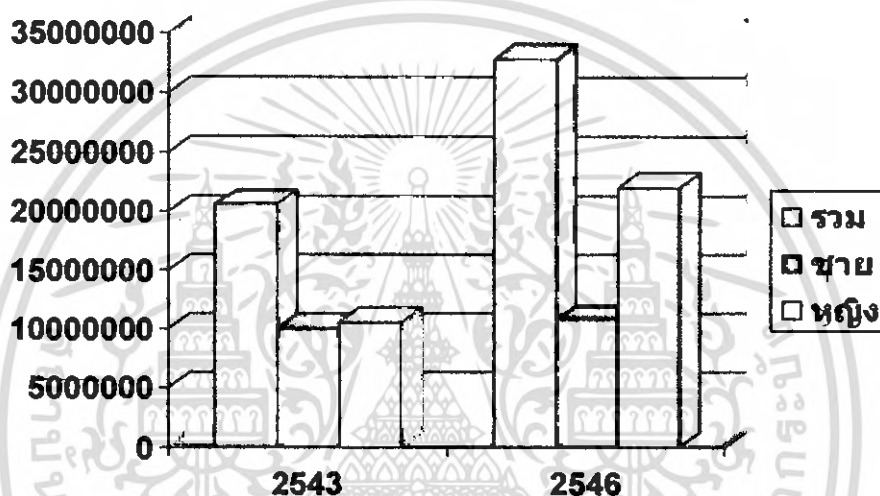
ในปี 2546 ภาคกลางมีประชากรประมาณ 32,748,367 ล้านคนเป็นชาย 10,777,775 ล้าน

คน เป็นหญิง 21,970,592 ล้านคน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.11 แสดงการขยายตัวของประชากรในภาคกลาง¹¹

ปี	ประชากร		
	รวม	ชาย	หญิง
2543	20,570,647	9,971,174	10,599,476
2546	32,748,367	10,777,775	21,970,592

ภาพที่ 2.10 แสดงการขยายตัวของประชากรในภาคกลาง

2.2.2 การศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจในภาคกลาง

ตารางที่ 2.12 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรในภาคกลาง¹²

จังหวัด	2540	2541	2542	2543	2544
กรุงเทพมหานคร	251,680	226,239	225,722	234,398	239,207
นครปฐม	81,831	79,668	78,020	80,583	81,900
นนทบุรี	114,632	105,407	96,512	98,609	101,960

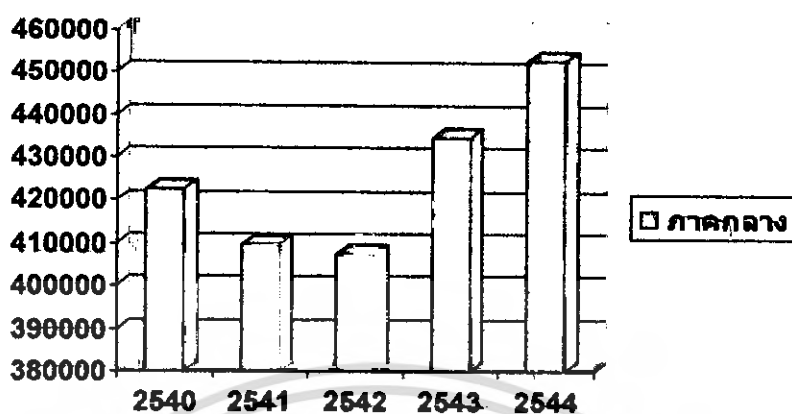
11 ที่มา: กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

12 ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ 2.12 (ต่อ) แสดงรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรในภาคกลาง

จังหวัด	2540	2541	2542	2543	2544
ปทุมธานี	228,348	211,581	232,418	206,428	215,130
สมุทรปราการ	193,263	177,132	181,462	200,307	211,817
สมุทรสาคร	221,115	222,331	216,445	235,575	234,319
ชัยนาท	44,761	46,385	40,528	41,093	43,346
พระนครศรีอยุธยา	101,837	100,562	102,423	113,063	120,143
ลพบุรี	48,584	46,610	45,437	44,705	46,013
สระบุรี	119,834	108,996	110,210	113,837	119,208
สิงห์บุรี	46,453	48,111	44,081	47,193	46,994
อ่างทอง	49,443	52,443	49,732	52,472	53,743
จันทบุรี	52,867	52,833	50,938	50,462	51,027
ฉะเชิงเทรา	88,164	86,462	85,729	88,288	94,159
ชลบุรี	242,074	221,920	222,483	244,484	258,844
ตราด	78,737	72,109	76,070	67,234	62,425
นครนายก	40,514	42,154	38,683	38,793	43,582
ปราจีนบุรี	59,075	60,982	59,452	61,175	60,526
ระยอง	335,754	431,946	428,041	517,770	545,305
สระแก้ว	39,229	41,221	39,103	38,291	38,471
กาญจนบุรี	64,958	63,961	63,978	62,949	65,434
ประจวบคีรีขันธ์	66,932	67,056	63,325	66,212	68,494
เพชรบุรี	56,186	53,280	51,547	53,841	56,829
ราชบุรี	60,803	61,253	62,960	68,396	85,057
สมุทรสงคราม	43,856	43,713	40,292	44,375	44,392
สุพรรณบุรี	49,026	50,089	48,717	49,621	49,135

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.11 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรในภาคกลาง

2.3 การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับจังหวัดกรุงเทพมหานคร

2.3.1 การศึกษาลักษณะทางกายภาพในจังหวัด

กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองหลวงของประเทศ พื้นที่ประมาณ 1,565 ตารางกิโลเมตร

3.2.1.1 อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดนนทบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดสมุทรปราการ

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม

2.3.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเป็นแม่น้ำสายสำคัญของประเทศสายหนึ่ง ไหลผ่านตอนกลางของจังหวัด สภาพพื้นที่โดยเฉลี่ยมีความสูงประมาณ 2 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลางมีลักษณะเป็นอ่าวอยู่ทั่วไป และมีลักษณะการทรุดตัวของพื้นดิน จึงทำให้น้ำท่วมอยู่เสมอ ในฤดูฝนของแต่ละปี

2.3.1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะทั่วไปของภูมิอากาศตกอยู่ใต้อิทธิพลของลมมรสุม มีฝนตกชุกในฤดูฝน ประมาณเดือนกันยายน - ตุลาคม ฤดูหนาวไม่หนาวมากนัก อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 26.5 องศาเซลเซียส ฤดูร้อนอากาศค่อนข้างร้อน อุณหภูมิประมาณ 33 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยประมาณ 75.4 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.1.4 การคมนาคมกับภาคต่าง ๆ ของประเทศ

การติดต่อเข้าถึงของกรุงเทพมหานคร มีความสะดวกอยู่หลายด้านดังนี้

ก. การคมนาคมทางรถยนต์

- ถนนพหลโยธินเป็นถนนสายหลักทางภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านจังหวัด ปทุมธานี
- ถนนสุขุมวิทและถนนบางนาตราดเป็นถนนสายหลักทางภาคตะวันออก ผ่านทางจังหวัดสมุทรปราการ
- ถนนเพชรเกษมและถนนธนบุรีปากท่อเป็นถนนสายหลักทางภาคใต้ ผ่านทางจังหวัด สมุทรปราการและนครปฐม

ข. การคมนาคมทางรถไฟ

- สายเหนือ จาก กรุงเทพมหานคร – เชียงใหม่
- สายตะวันออก จาก กรุงเทพมหานคร – อยุธยาประเทศ
- สายใต้ จาก กรุงเทพมหานคร – สุโขทัย

ค. การคมนาคมทางน้ำ

- แม่น้ำเจ้าพระยา จาก ปทุมธานี – สมุทรปราการ
- แม่น้ำท่าจีน จาก นครปฐม – สมุทรสาคร

ง. การคมนาคมทางอากาศ

- สนามบินดอนเมือง
- สนามบินสุวรรณภูมิ (ในอนาคต)

2.3.1.5 การคมนาคมภายในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ก. ทางบก มีรถประจำทาง ขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก) และรถร่วมบริการ วิ่งบริการในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ให้บริการตั้งแต่เวลา 04.00-23.00 น. และในบางสายเปิดบริการตลอด 24 ชม. นอกจากนี้ยังมีรถรับจ้างอื่น ๆ อยู่ตลอดเวลา

ข. ทางน้ำ มีบริการเรือโดยสารข้ามฟากบริเวณท่าช้าง ท่าพระจันทร์ ท่าเตียน ท่าเทเวศร์ ท่าคลองสาน ท่าสี่พระยา ฯลฯ และบริการเรือด่วนเจ้าพระยาไปจังหวัดนนทบุรีทุกวัน ตั้งแต่เวลาประมาณ 06.00 – 18.00 น. นอกจากนี้ยังมีเรือหางยาววิ่งไปตามคลองแสนแสบ คลองลาดพร้าว คลองบางกอกน้อย และวิ่งไปตามคลองต่าง ๆ เป็นต้น

ค. ทางรถไฟ การรถไฟแห่งประเทศไทย มีบริการเดินรถไฟไปตามสถานีรถไฟชานเมืองภายในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สายเหนือ และสายอีสาน จึงไปถึงสถานีรถไฟดอนเมือง สายตะวันออก จึงไปถึงสถานีรถไฟหัวตะเข้ และสายใต้ จึงถึงสถานีรถไฟตลิ่งชัน

ง. ทางอากาศ บริษัทการบินไทยได้มีบริการเครื่องบินไปจังหวัดต่าง ๆ เกือบทั่วประเทศ

2.3.2 การศึกษาด้านเศรษฐกิจในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สำหรับเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร เป็นการเก็บภาษีประเภทต่าง ๆ กับประชากรที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและยังมีรายได้ประเภทต่าง ๆ ซึ่งสามารถจำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 2.13 แสดงรายรับประเภทต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร¹³

รายรับแยกตามประเภทปีงบประมาณ 2541- 2546 หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2541	ปี 2542	ปี 2543	ปี 2544	ปี 2545	ปี 2546
รายได้ประจำ						
1. ภาษีอากร	24,107.02	21,736.30	22,247.40	21,671.40	21,970.80	26,170.80
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับ และค่าบริการ	428.30	345.86	281.55	271.67	280.55	374.80
3. รายได้เบ็ดเตล็ด	315.71	395.05	445.05	445.05	396.50	321.00
4. รายได้จากทรัพย์สิน	1,543.79	1,522.79	1,022.50	577.38	388.07	143.73
5. รายได้จากสาธารณูปโภค การ พาณิชย์	5.00	-	3.50	24.50	14.08	16.67
รวมรายได้ประจำ	26,400.00	26,400.00	26,400.00	23,000.00	23,000.00	27,000.00
รายได้พิเศษ						
1. เงินสะสมจ่ายขาด	-	1,641.00	41.00	2,952.44	2,860.00	-
รวมรายได้พิเศษ	-	1,641.00	41.00	2,952.44	2,860.00	-
รวมรายรับทั้งสิ้น	26,400.00	25,641.00	24,041.00	25,952.44	25,860.00	27,000.00

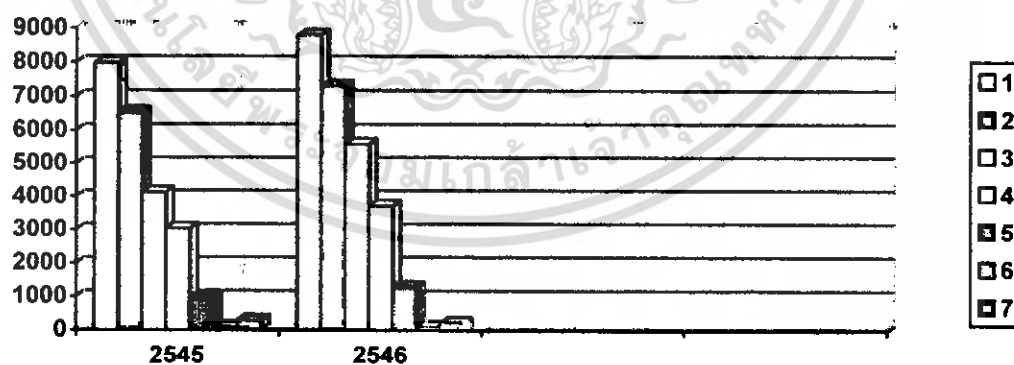
13 แหล่งข้อมูล : สำนักงานงบประมาณ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 2.14 แสดงรายจ่ายประเภทต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร¹⁴

รายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน ปีงบประมาณ

พ.ศ. 2545 - 2546 หน่วย : ล้านบาท

ลักษณะงาน	ปีงบประมาณ 2545		ปีงบประมาณ 2546	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
1. ด้านสิ่งแวดล้อม	7,974.39	34.67	8,794.00	32.57
2. ด้านทรัพยากรมนุษย์และสังคม	6,528.01	28.38	7,305.37	27.05
3. ด้านการจราจร การขนส่งและสาธารณสุข	4,122.77	17.93	5,582.75	20.68
4. ด้านการบริหารและการปกครอง	3,030.52	13.18	3,713.52	13.75
5. ด้านการคลัง	955.48	4.15	1,281.76	4.75
6. ด้านผังเมืองและการใช้ที่ดิน	93.67	0.41	101.37	0.38
7. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	295.16	1.28	221.23	0.82
รวม	23,000.00	100.00	27,000.00	100.00

ภาพที่ 2.12 แสดงรายจ่ายประเภทต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร

¹⁴ แหล่งข้อมูล : สำนักงานงบประมาณ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 2.15 แสดงรายได้ประชากร ผู้มีงานทำจำแนกตามอาชีพ รายได้ และ
เพศในกรุงเทพมหานคร¹⁵

รายได้ต่อเดือนและเพศ		รายได้ต่อเดือนและเพศ	
เพศชาย	รวม	เพศหญิง	รวม
ต่ำกว่า 751 บาท	0.7	ต่ำกว่า 751 บาท	1.9
751 – 1,560 บาท	22.6	751 – 1,560 บาท	35.1
1,561 – 2,500 บาท	65.1	1,561 – 2,500 บาท	86.7
2,501 – 3,500 บาท	102.3	2,501 – 3,500 บาท	144.1
3,501 – 4,500 บาท	232.3	3,501 – 4,500 บาท	352.2
4,501 – 5,500 บาท	274.9	4,501 – 5,500 บาท	265.5
5,501 – 6,500 บาท	174.7	5,501 – 6,500 บาท	199.4
6,501 – 7,500 บาท	167.8	6,501 – 7,500 บาท	135.8
7,501 – 10,000 บาท	362.5	7,501 – 10,000 บาท	297.4
10,001 – 15,000 บาท	232.3	10,001 – 15,000 บาท	174.5
ตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป	214.9	ตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป	102.8
ไม่ทราบ	55.9	ไม่ทราบ	39.8
ยอดรวม	2,155.70	ยอดรวม	1,956.80

2.3.3 การศึกษาด้านสังคมในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

2.3.3.1 ประชากรในกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล

เขตปริมณฑล 3,720,098 คน กรุงเทพมหานคร 5,782,159 คน แบ่งเป็นเพศชาย 2,796,409 คนแบ่งเป็นเพศหญิง 2,985,750 คน อัตราการเพิ่มของประชากร 0.52/ปี
 จำนวนประชากรที่มีมากที่สุดคือ เขต บางแค มีจำนวนประชากร 180,136 คน
 จำนวนประชากรที่มีน้อยที่สุดคือ เขต ทวีวัฒนา มีจำนวนประชากร 58,004 คน
 ประชากรหนาแน่นสูงสุดในเขต ป้อมปราบศัตรูพ่าย มีจำนวน 37,929 คน / ตารางเมตร
 ประชากรหนาแน่นน้อยสุดในเขต หนองจอก มีจำนวน 434 คน / ตารางเมตร
 ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ย 5,621 คน / ตารางกิโลเมตร

15 แหล่งข้อมูล : สำนักงานงบประมาณ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.16 แสดงจำนวนประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร¹⁶

จำนวนประชากร แยกตามพื้นที่ ความหนาแน่น จำนวนบ้าน ตาม
เขตในกรุงเทพมหานคร

ลำดับ พื้นที่	เขต	ประชากร			พื้นที่ (ตร.กม.)	ความ หนาแน่น (คน : ตรม.)	จำนวน บ้าน
		รวม	ชาย	หญิง			
1	พระนคร	78,351	38,646	39,705	5.536	14,153	18,577
2	ดุสิต	151,511	82,514	68,997	10.665	14,206	29,839
3	หนองจอก	102,564	50,526	52,038	236.261	434	30,401
4	บางรัก	60,775	29,665	31,110	5.536	10,978	23,161
5	บางเขน	175,190	85,202	89,998	42.123	4,159	71,202
6	บางกะปิ	147,434	68,311	79,123	28.523	5,169	69,065
7	ปทุมวัน	98,532	48,589	49,943	8.369	11,773	24,553
8	ป้อมปราบ ศัตรูพ่าย	73,240	36,605	36,635	1.931	37,929	18,231
9	พระโขนง	100,878	47,525	53,353	13.986	7,213	34,374
10	มีนบุรี	109,241	52,403	56,838	63.645	1,716	36,562
11	ลาดกระบัง	126,792	61,064	65,728	123.859	1,024	44,573
12	ยานนาวา	92,649	44,910	47,739	16.662	5,560	39,850
13	สัมพันธวงศ์	36,127	18,273	17,854	1.416	25,513	13,189
14	พญาไท	90,492	46,086	44,406	9.595	9,431	27,820
15	ธนบุรี	177,938	87,259	90,679	8.551	20,809	41,511
16	บางกอกใหญ่	86,134	41,886	44,248	6.180	13,938	26,659
17	ห้วยขวาง	79,871	37,804	42,067	15.033	5,313	31,790
18	คลองสาน	108,426	52,853	55,573	6.051	17,919	28,165
19	ตลิ่งชัน	103,020	49,304	53,716	29.479	3,495	31,055
20	บางกอกน้อย	155,251	76,510	78,741	11.944	12,998	43,009
21	บางขุนเทียน	118,611	57,289	61,322	120.687	983	44,109
22	ภาษีเจริญ	140,254	67,347	72,907	17.834	7,864	42,293
23	หนองแขม	119,380	56,618	62,762	35.825	3,332	41,425

16 แหล่งข้อมูล : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย สำนักผังเมือง

กรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.16 (ต่อ) แสดงจำนวนประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร¹⁷

จำนวนประชากร แยกตามพื้นที่ ความหนาแน่น จำนวนบ้าน ตาม
เขตในกรุงเทพมหานคร

ลำดับ ที่	เขต	ประชากร			พื้นที่ (ตร.กม.)	ความ หนาแน่น (คน : ตรม.)	จำนวน บ้าน
		รวม	ชาย	หญิง			
25	บางพลัด	117,561	55,914	61,647	11.360	10,349	35,886
26	ดินแดง	157,896	75,313	82,583	8.354	18,901	46,816
27	บึงกุ่ม	141,017	65,966	75,051	24.311	5,801	47,478
28	สาทร	107,136	52,148	54,988	9.326	11,488	31,924
29	บางซื่อ	159,217	76,661	82,556	11.545	13,791	45,716
30	จตุจักร	171,868	82,720	89,148	32.908	5,223	73,462
31	บางคอแหลม	114,638	55,908	58,730	10.921	10,374	33,371
32	ประเวศ	130,383	62,595	67,788	52.490	4,860	46,101
33	คลองเตย	134,802	65,600	69,202	12.994	6,580	53,309
34	สวนหลวง	115,086	54,251	60,835	23.678	4,207	41,894
35	จอมทอง	172,815	83,912	88,903	26.265	14,407	54,782
36	ดอนเมือง	154,832	77,060	77,772	36.803	5,291	54,305
37	ราชเทวี	102,663	50,269	52,394	7.126	6,534	27,156
38	ลาดพร้าว	114,067	52,886	61,181	21.557	4,052	39,776
39	วัฒนา	82,098	39,122	42,976	12.565	5,287	41,376
40	บางแค	180,136	85,514	94,622	44.456	3,480	66,031
41	หลักสี่	120,760	59,583	61,177	22.841	5,287	43,087
42	สายไหม	155,252	74,410	80,842	44.615	3,480	61,961
43	คันนายาว	81,048	38,314	42,734	25.980	3,120	27,091
44	สะพานสูง	77,482	36,068	41,414	28.124	2,755	24,265
45	วังทองหลาง	109,942	51,183	58,759	19.865	5,534	44,939
46	คลองสามวา	109,156	52,518	56,638	110.686	986	40,384
47	บางนา	102,125	49,001	53,124	18.879	5,435	40,819
48	ทวีวัฒนา	58,004	27,449	30,555	50.129	1,155	23,832

17 แหล่งข้อมูล : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย สำนักผังเมือง

กรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.16 (ต่อ) แสดงจำนวนประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร¹⁸

จำนวนประชากร แยกตามพื้นที่ ความหนาแน่น จำนวนบ้าน
ตามเขตในกรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	เขต	ประชากร			พื้นที่ (ตร.กม.)	ความ หนาแน่น (คน : ตรม.)	จำนวน บ้าน
		รวม	ชาย	หญิง			
49	ทุ่งครุ	97,164	46,138	51,026	30.741	3,161	37,165
50	บางบอน	84,660	41,019	43,641	34.745	2,437	37,507
รวม		5,782,159	2,796,409	2,985,750	1,568.737	403,77	1,963,660

2.3.3.1 การศึกษา

ตารางที่ 2.17 แสดงจำนวนเด็กในเกณฑ์บังคับเรียน ปีการศึกษา 2546¹⁹

ลำดับที่	เขต	จำนวน (คน)
1	พระนคร	854 คน
2	ป้อมปราบศัตรูพ่าย	1,357 คน
3	สัมพันธวงศ์	766 คน
4	บางรัก	663 คน
5	ปทุมวัน	1,862 คน
6	ยานนาวา	1,316 คน
7	ดุสิต	1,466 คน
8	พญาไท	960 คน
9	ห้วยขวาง	312 คน
10	พระโขนง	1,482 คน
11	บางกะปิ	2,153 คน
12	บางเขน	2,422 คน
13	มีนบุรี	1,691 คน
14	ลาดกระบัง	1,545 คน
15	หนองจอก	1,506 คน

18 แหล่งข้อมูล : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย สำนักผังเมือง
กรุงเทพมหานคร

19 แหล่งข้อมูล : กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.17 (ต่อ) แสดงจำนวนเด็กในเกณฑ์บังคับเรียน ปีการศึกษา 2546

ลำดับที่	เขต	จำนวน (คน)
16	ธนบุรี	3,672 คน
17	คลองสาน	1,726 คน
18	บางกอกใหญ่	1,177 คน
19	บางกอกน้อย	1,915 คน
20	ตลิ่งชัน	1,170 คน
21	ภาษีเจริญ	1,316 คน
22	หนองแขม	1,657 คน
23	บางขุนเทียน	1,756 คน
24	ราชบุรีบูรณะ	1,475 คน
18	บางกอกใหญ่	1,177 คน
19	บางกอกน้อย	1,915 คน
20	ตลิ่งชัน	1,170 คน
21	ภาษีเจริญ	1,316 คน
22	หนองแขม	1,657 คน
23	บางขุนเทียน	1,756 คน
24	ราชบุรีบูรณะ	1,475 คน
25	ดอนเมือง	1,811 คน
26	จตุจักร	2,182 คน
27	ลาดพร้าว	1,570 คน
28	บึงกุ่ม	319 คน
29	สาทร	1,313 คน
30	บางคอแหลม	2,104 คน
31	บางซื่อ	2,033 คน
32	ราชเทวี	1,097 คน
33	คลองเตย	1,907 คน
34	ประเวศ	1,783 คน
35	บางพลัด	1,624 คน
36	จอมทอง	2,023 คน
37	ดินแดง	2,189 คน
38	สวนหลวง	1,715 คน
39	วัฒนา	1,034 คน

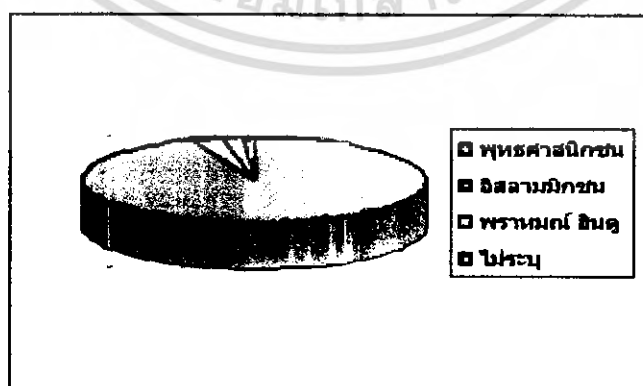
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้แก้ไขหรือจัดทำเอกสารซ้ำ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.17 (ต่อ) แสดงจำนวนเด็กในเกณฑ์บังคับเรียน ปีการศึกษา 2546

ลำดับที่	เขต	จำนวน (คน)
40	บางแค	3,682 คน
41	หลักสี่	1,572 คน
42	สายไหม	2,061 คน
43	คันนายาว	1,239 คน
44	สะพานสูง	1,183 คน
45	วังทองหลาง	1,030 คน
46	คลองสามวา	1,030 คน
47	บางนา	1,493 คน
48	ทวีวัฒนา	802 คน
49	ทุ่งครุ	1,209 คน
50	บางบอน	1,262 คน
รวม		78,043 คน

2.3.3.2 ศาสนา

ด้านประเพณีและวัฒนธรรม เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่มาจากการอพยพย้ายถิ่นฐานและเข้ามาทำงานในเมือง จึงไม่มีประเพณีเป็นของจังหวัดเองมีแต่ประเพณีดั้งเดิมของประเทศสืบต่อมา การนับถือศาสนาก็เช่นกันจากสถิติการตรวจสอบจึงไม่แน่นอนตรงตัว แต่จากการประมาณของการสถิติประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งเป็นศาสนาประจำชาติ คิดเป็นอัตราส่วนดังนี้ พุทธศาสนิกชน 94% อิสลามมิกชน 3% พราหมณ์ ฮินดู 2% ไม่ระบุ 1%

ภาพที่ 2.13 แสดงจำนวนการนับถือศาสนาของประชากรในกรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.3.4 สาธารณสุข

จำนวนโรงพยาบาลในสังกัดการแพทย์

กรุงเทพมหานคร 8 แห่ง

- จำนวนแพทย์ 480 คน
- จำนวนเภสัชกร 53 คน
- จำนวนทันตแพทย์ 43 คน
- จำนวนเตียง 2,298 เตียง
- จำนวนพยาบาลวิชาชีพ 2,080 คน
- จำนวนเจ้าหน้าที่พยาบาล 366 คน
- จำนวนผู้ป่วยใน 121,037 คน
- จำนวนผู้ป่วยนอก 1,997,538 คน
- จำนวนศูนย์บริการสาธารณสุข 63 ศูนย์

2.3.3.5 สาธารณูปโภค

- ระบบไฟฟ้า

กรุงเทพมหานคร มีการบริการด้านไฟฟ้าอย่างพอเพียง โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบ คือ การไฟฟ้านครหลวงมีการใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น 15,297 ล้านกิโลวัตต์ / ชั่วโมง เป็นการใช้ไฟฟ้าของประเภทพักอาศัยมากที่สุด

- ระบบประปา

กรุงเทพมหานคร มีการบริการน้ำประปาอย่างพอเพียง โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบ คือ การประปานครหลวง โดยมีการกระจายการบริการอย่างทั่วถึง

2.3.3.6 สาธารณูปการ

- ระบบโทรศัพท์

กรุงเทพมหานคร มีการบริการด้านโทรศัพท์อย่างเพียงพอ โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบคือ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ในกรุงเทพมหานครมีเลขหมายโทรศัพท์ 866,844 เลขหมาย คิดเป็น 144 เครื่อง / จำนวนประชากร 100 คน โดยกระจายอยู่ทั่วกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 2.18 แสดงจำนวน ธนาคาร โรงภาพยนตร์ โรงแรม สถานอาบอบนวด
ศูนย์การค้า ทำเทียบเรือ ในเขตกรุงเทพมหานคร²⁰

ลำดับ	สำนักงาน เขต	ธนาคาร	โรง ภาพยนตร์	โรงแรม	อาบ อบ นวด	ศูนย์การค้า	ทำเทียบ เรือ
1	พระนคร	54	1	33	-	9	18
2	ปทุมวัน	40	6	20	1	9	4
3	ราชเทวี	32	1	29	44	6	2
4	สัมพันธวงศ์	42	1	10	1	1	7
5	บางกะปิ	37	16	6	12	9	9
6	วัฒนา	-	12	27	72	3	-
7	ธนบุรี	39	2	2	1	2	4
8	พญาไท	-	3	11	23	-	-
9	บางซื่อ	27	3	1	4	3	-
10	บางกอกน้อย	-	11	4	3	1	-
11	สาทร	30	2	6	6	1	1
12	ห้วยขวาง	15	5	18	19	-	3
13	บางพลัด	29	11	9	10	2	8
14	บางรัก	35	2	22	20	5	5
15	ราชบุรีบูรณะ	15	7	2	4	3	1
16	คลองสาน	25	3	4	4	1	5
17	บิ่อมปราบฯ	41	1	20	2	1	1
18	สวนหลวง	11	-	1	1	1	-
19	ดอนเมือง	11	-	2	10	3	-
20	บึงกุ่ม	15	-	-	-	3	-
21	ยานนาวา	20	9	-	6	2	-
22	จตุจักร	53	2	7	17	1	2
23	บางเขน	18	3	1	-	7	-
24	บางคอแหลม	15	-	3	3	1	2
25	ดุสิต	17	1	1	-	2	4
26	ลาดพร้าว	11	-	-	6	2	-

20 แหล่งข้อมูล : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.18 (ต่อ)แสดงจำนวน ธนาคาร โรงภาพยนตร์ โรงแรม สถานอาบอบ
นวดศูนย์การค้า ทำเทียบเรือ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	สำนักงาน เขต	ธนาคาร	โรง ภาพยนตร์	โรงแรม	อาบ อบ นวด	ศูนย์การค้า	ทำเทียบ เรือ
27	พระโขนง	14	-	-	-	3	-
28	คลองเตย	21	10	19	4	4	1
29	ประเวศ	11	1	4	-	10	-
30	บางแค	15	10	-	2	3	-
31	หนองแขม	10	-	-	-	1	-
32	ภาษีเจริญ	15	10	1	4	1	-
33	มีนบุรี	7	-	-	3	2	2
34	บางกอกใหญ่	9	-	1	-	-	15
35	บางขุนเทียน	6	-	-	-	3	-
36	ลาดกระบัง	11	-	-	1	-	-
37	ดินแดง	29	1	6	12	4	-
38	หนองจอก	4	-	-	-	-	-
39	ตลิ่งชัน	5	-	-	1	-	-
40	จอมทอง	20	1	1	1	1	-
41	คลองสามวา	-	-	-	-	-	-
42	สายไหม	4	-	-	5	-	-
43	คันนายาว	16	7	-	3	1	-
44	สะพานสูง	6	-	-	1	-	-
45	วังทองหลาง	16	1	4	6	1	-
46	หลักสี่	12	1	6	2	3	-
47	ทุ่งครุ	4	-	-	2	2	-
48	บางบอน	11	1	-	-	3	-
49	ทวีวัฒนา	-	-	-	-	1	-
50	บางนา	22	-	2	-	1	-
	รวม	900	145	283	316	122	94

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การศึกษาสภาพปัจจุบันของเขตเมืองและพื้นที่ศึกษา

3.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชนเมืองและพื้นที่ศึกษา

3.1.1 การตั้งถิ่นฐานในอดีตและปัจจุบันของเขตดินแดง

3.1.1.1 การตั้งถิ่นฐานในอดีตและปัจจุบันของเขตดินแดง

เดิมเขตดินแดง มีฐานะเป็น แขวงดินแดง อยู่ในเขตปกครองของเขตห้วยขวาง ต่อมาในวันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2536 ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยรวมพื้นที่แขวงดินแดง บางส่วนของเขตพญาไทและเขตราษฎร์เทพ มาจัดตั้ง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ขึ้น มีผลตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2537 เพื่อประโยชน์ในการปกครอง การบริหารราชการ และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในท้องที่ โดยแบ่งพื้นที่มาจากเขตห้วยขวาง เขตพญาไท และเขตราษฎร์เทพ

ภาพที่ 3.1 แสดงสภาพของเขตดินแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 การศึกษาสภาพทั่วไปของเขตดินแดง

3.1.2.1 ที่ตั้งและขอบเขตของเขตดินแดง

เดิมพื้นที่เขตดินแดง เป็นเขตสาขาของเขตห้วยขวางมีพื้นที่การปกครอง 4.315 ตารางกิโลเมตรต่อมาผู้บริหารกรุงเทพมหานครพิจารณาเห็นว่า เขตห้วยขวาง เขตพญาไท และ เขตราชเทวี มีอาณาเขตกว้างขวาง และมีพลเมืองอยู่อาศัยเพิ่มมากขึ้น ท้องที่บางแห่งอยู่ห่างไกลจากสำนักงานเขตทำให้ประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการเดินทางมาติดต่อราชการที่สำนักงานเขต

ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการบริหาร การปกครองและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในท้องที่ กรุงเทพมหานครจึงดำเนินการเสนอตั้งสำนักงานเขตดินแดงไปยังกระทรวงมหาดไทย ต่อมากระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศฉบับลงวันที่ 8 ตุลาคม 2536 จัดตั้งเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ขึ้นโดยมีผลตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม 2537 เป็นต้นไป

ทิศเหนือ เขตจตุจักร
 ทิศใต้ เขตราชเทวี
 ทิศตะวันออก เขตห้วยขวาง
 ทิศตะวันตก เขตพญาไท

ภาพที่ 3.2 แสดงที่ตั้งของเขตดินแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีการตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.3 แสดงการให้ประโยชน์ที่ดินเขตดินแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.4 แสดงระบบโครงข่ายการคมนาคมเขตดินแดง

3.1.3. สภาพปัจจุบันทางสังคม

3.1.3.1 ข้อมูลอาชีพของตำบล

- อาชีพหลัก ค้าขาย
- อาชีพรอง รับจ้าง ในฐานะเป็นผู้เช่าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.3.2 ข้อมูลสถานที่

- ปั้มน้ำมัน	10	แห่ง
- ศูนย์การค้า	3	แห่ง
- ร้านอาหาร	327	แห่ง
- ธนาคาร	7	แห่ง
- มินิมาร์ท	40	แห่ง
- โรงภาพยนตร์	5	แห่ง
- ตลาดเอ็กซน	7	แห่ง
- โรงแรม	6	แห่ง
- ที่ทำการไปรษณีย์	2	แห่ง
- โรงพยาบาล	2	แห่ง
- มหาวิทยาลัยเอกชน	1	แห่ง

กรุงเทพมหานคร 2

กองเครื่องจักรกล

ภาพที่ 3.5 สถานที่ราชการในเขตพื้นที่ดินแดง

3.1.3.3 ประชากร

จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร ทั้งสิ้น 167,580 คน เป็นชาย 80,637 คน

เป็นหญิง 86,943 คน จำนวนครัวเรือน 46,139 ครัวเรือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.3.4 โครงสร้างประชากร

เมื่อพิจารณาโครงสร้างประชากรปี พ.ศ. 2543 พบว่าช่วงอายุ 20 – 24 ปี, 25 – 29 ปี และ 30 – 34 ปี มีสัดส่วนจำนวนประชากรมาก แสดงให้เห็นว่ามีประชากรวัยแรงงานในพื้นที่จำนวนมาก ในขณะที่กลุ่มประชากรวัยพึ่งพิง ได้แก่ ประชากรวัยเด็ก มีสัดส่วนสูงกว่าประชากรวัยชราค่อนข้างมาก และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบโครงสร้างประชากรแยกตามเพศและช่วงอายุในพื้นที่ศึกษาในปี พ.ศ. 2537 และ พ.ศ. 2547 พบว่ามีสัดส่วนของเด็กเล็กมากซึ่ง สันนิษฐานว่าเกิดจากการสร้างครอบครัวใหม่ขึ้นของผู้ที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามาอาศัยพื้นที่ และสัดส่วนจำนวนประชากรเพศชายลดลง ในขณะที่ประชากรเพศหญิงเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 3.1 แสดงโครงสร้างประชากรปี พ.ศ. 2547 และ พ.ศ. 2537¹⁹

ช่วงอายุ	จำนวนประชากรในพื้นที่ศึกษา				จำนวนประชากรในกรุงเทพมหานคร	
	พ.ศ. 2537		พ.ศ. 2547		พ.ศ. 2547	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
0 - 4	5,670	5,240	3,338	3,175	158,453	149,887
5 - 9	5,919	5,603	5,017	4,741	202,237	202,192
10-14	6,898	6,662	5,183	4,963	207,787	200,835
15-19	7,798	7,710	4,933	4,827	192,383	188,719
20-24	7,683	8,201	5,410	5,718	218,982	218,082
25-29	8,673	9,525	6,074	6,461	225,606	245,778
30-34	9,230	9,937	5,610	6,332	226,460	258,346
35-39	8,380	9,229	5,729	6,636	232,906	271,478
40-44	7,055	7,608	6,015	6,879	230,689	267,667

19 สัมมะโนประชากรและเคหะ ปี พ.ศ. 2537 และ ปี พ.ศ. 2547

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ) แสดงโครงสร้างประชากรปี พ.ศ. 2547 และ พ.ศ. 2537

45-49	5,180	5,665	5,526	6,768	203,085	234,758
50-54	4,305	3,982	4,677	5,593	161,319	189,111
55-59	3,436	3,762	3,359	4,025	111,670	131,267
60-64	2,361	2,797	2,397	2,997	78,529	96,176
65-69	1,451	1,850	1,919	2,523	65,082	83,380
70-74	828	1,046	1,205	1,837	41,365	58,673
75-79	453	676	688	1,147	22,850	36,950
80+	473	832	562	986	20,880	35,826
รวม	85,793	90,325	67,642	76,608	2,604,176	2,862,580

3.1.3.5 การเปลี่ยนแปลงประชากร

เขตดินแดงเป็นเขตที่อยู่ใจกลางเมือง ซึ่งเป็นแหล่งรองรับการขยายตัวของที่อยู่อาศัยและแหล่งงานระดับความหนาแน่นของประชากรน้อยกว่า 1,000 คนต่อตารางกิโลเมตร มีแนวโน้มจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นมาก แสดงว่า เขตใจกลางเมืองมีความหนาแน่นมากและมีพื้นที่ค่อนข้างแออัดจึงจำเป็นต้องมีพื้นที่รองรับประชากร อันเนื่องมาจากการขยายตัวของที่อยู่อาศัยและแหล่งงานจำนวนมาก

3.1.4 ระบบโครงข่ายการคมนาคมขนส่งในเขตดินแดง

3.1.4.1 การคมนาคมทางบก

ถนนสายหลัก

- ถนนดินแดง
- ถนนอโศกดินแดง
- ถนนรัชดาภิเษก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถนนสายรอง

- ถนนมิตรไมตรี
- ถนนสุทธิสารวินิจฉัย
- ถนนสุทธิสาร แยก 1 (ถนนประชาสุข)
- ถนนประชาสงเคราะห์

3.1.4.2. เส้นทางรถไฟ

มีรถไฟสายตะวันออกวิ่งผ่านสถานีรถไฟมักกะสัน วิ่งจากสถานีหัวลำโพงออกไปทางเส้นทางด้านทิศตะวันออก

3.1.5 บทบาทและความสำคัญของเขตดินแดง

ศูนย์ชุมชนแฟลตดินแดงในปัจจุบัน มีบทบาทในการเป็นศูนย์กลางการบริการในด้านหน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษาทั้งระดับอุดมศึกษาวิทยาลัย โรงเรียน หรือกลุ่มผู้ใช้แรงงาน อยู่ในหรือใกล้กับพื้นที่ ทำให้ชุมชนแฟลตดินแดงเป็นที่ตั้งของเศรษฐกิจและหน่วยงานราชการที่สำคัญ โดยกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่รองรับฐานใหญ่คือ ตลาดทั้งตลาดสดหน่วยวางและตลาดสดบริเวณลานด้านหน้าแฟลตดินแดง การค้าปลีกที่มีประเภทสินค้าหลากหลาย ร้านอาหารและบริการทุกชนิด และที่เห็นชัดคือการพัฒนาที่พักอาศัยประเภทหอพักหรืออพาร์ทเมนต์ที่มีอัตราการก่อสร้างสูงมากและกระจายไปทั้งพื้นที่

จากปี พ.ศ. 2500 ถึง ปัจจุบัน เดิมบริเวณใกล้ชุมชนมีกองขยะใหญ่ (กองขยะดินแดง) มีผู้ขีด สด้อยโอกาสทั่วทุกภาคมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ต่อมาเจ้าของที่ดินได้แบ่งขายที่ดินแปลงเล็กๆ จึงได้เริ่มมีบ้านเรือนเป็นลักษณะอาคารเรือนไม้มากขึ้นตามลำดับ ต่อมาองค์การทางสังคมได้สร้างตึก ที่ทำการขึ้นในชุมชน โดยใช้ชื่อว่า “ศูนย์กลางเทวา” เป็นองค์ที่ทำกิจกรรมด้านการสงเคราะห์ผู้ขีดสนและด้อยโอกาส คนอยู่เดิมช่วยให้เริ่มรวมตัวกันทำกิจกรรมทาง วัฒนธรรม และ ศาสนา และได้มีการจัดตั้งกลุ่มผู้นำเยาวชน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มชุมชนช่วยกันดูแลด้านยาเสพติด ด้านความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน การป้องกันอัคคีภัย และสมทบกันติดตั้งเครื่องดับเพลิงในชุมชน ประชากรในชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพ เย็บผ้าโหล ชั้บรณมอเตอร์ไซด์รับจ้าง เป็นต้น

ในด้านการพัฒนาชุมชนที่อยู่อาศัยที่ประสบความสำเร็จ ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบหอพัก อพาร์ทเมนต์ ห้องเช่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชากรผู้ใช้พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาและพนักงานที่ทำงานโรงงานซึ่งมีแนวโน้มที่จะอยู่ในพื้นที่ตลอดชีวิต จึงไม่มีโครงการพัฒนาที่พัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาศัยที่เป็นแพลตฟอร์มโดยเฉพาะโครงการใหม่ๆ ในระยะที่มีการพัฒนาพื้นที่ หอพักและอพาร์ทเมนต์ส่วนใหญ่จะเป็นอาคารสูง 4 ชั้นที่สร้างในพื้นที่จำกัด ทำให้มีระยะร่นและที่ว่างน้อย และตั้งอยู่ในซอยแคบซึ่งหากมีการพัฒนาในรูปแบบเดียวกันทั้งหมด จะเกิดปัญหาความแออัด การจราจรติดขัด และการขาดแคลนระบบสาธารณูปโภคในอนาคต

3.1.6 ปัญหาสำคัญของเขตดินแดง

สามารถจัดได้ 3 ด้าน ดังนี้

ก. ปัญหาด้านคุณภาพชีวิต

- ความเป็นอยู่ต่ำกว่ามาตรฐานที่อยู่อาศัย
- ความแออัด
- ชาติที่ว่างในชุมชน
- สวัสดิภาพของประชาชนมีน้อย

ข. ปัญหาด้านการจราจร

- การจราจรติดขัดบางบริเวณในชั่วโมงเร่งด่วน
- การจอดรถไม่เป็นระเบียบไม่ปลอดภัย
- ถนนสายรองเข้าชุมชนมีขนาดเล็ก
- ปรับปรุงทางข้าม

- การปรับปรุงทางเท้าที่มีอยู่โดยรอบ

ค. ปัญหาด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ

- สาธารณูปการยังไม่ทั่วถึง เช่น สวนสาธารณะ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- น้ำท่วมบริเวณถนนประชาสงเคราะห์

3.1.7 แผนและโครงการสำคัญที่มีผลกระทบต่อเขตดินแดง

โครงการเกี่ยวข้องกับระบบคมนาคมขนส่งในพื้นที่ศึกษา ส่วนใหญ่เป็นโครงการในด้านพัฒนา ระบบขนส่งมวลชนระบบรางและพัฒนาโครงข่ายถนน มีรายละเอียดดังนี้

3.1.7.1 การขนส่งมวลชนระบบราง

จากการศึกษาสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) เพื่อกำหนดระบบรางที่จำเป็นในกรุงเทพมหานครและพื้นที่ต่อเนื่อง ตลอดจนการศึกษาแปลแผนแม่บทการขนส่งมวลชนไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยว่าจ้างให้กลุ่มบริษัทที่ปรึกษา ซึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกอบด้วย บริษัททีเอ็ม คอซัลติง เอนจิเนียริง แมเนจเม้นท์ จำกัด และบริษัท ดาวฤกษ์ คอมมูนิเคชั่น จำกัด เป็นผู้ดำเนินการ โดยผลการศึกษาได้สรุปเป็นแนวเส้นทาง โดยศึกษาความเป็นไปได้การกำหนดตำแหน่งสถานี ชนิดโครงสร้าง พบว่ามีแนวเส้นทางระบบรางที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษา 4 แนวโดยแบ่งการดำเนินงานของโครงการดังกล่าวออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 (ปี พ.ศ. 2544 – 2554) โครงการในระยะปรับปรุงพัฒนา

รถไฟฟ้าชานเมืองสายสีแดง

ช่วง RO1 พญาไท – มัถกะสัน – ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (SBIA)

ระยะทาง 228.5 กม.แนวเส้นทางจะไปตามเส้นทางรถไฟสายตะวันออกปัจจุบันแยกเข้าเชื่อมกับสนามบิน มีสถานีเชื่อมต่อกับสายสีเขียวที่สถานีพญาไท และสายสีน้ำเงินที่สถานีโคก/เพชรบุรี มีจำนวนสถานีรวม 10 สถานี และมีทั้งโครงสร้างใต้ดิน ระดับดิน และยกระดับ (ส่วนใต้ดิน 1.21 กม. ส่วนระดับดิน 13.36กม. และส่วนยกระดับ 13.66 กม.)

ระยะที่ 2 (ปี พ.ศ. 2555 – 2564) โครงการในช่วงของการพัฒนาใหม่ที่ยั่งยืน

รถไฟฟ้ามวลชนสายสีส้ม

ช่วง ORO1 มนบุรี – โรงซ่อมบำรุง รฟม. ระยะทาง 19.90 กม.

เส้นทางเริ่มจากสถานีร่วมศูนย์วัฒนธรรมไทยของสายสีน้ำเงินระยะแรกใกล้โรงซ่อมบำรุงของ รฟม. ไปทางบางกะปิเข้ามีนบุรีตามแนวถนนรามคำแหง มีจำนวนสถานีรวม 13 สถานี และมีทั้งโครงสร้างใต้ดิน และยกระดับ (ส่วนใต้ดิน 10.26 กม. และส่วนยกระดับ 9.40 กม.)

ระยะที่ 3 ส่วนต่อขยายในอนาคต (หลังปี พ.ศ. 2564) การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ระบบขนส่งขนาดรองสายสีแดง

ช่วง YO2 บางกะปิ - สำโรง ระยะทาง 21.0 กม.

แนวเส้นทางจะเป็นทางยกระดับ เชื่อมต่อกับสายสีเขียวและสีส้มที่สำโรงมีจำนวนสถานี 11 สถานี เป็นโครงสร้างยกระดับทั้งหมดอย่างไรก็ตามเส้นทางขนส่งมวลชนระบบราง ตามโครงการในพื้นที่ศึกษา ยังไม่มีความแน่นอนในการพัฒนา โดยเฉพาะโครงการระยะยาวในเส้นทางตามถนนลาดพร้าว (สายสีเหลือง) ถนนศรีนครินทร์ (บางกะปิ - สำโรง) และสายสีส้ม (มีนบุรี - โรงซ่อมบำรุง) เนื่องจากยังไม่มิตินำมาดำเนินการได้ชัดเจน ส่วนโครงการรถไฟฟ้าชานเมือง และรถไฟฟ้าความเร็วสูง สายตลิ่งชัน - สุวรรณภูมิ การรถไฟแห่งประเทศไทยได้เริ่มดำเนินการว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาในการพัฒนาแล้ว คาดว่าจะแล้วเสร็จ เชื่อมโยงกับสถานีใต้ดินของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิได้ในราวปี พ.ศ. 2550

3.1.7.2 โครงการเกี่ยวข้องกับการสร้าง ขยาย และเชื่อมโครงข่ายถนน

โครงการระบบทางด่วนสัญจรขนาดใหญ่

โครงการระบบสัญจร ที่มีผลกระทบกับโครงการ มีดังนี้

ก. ทางยกระดับถนนวิภาวดี – รังสิต (ดอนเมืองโทลล์เวย์) ที่มีข้อมูลโครงการ ประมาณ 12,000 ล้าน ซึ่งเป็นทางยกระดับเหนือผิวจราจร ระดับความสูง 14 ม. กว้าง 25 ม. 6 ช่องจราจร จากดินแดง ดอนเมือง รวม 15.4 กม. ซึ่งแล้วเสร็จปลายปี 2538 ขณะนี้เปิดบริการให้ใช้แล้ว โครงการนี้จะช่วยลดความคับคั่งบนถนนวิภาวดีรังสิตแต่ก็สร้างปัญหาความคับคั่งให้แก่บริเวณพื้นที่โครงการเนื่องจากทางลงเข้าเมืองอยู่ใกล้พื้นที่โครงการ จึงมีปริมาณการจราจรบางส่วนใช้ถนนในบริเวณพื้นที่โครงการเป็นทางลัดออกไปสู่แยก อสมท. ถนนเพชรบุรี และสุขุมวิทได้ อย่างไรก็ตามขณะนี้กรมทางหลวงกำลังก่อสร้างทางเชื่อมทางยกระดับนี้กับระบบทางด่วนชั้นที่ 1 เพื่อให้การจราจรคล่องตัวยิ่งขึ้น

ข. ระบบไฟฟ้ามหานคร (MRTA) เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2538 ครม. ได้อนุมัติให้โครงการรถไฟฟ้าขององค์การรถไฟฟ้ามหานคร (รฟม.) เส้นสีน้ำเงินระยะทาง 20 กม. ซึ่งจากเดิมแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงหัวลำโพง-ห้วยขวาง 10 กม. ซึ่งเป็นโครงการใต้ดินและห้วยขวาง-บางซื่อ 10 กม. ซึ่งเป็นโครงการบนดินเปลี่ยนเป็น โครงการรถไฟฟ้าใต้ดินตลอดเส้นทางพร้อมกับเห็นชอบให้รัฐร่วมลงทุนกับเอกชน โดยรัฐลงทุน 80% ด้านกายโยธาประมาณ 60,000 ล้าน และเอกชนลงทุนอีก 20% เรื่องตัวถังรถราง สถานีควบคุม และการบริหารงานในการดำเนินงานใช้เงินกู้ผ่อนส่งระยะยาว 20 ปีโดยมอบให้กระทรวงการคลังและสำนักงบประมาณไปจัดทำแผนเงินกู้และ รฟม. ได้จัดทำแผนแม่บทจากแผนงานของ รฟม. คาดว่าเดือนพฤษภาคม 2539 จะสามารถหาผู้รับเหมาได้ และ ตุลาคม 2539 จะเริ่มการดำเนินการก่อสร้าง จะเปิดให้บริการได้ในปี 2545 แนวเส้นทางจะเริ่มจากสถานีรถไฟหัวลำโพง ผ่านถนนพระราม 4 ถนนอโศก สีแยก อสมท. (พระรามเก้า) โรบินสัน ถนนลาดพร้าวสีแยกรัชโยธิน สถานีขนส่งหมอชิต ตลาด อตก. และสิ้นสุดที่บางซื่อ (ในบริเวณที่ดินการรถไฟ) แม้ว่าเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครสายสีน้ำเงิน จะไม่ผ่านพื้นที่โครงการโดยตรงแต่ก็มีสถานีขึ้นลงใกล้ที่สุดอยู่ที่สถานีสีแยก อสมท. และสถานีโรบินสัน ซึ่งถือได้ว่าเป็นเส้นทางขนส่งมวลชนรองรับการสัญจรทางทิศตะวันออกของโครงการ ซึ่งมีขีดความสามารถรองรับคนได้ 40,000 คน ต่อชั่วโมงต่อทิศทางนอกเหนือจากนี้ รฟม. ได้วางแผนสายสีส้ม ซึ่งจะเริ่มก่อสร้างในปี 2542 เป็นเส้นทางจากบางกะปิ-ราษฎร์บูรณะ ผ่านพื้นที่โครงการด้านประชาสงเคราะห์และถนนวิภาวดี-รังสิต โดยมีสถานีขึ้นลงสำหรับโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง และแผนการก่อสร้างสอดคล้องกับโครงการฟื้นฟูเมืองดินแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค. โครงการระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (BTS) เป็นโครงการที่รัฐให้สัมปทานแก่เอกชน (กลุ่มธนาคารยง) เพื่อสร้างและประกอบบริการขนส่งมวลชน ซึ่งวิ่งบนทางยกระดับ 2 สาย ในกรุงเทพมหานคร เพื่อช่วยบรรเทาการจราจรในกรุงเทพฯ ซึ่งได้ลงนามในสัญญาสัมปทานกับกรุงเทพมหานครเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2535 โดยมีอายุสัมปทาน 30 ปี (นับจากวันที่ให้บริการประชาชน) โดย กรุงเทพมหานคร รับผิดชอบจัดหาที่ดินให้โครงการสร้างระบบรถเป็นโครงสร้างยกระดับ (Viaduct) วางอยู่บนเสาคอนกรีตตันเดี่ยวที่มีความกว้าง 2.00 ม. โดยสร้างบริเวณกึ่งกลางถนน ระบบขนส่งนี้มีความจุ 50,000 คนต่อชั่วโมงต่อทิศทางแนวเส้นทางที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับโครงการ

- สายสุขุมวิท 77 (อ่อนนุช) ผ่านถนนสุขุมวิท-เพลินจิต-พระรามที่ 1 พญาไท-อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ-สนามเป้า-สะพานควาย-จตุจักร ไปสิ้นสุดที่สถานีขนส่งสายเหนือ และสายตะวันออกเฉียงเหนือ (หมอชิต) รวมระยะทาง 16.8 กม. มีสถานี 18 สถานี (โดยสถานีรวมเปลี่ยนสายบนถนนพระรามที่ 1)

- สายสีลม เริ่มจากสะพานสารสินกรุงเทพ-สะพานสารสิน-เลียบช่องนนทรี ถ.สีลม ถ.ราชดำริ-ถ.พระรามที่ 1 ไปสิ้นสุดที่สนามกีฬาแห่งชาติ รวม 6.9 กม. มีสถานี 8 สถานี ขณะการก่อสร้างได้ดำเนินการไปแล้ว คาดว่าจะให้บริการได้ในปี 2541 เส้นทางรถแม้จะไม่ผ่านพื้นที่โครงการโดยตรง แต่สถานีขึ้นลงซึ่งอยู่ในรัศมีใกล้เคียง คือ สถานีอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ซึ่งถือเป็นเส้นทางขนส่งมวลชนทางทิศตะวันออกโครงการ ซึ่งจะสะดวกต่อการอยู่อาศัยในโครงการมาก

ง. โครงการทางยกระดับกรุงเทพมหานคร หรือโครงการไฮโวลล์ ซึ่งเป็นโครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ ซึ่งบริษัท ไฮโวลล์ได้สัมปทานจากการรถไฟแห่งประเทศไทยเป็นทั้งระบบทางด่วน ทางรถไฟยกระดับ และ รถไฟชุมชน โดยมีขีดความสามารถขนส่งผู้โดยสาร 60,000 คน ต่อชั่วโมงต่อทิศทาง ลักษณะโครงการ มีชั้นล่างเป็นร้านค้ามีถนนขนาดทางรถไฟข้างละ 4 ช่องชั้น 2 เป็นทางรถไฟ 3 ราง และรถไฟฟ้าชุมชน 2 ราง ชั้น 3 เป็นทางด่วนทิศทางละ 3 ช่องจราจรระยะทางของเส้นทาง 60 กม. แบ่งเป็น 2 สาย

- สายตะวันออก-ตะวันตก จากหัวหมาก มักกะสัน ยมราช ถนนบุรี ตลิ่งชัน รวม 25.9 กม.

- สายเหนือ-ใต้ จากถนนวิภาวดี-รังสิต ดอนเมือง หัวลำโพง-วงเวียนใหญ่ โขนิมิตร รวม 34.2 กม.

ขณะนี้ได้เริ่มดำเนินการ ก่อสร้างเฟิร์สแรกจากยมราช ดอนเมือง คาดว่าจะเปิดใช้ได้ในปี 2541 โครงการนี้มีผลกระทบกับโครงการในพื้นที่ด้านใต้ ซึ่งเลียบทางรถไฟ และบึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มักกะสันเป็นการเปิดพื้นที่โครงการทางด้านใต้ และช่วยให้ขอบข่ายการเดินทาง จากพื้นที่ในโครงการกว้างขวางขึ้น

จ. โครงการก่อสร้างถนนผ่านบึงมักกะสัน จากถนนศรีอยุธยา-ถนนอโศกดินแดง เนื่องจากกรุงเทพมหานคร ได้มีโครงการก่อสร้างถนนเลียบบึงมักกะสันจากถนนศรีอยุธยา-ถนนอโศกดินแดง ซึ่งเป็นโครงการซึ่งร่วมเฉลิมฉลองการครองสิริราชสมบัติ 50 ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ แก้ไขปัญหาติดขัดบริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ถ.ราชปรารภ ถ.ดินแดง ถ.อโศกดินแดง และ ถ.เพชรบุรีตัดใหม่ โครงการนี้จะก่อสร้างเป็นถนนยกระดับขนาด 4 ช่องจราจร จากถนนศรีอยุธยา ข้ามถนนราชปรารภ บริเวณปากซอยรัชฎ์ภัณฑ์ เลียบด้านทิศใต้ของบึงมักกะสัน เชื่อมกับถนนอโศกดินแดงโดยขยายถนนข้างแฟลตบริเวณ D จากแยกประชาสงเคราะห์ถึงคลองสามเสนต่อเชื่อมถึงกัน ซึ่งโครงการดังกล่าวจะเป็นทางแนวคู่ขนานกับโครงการไฮโปเวลล์ (ขนานด้านล่าง) ถือเป็นระบบถนนตัดใหม่ที่จะช่วยเปิดโครงการฟื้นฟูดินแดงให้มีทางรัศออกไปสู่ประตูน้ำเพชรบุรีตัดใหม่ และ สุขุมวิทได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น

ข. โครงการปรับผิวจราจรรอบๆโครงการ กรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการเพิ่มผิวจราจร เพื่อปรับปรุงทางแยกดินแดงวิภาวดี-รังสิตบริเวณใต้ทางด่วนเฉลิมมหานคร การก่อสร้างอุโมงค์ลอดใต้ทางแยก ลักษณะของอุโมงค์เป็นช่องทางเดินรถขนาด 2 ช่องทางจราจรจากสามเหลี่ยมดินแดงถึงหน้าโรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ ความยาว 415 ม. ความกว้างภายใน 9.00 ม. ระดับอุโมงค์ลึก 7.00 ม. ขณะนี้การก่อสร้างแล้วเสร็จได้เปิดใช้งานแล้ว ซึ่งจากการดำเนินการดังกล่าวมีผลให้ต้องขยายผิวจราจรบริเวณโคกวิภาวดี-รังสิต และ ดินแดง และ ขยายผิวจราจรบริเวณแฟลต 1 และแฟลต 2 นอกจากนี้แล้วยังมีโครงการก่อสร้างสะพานข้ามจากถนนอโศกดินแดงไปถนนพระรามเก้า

กล่าวโดยสรุปแล้ว โครงการต่างๆที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อในเชิงบวกซึ่งทำให้พื้นที่มีศักยภาพที่จะพัฒนากิจกรรมที่หลากหลายได้ นอกเหนือจากการเป็นชุมชนที่อยู่อาศัยแต่เพียงอย่างเดียว

3.2 การศึกษาสภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา

3.2.1 ที่ตั้งและขอบเขตของพื้นที่ศึกษา

3.2.1.1 การตั้งถิ่นฐานในอดีตและปัจจุบันของศูนย์ชุมชนแฟลตดินแดง

ในอดีตพื้นที่บริเวณย่านดินแดงต่อเนื่องไปถึงย่านห้วยขวางเคยเป็นสถานที่ตั้งชยะของกรุงเทพมหานคร-ธนบุรี จนกระทั่งหลัง พ.ศ.2500 ไม่นาน กรมประชาสงเคราะห์ได้ก่อสร้างที่อยู่อาศัยเพื่อสงเคราะห์คนยากจนและผู้ที่มีรายได้น้อยให้มีที่อยู่อาศัยที่มีมาตรฐาน จึงได้พัฒนาพื้นที่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ย่านดินแดง-ห้วยขวาง และก่อสร้างอาคารพักอาศัยจึงจัดสรรให้ผู้ที่มีรายได้น้อยได้มีที่อยู่อาศัย ด้วยการเช่า ชื่อ ผ่อนส่งกับทางราชการพื้นที่ดินแดง-ห้วยขวาง จึงได้พัฒนาต่อเนื่องเป็นที่อยู่อาศัย ในลักษณะชุมชนเคหะสงเคราะห์ และเป็นชุมชนที่มีการขยายตัวทั้งทางด้านประชากรและสิ่งปลูกสร้างเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี พื้นที่บริเวณนี้ส่วนใหญ่เป็นที่ดินของกรมธนารักษ์ ซึ่งมีข้อตกลงมอบให้ส่วนของราชการต่างๆ ใช้ประโยชน์ รวมทั้งได้มอบให้การเคหะแห่งชาติใช้ประโยชน์ในการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชน โดยได้รับโอนพื้นที่โครงการเคหะสงเคราะห์ย่านดินแดง-ห้วยขวาง มาจากกรมประชาสงเคราะห์ด้วย

การพัฒนาที่อยู่อาศัยย่านดินแดง-ห้วยขวาง ได้เริ่มก่อสร้างครั้งแรกมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2506 นับถึงปัจจุบันเป็นเวลาได้กว่า 40 ปีแล้ว อาคารมีสภาพเสื่อมโทรมไปตามกาลเวลา แม้จะได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมอยู่เสมอ แต่การใช้ประโยชน์มานานกว่า 30 ปี ย่อมถือได้ว่ามีความคุ้มค่าในประโยชน์ใช้สอย และคุ้มค่าทางเชิงเศรษฐกิจและการลงทุนแล้วประกอบกับสภาพพื้นที่ที่ได้ก่อสร้างพัฒนาปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานมานานจำเป็นต้องมีการตรวจสอบ เปลี่ยนแปลง และปรับปรุงเพื่อฟื้นฟูใหม่ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ความทันสมัย และวิถีชีวิตชุมชนที่มีมาตรฐานที่ดีขึ้น การเคหะแห่งชาติ จึงได้ดำเนินการให้มีการศึกษา วิเคราะห์สภาพพื้นที่บริเวณย่านดินแดง เพื่อจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่และฟื้นฟูชุมชนเมืองดินแดงขึ้น เพื่อให้เป็นชุมชนพักอาศัยในรูปแบบของสังคมเมืองที่มีมาตรฐานสอดคล้องกับแผนพัฒนาที่อยู่อาศัย และการปรับปรุงชุมชนแออัดของการเคหะแห่งชาติ

3.2.2 การศึกษาสภาพทั่วไปของเขตดินแดง

การศึกษาครอบคลุมพื้นที่โครงการรวม 635 ไร่ กรมธนารักษ์ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน โดยมีหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกันใช้ประโยชน์ ในที่ดินดังกล่าวซึ่งประกอบด้วย การเคหะแห่งชาติ กรุงเทพมหานครกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานอื่น ๆ โดยกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ใช้ประโยชน์ที่ดินรายใหญ่ การเคหะแห่งชาติเป็นผู้ที่ใช้ที่ดิน 216 ไร่ หรือประมาณ 34% ของที่ดินทั้งหมด โดยใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นการก่อสร้างอาคารแฟลตพักอาศัยผู้มีรายได้น้อยและปานกลาง ชุมชนดินแดง มีอาณาเขตของพื้นที่ศึกษา ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดถนน	มิตไมตรี
ทิศใต้	ติดถนน	ดินแดงและบึงมักกะสัน
ทิศตะวันออก	ติดถนน	ประชาสงเคราะห์
ทิศตะวันตก	ติดถนน	วิภาวดีรังสิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.6 แสดงที่ตั้งของพื้นที่ศึกษา

3.2.3 การใช้ที่ดินของพื้นที่ศึกษา

ในพื้นที่ศึกษา มีการใช้ที่ดินหลายประการ ซึ่งสามารถจะแบ่งประเภทของการใช้ที่ดินได้ดังนี้

3.2.3.1 การใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรม

การใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรม มีลักษณะเป็นศูนย์กลางการค้าขายของพื้นที่ศึกษา

3.2.3.2 การใช้ที่ดินเพื่อส่วนราชการ

การใช้ที่ดินเพื่อส่วนราชการ มีลักษณะเป็นศูนย์กลางของการปกครอง และการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.3 การใช้ที่ดินเพื่อการพักอาศัย

การใช้ที่ดินเพื่อการพักอาศัยจะอยู่ในเขตของพื้นที่ศึกษา และ โดยรอบ ส่วนใหญ่จะเป็นแฟลต หอพัก และ อาคารพาณิชย์

3.2.4 ระบบโครงข่ายคมนาคมขนส่ง

เคหะชุมชนดินแดงเป็นชุมชนที่ตั้งอยู่ในชุมชนแออัดย่านของกรุงเทพมหานคร ประกอบกับลักษณะของอาคารอยู่ติดกับถนนใหญ่เป็นส่วนมาก ดังนั้นในส่วนของโครงข่ายคมนาคมทางบก มีรถประจำทางวิ่งผ่านชุมชนและบริเวณใกล้เคียงเป็นจำนวนมากมายหลายสายโดยใช้เส้นทางถนนดินแดงและถนนประชาสงเคราะห์ มีดังนี้

- สาย 12 วิ่งระหว่าง ห้วยขวาง-ดินแดง-กระทรวงพาณิชย์
- สาย 13 วิ่งระหว่าง ห้วยขวาง-ดินแดง-ท่าเรือคลองเตย
- สาย 36 วิ่งระหว่าง ห้วยขวาง-ดินแดง-สี่พระยา
- สาย 54 วิ่งระหว่าง ห้วยขวาง(วนซ้าย,วนขวา)-ดินแดง-รอบเมือง
- สาย 61 วิ่งระหว่าง อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ-ดินแดง-มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สาย 73 วิ่งระหว่าง ดินแดง-สะพานพุทธ
- สาย 98 วิ่งระหว่าง ห้วยขวาง-ดินแดง-กล้วยน้ำไท
- สาย 92 วิ่งระหว่าง อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ-ลาดพร้าว-มหาวิทยาลัยรามคำแหง
(วิ่งผ่านบริเวณใกล้ชุมชน ถนนวิภาวดี-รังสิต)
- ป.อ. 14 วิ่งระหว่าง อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ-ดินแดง-มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ภาพที่ 3.7 ระบบโครงข่ายการคมนาคมในพื้นที่

- จุดที่มีทางแยก
- ↔ ถนน
- A ถนนสายหลัก
- B ถนนสายรอง
- C ถนนสายย่อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.8 โครงข่ายคมนาคมขนส่งในพื้นที่ศึกษา

ภาพที่ 3.9 โครงข่ายคมนาคมขนส่งในพื้นที่ศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.5 ลักษณะอาคารในพื้นที่ศึกษา

- สถาปัตยกรรม

บริเวณชุมชนแฟลตดินแดง ประกอบด้วยอาคารประเภทที่อยู่อาศัยบริเวณถนนประชาสงเคราะห์ เป็นที่ตั้งโครงการที่มีขนาดพื้นที่ขนาดใหญ่ที่สุด สภาพโดยทั่วไปของตัวอาคารมีลักษณะค่อนข้างเสื่อมโทรมเกิดการชำรุดของอาคาร โดยที่สภาพของตัวอาคารนั้น เป็นอาคารที่พักอาศัยที่มีระยะเวลาการใช้งานมานานกว่า 30 ปี

ภาพที่ 3.10 สถาปัตยกรรมในพื้นที่ศึกษา

ภาพที่ 3.11 สถาปัตยกรรมในพื้นที่ศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.12 สภาพอาคารในพื้นที่ศึกษา

ตารางที่ 3.2 ความสูงลักษณะอาคารและสิ่งก่อสร้างบริเวณชุมชนแฟลตดินแดง

พื้นที่	ลักษณะอาคารและสิ่งก่อสร้าง	รูปแบบการใช้ประโยชน์	จำนวนชั้น	สภาพอาคาร	หมายเหตุ
บริเวณชุมชนแฟลตดินแดง	บริเวณถนนประชาสงเคราะห์ แฟลต และอาคารพักอาศัย	พักอาศัย	5 ชั้น	พอใช้และทรุดโทรม	โดยมากเป็นอาคารคอนกรีต
	บริเวณถนนดินแดง สนามกีฬา และ สถานที่ราชการ	สถานับราชการ	2 ชั้นขึ้นไป	เป็นอาคารที่ก่อสร้างใหม่และ กำลังปรับปรุง	โดยมากเป็นอาคารคอนกรีต

3.3 สรุปสภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา

สภาพปัจจุบันของพื้นที่ เป็นชุมชนที่อยู่อาศัยที่หนาแน่น และเป็นพื้นที่ของหน่วยงานทางราชการ ในอนาคตมีนโยบายให้เป็นชุมชนในรูปแบบที่พอเพียง ที่สามารถรองรับแหล่งงานย่านธุรกิจ ย่านการค้า ย่านบริการสังคมที่มีความหนาแน่นสูงรวมทั้งที่อยู่อาศัยประเภทแฟลต อาคารที่เป็นรูปแบบของหอพัก เนื่องจากมีการเข้าถึงที่ดีมากในอนาคตทั้งทางรถยนต์และรถไฟฟ้าความเร็วสูง อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาด้านอื่นๆ ของเขตดินแดงอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การวิเคราะห์สภาพทั่วไปและบทบาทของพื้นที่

การศึกษาและวิเคราะห์สภาพทั่วไปและบทบาทของพื้นที่ จะมีผลต่อการพัฒนาพื้นที่ ศึกษาชุมชนลาดกระบังใหม่ ให้เกิดเป็นชุมชนเฉพาะรองรับการขยายตัวของสนามบินสุวรรณภูมิที่จะมีการเข้ามาทำกิจกรรมมากขึ้นในอนาคต โดยการวิเคราะห์จากแผนพัฒนาและโครงการที่เกี่ยวข้อง ศักยภาพและข้อจำกัดของพื้นที่ศึกษา รวมถึงปัญหาทางด้านกายภาพที่จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาชุมชน แนวโน้มการขยายตัวในอนาคต เพื่อที่จะสรุปบทบาท หน้าที่สำหรับการเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงชุมชนให้เกิดเป็นแนวความคิดและแนวทางออกแบบที่เหมาะสมต่อไป

ปัจจุบันประเทศไทยมีการเจริญเติบโตของเมือง ที่แตกต่างจากในอดีตที่เป็นไปตามธรรมชาติและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ในอดีตสามารถควบคุมการเจริญเติบโตของเมืองได้และยังไม่ทำให้เกิดปัญหาของเมือง แต่ในปัจจุบันการพัฒนาเมืองในประเทศ ได้พัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีทางด้านต่างๆ ส่งผลให้ประเทศไทยนั้นได้มีการพัฒนาด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว โครงการและนโยบายมีดังนี้

4.1 การวิเคราะห์แผนพัฒนาและโครงการที่เกี่ยวข้อง

4.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 - 3 (พ.ศ.2504 – 2519)

เนื่องจากการจัดทำโครงการและการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจในระยะแรกส่วนใหญ่ยังไม่พร้อม โดยเฉพาะการจัดทำโครงการพัฒนาระยะยาวถือเป็นแต่เพียงการวางแผนขั้นต้น โดยการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับนี้ได้ครอบคลุมสาขาการพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐทุกด้าน แต่เน้นหนักโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ การคมนาคมขนส่ง การชลประทาน และการพลังงานเป็นต้น การที่รัฐทุ่มเททรัพยากรใน 4 โครงการดังกล่าวนี้ ก็เพื่อเป็นการปูพื้นฐานให้มีการลงทุนในภาคเอกชน เพื่อเพิ่มผลผลิตทางสาขาเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมอันจะเป็นผลให้เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งการเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของประเทศขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นทำให้เกิดการขยายตัวของชุมชน เกิดการใช้ที่ดินอย่างไม่มีประสิทธิภาพขาดระบบระเบียบเนื่องจากการขาดการควบคุมดูแลจากภาครัฐ ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องของผังเมืองและการพัฒนาชุมชน ซึ่งการขยายตัวทางด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ ไม่สามารถใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เศรษฐกิจอย่างรวดเร็วทำให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชากร และส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชนสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรม เกิดปัญหาในหลายด้าน ทำให้ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ต่ำลง

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 - 6 (พ.ศ.2520 - 2539)

สืบเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-3 นั้นได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และในช่วงนั้นประเทศไทยประสบกับปัญหาความผันผวนของภาวะเศรษฐกิจโลกและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของไทย ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4-6 นี้จึงเป็นการดำเนินนโยบายตามแนวทางที่ได้มีการวางเอาไว้และปรับเปลี่ยนการพัฒนาให้ทันกับความก้าวหน้าของตลาดโลก ดังนั้นจึงได้มีการดำเนินงานการกระจายรายได้เพื่อลดช่องว่างทางเศรษฐกิจ สร้างความเจริญออกไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นต่างๆ ยกฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของชาวชนบทให้ดีขึ้นเพื่อชะลอการอพยพและย้ายถิ่นฐานของประชากรในต่างจังหวัดที่จะเข้ามาในเมืองหลวงและภาคกลางของประเทศมากขึ้น อีกทั้งยังลดอัตราการเพิ่มของประชากร เพื่อลดปัญหาการว่างงานในขณะเดียวกันก็มุ่งปรับปรุงคุณภาพของประชากรให้สูงขึ้น ตลอดจนขยายการบริการขั้นพื้นฐานทางเศรษฐกิจต่างๆ กระจายการผลิตออกไปอย่างกว้างขวางทั้งในสาขาการเกษตร การบริการ พาณิชยกรรม ให้มากขึ้นพร้อมทั้งฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งเสื่อมโทรมเพื่อเป็นมาตรการหนึ่งที่จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น พร้อมทั้งมี แผนนโยบายการจัดทำผังเมืองขึ้นเพื่อเป็นมาตรฐานในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยการมุ่งเน้น ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนที่อยู่อาศัย มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังสนับสนุนให้องค์กรในภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างกว้างขวาง กำหนดให้ท้องถิ่นเป็นองค์กรกลางในการประสานงานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ.2545 – 2549)

เน้นการเป็นศูนย์กลางการบริหาร การปกครอง การคมนาคมขนส่งระดับนานาชาติ เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศและเริ่มมีการจัดการและพัฒนารวมทั้งเมืองและควบคุมพื้นที่ โดยดำเนินการเพื่อให้ประเทศไทยมีการใช้พื้นที่ทั้งประเทศอย่างมียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ ซึ่งสนับสนุนให้มีการสร้างความเชื่อมโยง ของการพัฒนาเมืองและชนบท ควบคู่กับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมของชาติให้ยั่งยืนตลอดไปในการเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ และการลงทุนของอาเซียนศูนย์กลาง การคมนาคมขนส่งควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจระดับรากหญ้า เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน การกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และการบริการทางสังคม ประกอบกับนโยบายการกระจายอำนาจที่ให้อำนาจท้องถิ่นในการจัดทำผังเมืองของตนเอง ทำให้จำเป็นต้องมีการวางและจัดทำผังประเทศ เพื่อเป็นกรอบนโยบายการพัฒนาในอนาคต ให้มีการใช้พื้นที่ร่วมกันของกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของประเทศ ที่มีการบูรณาการอย่างองค์รวมครบถ้วนทุกสาขา ลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มเติมส่วนที่ขาดหายไปรวมทั้งการพัฒนาาระบบเมืองให้มีการรวมกลุ่มอย่างเข้มแข็งและเกื้อกูลกันอย่างเป็นเครือข่าย เพื่อให้ใช้เป็นแผนกายภาพแม่บทของรัฐบาลและหน่วยปฏิบัติทุกสาขาที่มีการใช้กิจกรรมในพื้นที่เดียวกัน โดยจะให้ใช้เป็นแผนและผังกลางร่วมกันในการจัดทำแผนปฏิบัติการย่อยๆ ของแต่ละหน่วยงาน ให้มีทิศทางสู่เป้าหมายเดียว ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งซ้ำซ้อนก่อปัญหาใหม่ๆ และส่งผลกระทบต่อเนื่องต่อไปอีก รวมทั้งสามารถรับมือกับปัจจัยภายนอกอันเป็นผลมาจากการพัฒนาของประเทศเพื่อนบ้านที่ร่วมเป็นพันธมิตรการพัฒนาด้วย

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)

ถึงแม้ว่าการพัฒนาประเทศจะประสบความสำเร็จในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจโดยบรรลุตามเป้าหมายแล้วก็ตาม แต่กิจกรรมและความมั่นคงทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่แล้วนั้นยังกระจุกตัวอยู่แต่เฉพาะในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเท่านั้น ซึ่งยังแตกต่างจากชนบทของประเทศที่ยังคงมีรายได้ต่ำอยู่ ดังนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 จึงมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเป็นหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักในการพัฒนาดังนี้

การพัฒนาศักยภาพของคน ประกอบด้วย การส่งเสริมให้ประเทศมีโครงสร้างประชากรที่เหมาะสมและมีการกระจายตัวของประชากรที่สอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสในการพัฒนาในแต่ละพื้นที่ของประเทศ

การพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาคน ประกอบด้วย แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวและชุมชน สร้างโอกาสให้คน ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

การเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาของภูมิภาคและชนบท เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึง การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการกระจายการพัฒนาด้วยการเพิ่มศักยภาพขององค์กรชุมชน สร้างโอกาสการพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ

การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคนและคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย แนวทางการสร้างระบบเศรษฐกิจให้เข้มแข็ง เสริมสร้างการผลิตให้เข้มแข็งเพื่อให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของตลาดโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยแนวทางการบริหาร การจัดการเพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูธรรมชาติให้มีความสมบูรณ์ รวมทั้งการดูแลรักษาสภาพแวดล้อม เพื่อยกระดับชีวิตของคนในชุมชนและเป็นฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว

แนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้เป็นการชี้ทิศทาง ตามวัตถุประสงค์ของหลักการ ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยเน้นรายละเอียดของแนวทางการพัฒนาตามเศรษฐกิจและ สังคม ซึ่งเป็นเป้าหมายเพื่อกำหนดในการพัฒนาที่จะทำให้เกิดผลต่อประชาชนมิใช่องค์กรของรัฐ

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 นี้เป็นแผนการพัฒนาประเทศ ในระยะเวลา 5 ปี ที่มีจุดมุ่งหมายเน้นในการแก้ไขปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิต ของคนส่วนใหญ่ในประเทศ โดยมุ่งปรับโครงสร้างการพัฒนาของชนบทและในเมืองให้เข้าสู่ความ สมดุลและยั่งยืน นำไปสู่เป้าหมายระยะยาวในการกระจายโอกาสการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดย จะดำเนินการตามหลัก "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง"ที่ยึดคนในพื้นที่เป็นศูนย์กลางของการ พัฒนาภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมที่อาศัยความเข้มแข็งของชุมชนทั้งในชนบทและในเมือง เป็นพื้นฐาน เพื่อให้คนส่วนใหญ่ของประเทศสามารถพึ่งตนเองได้

แต่เนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 มีการดำเนินการ ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 จึงเป็นการพัฒนาควบคู่ไปกับ แนวความคิดที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และให้การพัฒนาเป็นการพัฒนาที่สมดุลทั้งใน ด้านตัวบุคคล สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ปัญหาความยากจน การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้พ้นจากวิกฤต พร้อมกับการวางรากฐานในการพัฒนา ประเทศให้เข้มแข็ง และสร้างระบบการบริหารและการจัดการภายในที่ดีให้เกิดขึ้นกับทุกระดับ

4.1.2 การศึกษาข้อมูลทางด้านนโยบายระดับกระทรวง

4.1.2.1 แผนกระทรวงมหาดไทย

- แผนกระทรวงมหาดไทยฉบับที่ 1-4 (พ.ศ.2515 - 2534)

แผนกระทรวงมหาดไทยส่วนใหญ่มีนโยบายในการพัฒนาด้านการปกครอง ประเทศ ซึ่งทางด้านการวางผังเมืองยังไม่มีบทบาทต่อการปกครอง เป็นปัญหาที่เกิดจากการไม่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเมืองและชุมชน

- แผนกระทรวงมหาดไทยฉบับที่ 5-6 (พ.ศ. 2535 - 2544)

จากแผนพัฒนาในช่วงระยะแรกที่เน้นทางด้านการปกครองจนทำให้เกิดการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ และต่อมาได้มีการเห็นความสำคัญต่อการวางผังเมืองและความเป็นอยู่ของประชาชน จึงมีการพัฒนาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับพื้นที่

- แผนพัฒนากระทรวงมหาดไทยฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2545 – 2549)

แผนพัฒนาฉบับนี้มีนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้สามารถพึ่งตนเอง เป็นการพัฒนาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนภายในชุมชน เป็นชุมชนน่าอยู่ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงจัดการทางด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 9

- นโยบายของกรมโยธาธิการและผังเมืองกรุงเทพมหานคร

หลังจากที่มีนโยบายของกรมโยธาธิการและผังเมือง ตระหนักถึงความสำคัญของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิที่จะส่งผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน และสภาพแวดล้อมของพื้นที่โดยรอบ อีกทั้งเป็นหน้าที่หลักของกรมโยธาธิการและผังเมืองในอันที่จะวางแผนการบริหารจัดการเมือง ให้เกิดการพัฒนาย่างสมดุลในทุกๆด้าน จึงจำเป็นต้องเร่งดำเนินการวางและจัดทำผังเฉพาะพื้นที่บริเวณโดยรอบท่าอากาศยานสุวรรณภูมิให้มีการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอต่อภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจการค้า การท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เชื่อมต่อกับท่าอากาศยาน เสริมเอกลักษณ์ไทย ของพื้นที่ ชุมชน สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น และการฟื้นฟูสภาพแวดล้อม การอนุรักษ์ธรรมชาติแวดล้อม ทางด้านหน่วยงานผังเมืองเฉพาะ ซึ่งเป็นหน่วยงานในด้านการจัดทำเมืองเฉพาะ ได้จัดทำโครงการพัฒนาที่ดินเกิดขึ้นหลายแห่ง และหนึ่งในจำนวนโครงการที่เกิดขึ้นนั้น ก็คือ โครงการศูนย์ชุมชนลาดกระบังใหม่ เป็นโครงการเมืองใหม่กึ่งสมบูรณ์แบบ เป็นโครงจัดสร้างขึ้นเพื่อรองรับการเติบโตของชุมชน แหล่งงาน

4.2 การวิเคราะห์แนวโน้มการขยายตัวของพื้นที่ศึกษา

4.2.1 การขยายตัวของชุมชนแฟลตดินแดง

ปัจจุบันการขยายตัวของชุมชนแฟลตดินแดง ไม่สามารถขยายตัวออกไปยังพื้นที่ข้างเคียงได้เพราะอุปสรรคในการขยายตัว คือ พื้นที่ในเขตดินแดงไม่มีพื้นที่ว่างที่จะสามารถทำการก่อสร้างได้ อาคารชุมชนแฟลตดินแดงจึงมีความหนาแน่นมาก อีกทั้งยังมีความเสื่อมโทรม และชุมชนในเขตดินแดงยังถูกขนานไปด้วย สถานีราชการ และ เส้นทางคมนาคมสายหลักๆ ทางด้านทิศตะวันตกของเขตดินแดงติดกับถนนวิภาวดี-รังสิต ทางถนนด้านทิศตะวันออกติดกับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถนนพระราชราษฎร์ ทิศเหนือติดกับถนนมิตรไมตรี เพราะฉะนั้นการขยายตัวของชุมชนแฟลตดินแดงจึงต้องขยายตัวในด้านความสูงของอาคาร เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนในอนาคตได้

4.2.2 การขยายตัวของกิจกรรม

จากการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา ทางด้านต่างๆ ทั้งในระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับเขตและในพื้นที่ศึกษา อีกทั้งการศึกษาและวิเคราะห์แผนพัฒนาและโครงการที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ลักษณะเด่นและลักษณะด้อย ที่เป็นปัญหาทางกายภาพของพื้นที่ ทำให้สามารถวิเคราะห์แนวโน้มและการขยายตัวของกิจกรรมด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนการวิเคราะห์ลักษณะแนวโน้มของทิศทาง เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการสรุปบทบาทหน้าที่ของพื้นที่ศึกษา

โดยทำการวิเคราะห์แยกตามลักษณะ ของกลุ่มกิจกรรมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.2.1 กิจกรรมประเภทที่อยู่อาศัย

กิจกรรมของเขตชุมชนนี้ คือ พื้นที่ครึ่งหนึ่งของเขตคือพื้นที่พักอาศัย อดีตการเกิดของชุมชนแฟลตดินแดงนั้น เป็นการรองรับประชาชนซึ่งมีรายได้น้อยถึงปานกลาง และ อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ในเขตย่านใจกลางเมือง ทำให้อาคารประเภทแฟลตที่อยู่ในชุมชนเกิดความแออัดกันขึ้นขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งในอนาคตหากยังไม่มีการปรับปรุง คาดว่าความเป็นอยู่ของชุมชนคงมีศักยภาพลดลงและยังอาจจะก่อให้เกิดปัญหาเพิ่มมากขึ้น ปัจจุบันชุมชนแฟลตของการเคหะดินแดง มีอายุการใช้การมากกว่า 30 ปี จึงทำให้เกิดความเสื่อมโทรมเป็นอย่างมากขาดการซ่อมแซมที่ถูกต้องคนในชุมชนขาดการดูแลเอาใจใส่ในชุมชนของตนเองพื้นที่ในการอยู่อาศัยมีการรุกล้ำพื้นที่สาธารณะในชุมชน โดยเฉพาะถนน ทางเดิน ในชุมชนซึ่งเกิดความคับแคบมากขึ้น หากพื้นที่บริเวณของแฟลตดินแดงดังกล่าวได้รับการพัฒนา และปรับปรุงก็สามารถขยายกิจกรรมในเขตชุมชนก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนได้มากขึ้น

4.2.2.2 กิจกรรมประเภทสถานศึกษา

สถานศึกษาในชุมชนมีโรงเรียน 6 แห่ง คือ

- โรงเรียนฝักอาศีพดินแดง 2
- โรงเรียนวิชาการ
- โรงเรียนวิสุทธิศ
- โรงเรียนสามัคคีบำรุงวิทยา
- โรงเรียนราชานุกูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์

โรงเรียนฝึกอาศีพดินแดง 2 เป็นโรงเรียนที่ใช้ฝึกสอนวิชาชีพให้กับประชากรในเขตดินแดง ตั้งอยู่บริเวณถนนประชาสงเคราะห์ ติดกับ โรงงานปรับปรุงคุณภาพน้ำ ดินแดง ซึ่งรองรับประชากรในชุมชน และ บริเวณใกล้เคียง

โรงเรียนวิชาการ เป็นโรงเรียนระดับชั้นอนุบาล ตั้งอยู่ด้านข้างของชุมชน ติดกับด้านหลังของสำนักงานกองโรงงานช่างกล รองรับเด็กนักเรียนระดับชั้นอนุบาลของในชุมชน

โรงเรียนวิสุทธิศ เป็นโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ตั้งอยู่ด้านข้างของชุมชน แพลตดินแดง ซึ่งรองรับเด็กนักเรียนภายในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง

โรงเรียนสามัคคีบำรุงวิทยา เป็นโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นตั้งอยู่บริเวณถนนประชาสงเคราะห์

โรงเรียนราชานุกูล เป็นโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตั้งอยู่บริเวณถนนประชาสงเคราะห์ อยู่ติดกับโรงพยาบาลราชานุกูล

โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์ เป็นโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ให้บริการกับประชากรในเขตดินแดงและบริเวณข้างเคียง ตั้งอยู่บริเวณถนนดินแดง อยู่ติดกับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

ในโอกาสการศึกษา มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น นักเรียนมีอัตราเพิ่มมากขึ้นและพื้นที่ของสถานศึกษายังอาจมีพื้นที่เพียงพอที่จะสามารถรองรับการขยายตัวของชุมชนได้ในอนาคต

4.2.2.3 กิจกรรมประเภทสถาบันราชการและวัด

สถาบันราชการที่อยู่ในชุมชน คือ

- กองเครื่องจักรกล
- สำนักงานระบายน้ำ
- สำนักกาจราจรและขนส่ง
- สำนักผังเมือง
- กรมพัฒนาฝีมือแรงงานและสวัสดิการสังคม
- กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
- มูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนในพระบรมราชูปถัมภ์
- โรงพยาบาลราชานุกูล
- กองวิเคราะห์วิจัยสำนักงานโยธา
- โรงงานปรับปรุงคุณภาพน้ำดินแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ศูนย์บริการสาธารณสุข
- กองโรงงานช่างกลโรงบำบัดน้ำเสีย
- สำนักงานเขตดินแดง
- ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 2
- สนามกีฬา ไทย-ญี่ปุ่น ดินแดง
- สำนักอนามัย

วัดที่มีอยู่ในชุมชน คือ

- มัสยิดมุฮายีวัน

สรุปได้ว่ากิจกรรมในชุมชนในด้านต่างๆ มีแนวโน้มจะขยายตัวในอนาคตเพราะผลจากแนวนโยบายของภาครัฐ ตลอดจนศักยภาพและความเหมาะสมของชุมชนเอง จะช่วยส่งเสริมให้บทบาทของชุมชนดีขึ้น แต่ควรมีการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ กิจกรรมในพื้นที่ เพื่อที่จะสามารถเชื่อมโยงกับกิจกรรมต่างๆ ให้มีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กันระหว่างกิจกรรมให้มากขึ้นในรูปแบบของการว่าจ้างและออกแบบชุมชน โดยให้เหมาะสมพอเพียงต่อชุมชน

4.3 การวิเคราะห์ข้อได้เปรียบและศักยภาพในการพัฒนาของพื้นที่ที่ศึกษา

ในบริเวณพื้นที่ศึกษานั้นมีปัจจัยที่ส่งเสริมและสนับสนุน ให้เป็นข้อได้เปรียบและศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่ เพื่อเป็นศูนย์ชุมชนแฟลตดินแดง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.3.1 ข้อได้เปรียบทางด้านทำเลที่ตั้ง

4.3.1.1 บริเวณพื้นที่ศึกษาตั้งอยู่ในที่ที่มีความเจริญเข้าถึง อยู่ในเมืองที่มีสาธารณูปโภคค่อนข้างครบครัน การคมนาคมสะดวกต่อการเข้าถึงชุมชนและสะดวกต่อการเดินทางไปยังที่อื่นๆ บริเวณรอบชุมชนยังเป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจเหมาะแก่การพัฒนาให้เป็นประโยชน์ต่อคนในชุมชน

4.3.1.2 ลักษณะสภาพแวดล้อมที่สวยงามและทำเลที่ตั้งของชุมชน สามารถพัฒนาพื้นที่บริเวณส่วนป่าวิภาวดี และตัวอาคารแฟลตดินแดงที่ติดกับถนนดินแดง ให้เป็นพื้นที่สาธารณะ หรือ กั้นไว้สำหรับการรักษาสภาพแวดล้อมของชุมชน ให้สภาพแวดล้อมในชุมชนแฟลตดินแดง มีความสวยงามหน้าอยู่ต่อไป

4.3.1.3 ในพื้นที่ศึกษามีสถาบันศาสนา คือ มุฮายีวัน เป็นศูนย์รวมของชาวอิสลาม

4.3.2 ลักษณะเด่นทางด้านกิจกรรมรอบพื้นที่ศึกษา

โดยรอบของพื้นที่ศึกษา ล้วนแล้วแต่เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อชุมชน คือ ทางด้านทิศตะวันตกติดกับถนน วิทยาวดี-รังสิต และมีโอกาสที่จะเชื่อมโยงกับกิจกรรมในอนาคต เช่น สถานีรถไฟใต้ดินสายสีส้ม เป็นต้น ทางด้านทิศใต้ติดกับถนน ดินแดง ซึ่งปัจจุบันใช่เป็นถนนสายหลักเข้าสู่ชุมชน การจราจรค่อนข้างหนาแน่นภายในพื้นที่ศึกษามีถนน ประชาสงเคราะห์ตัดผ่าน ซึ่งเป็นอีกเส้นทางหนึ่งในอนาคต อาจจะทำให้มีบทบาทที่สำคัญต่อชุมชนและบริเวณใกล้เคียง

โอกาสการพัฒนาของพื้นที่ศึกษามีความเป็นไปได้ เพราะกิจกรรมรอบพื้นที่ศึกษา จะช่วยส่งเสริมบทบาทความสำคัญให้กับพื้นที่ศึกษาได้อย่างสมบูรณ์

4.3.3 ลักษณะเด่นของกิจกรรมในพื้นที่ศึกษา

ลักษณะของกิจกรรมพื้นที่ศึกษา ส่วนใหญ่เป็นการอยู่อาศัย ซึ่งมีทั้งการเช่าที่อยู่ และมีที่เป็นของตนเอง ด้วยเอกลักษณ์ของชุมชนทำให้พื้นที่ศึกษามีความน่าสนใจที่จะพัฒนาและปรับปรุงควบคู่กันไป เพื่อให้พื้นที่ศึกษาสามารถพัฒนาเป็นศูนย์ชุมชนใหม่ โดยที่ให้ความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับกิจกรรมอื่นๆ ในชุมชน เช่น สถาบันราชการและสถานศึกษา พาณิชยกรรม ที่มีความโดดเด่นไม่ด้อยกว่ากิจกรรมประเภทที่อยู่อาศัย

4.3.4 ลักษณะเด่นด้านการคมนาคมขนส่ง

ในบริเวณชุมชนแฟลตดินแดง ในพื้นที่ศึกษามีถนนประชาสงเคราะห์ (ถนนสายหลักขนาด 4 ช่องทาง) เป็นเส้นทางสัญจรเข้าหลัก โดยมีระบบขนส่งสาธารณะที่เข้าถึงพื้นที่ถนนอ่อนนุช คือรถโดยสารสายประจำทาง ได้แก่ สาย 12 , 13 , 36 , 45 , 61 , 73 , 98 , 92 และ ปอ. 14 โดยตลอดแนวถนนประชาสงเคราะห์มีถนนคสล. สายย่อยขนาด 2 ช่องทาง ซึ่งเชื่อมต่อกับซอยอื่นๆ ใกล้เคียง

4.4 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนาของพื้นที่ศึกษา

บริเวณพื้นที่ศึกษานอกจากจะมีข้อดีและข้อได้เปรียบต่างๆ แล้วบริเวณพื้นที่ศึกษา ยังมีปัญหาและข้อจำกัดที่มีผลต่อการพัฒนาของพื้นที่อยู่หลายประการ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.4.1 ปัญหาด้านการคมนาคมและการเข้าถึงพื้นที่ศึกษา

ถนนดินแดง ซึ่งเป็นถนนสายหลักของพื้นที่ในบริเวณนั้น นอกจากจะเป็นสิ่งที่ส่งเสริมบทบาทของพื้นที่แล้ว ยังเป็นถนนที่เชื่อมต่อกับชุมชนหรือกิจกรรมรอบพื้นที่ศึกษาได้ ถึงแม้ว่าการคมนาคมของถนนสายหลัก จะมีความเจริญและความสะดวก ส่วนถนนสายรองก็ยังคงมีความสัมพันธ์กับถนนสายหลักอยู่และไม่มีความแตกต่างกันนัก แต่ถนนสายย่อยที่เข้ามาในชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตลอดจนทางเดินในชุมชนเองนั้น ก็ยังไม่มีความสะดวกต่อการสัญจรเท่าที่ควร ถนนแคบและเล็ก ทางเดินเท้าและทางรถจักรยานยนต์ใช้ทางเดียวกัน ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ที่ผ่านไปมาได้ และระยะทางระหว่างสถานีรถไฟถึงชุมชนมีระยะทางค่อนข้างไกลสำหรับคนเดิน เส้นทางนี้จึงมีการใช้ประโยชน์น้อยกว่าเส้นทางอื่น

4.4.2 ปัญหาและข้อจำกัดในด้านการขยายตัวของพื้นที่

ปัญหาและข้อจำกัดในด้านการขยายตัวของพื้นที่ในพื้นที่ศึกษานี้ เกิดจากการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณรอบๆพื้นที่ศึกษาถูกล้อมรอบไปด้วยสถาบันราชการ ซึ่งมีทั้งข้อดีและข้อเสีย สำหรับ พื้นที่ศึกษาในการปรับปรุงอาคาร กล่าวคือ สถาบันราชการที่มีอยู่โดยรอบบริเวณพื้นที่ เป็นตัวจำกัดการขยายตัวของชุมชนแฟลตดินแดง ซึ่งอาจจะรองรับประชากรในอนาคต แต่ข้อดีคือ สามารถใช้พื้นที่สถาบันราชการเป็นตัวรองรับแรงงานภายในชุมชน และ ก่อให้เกิดประโยชน์กับพื้นที่ศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียงได้

4.4.3 ปัญหาด้านอาชีพและรายได้ของคนในชุมชน

ประชากรในชุมชนมีการประกอบอาชีพค้าขาย รับจ้างต่างๆ เป็นส่วนใหญ่และมีรายได้จากการประกอบอาชีพค่อนข้างน้อย โดยรายได้ส่วนใหญ่มีการนำไปใช้กับชีวิตประจำวัน มากกว่าที่จะนำมาปรับปรุงและพัฒนาบ้านเรือนหรือบริเวณพื้นที่ของตนเอง ดังนั้นการที่จะพัฒนาพื้นที่ศึกษาได้ จะต้องส่งเสริมให้คนในชุมชนมีอาชีพและรายได้ที่ดีเสียก่อน เช่น การส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น

4.4.4 ปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน

กรรมสิทธิ์ที่ดินของพื้นที่ศึกษามีทั้งที่เป็นของทางราชการและเอกชน โดยกรรมสิทธิ์ส่วนใหญ่จะเป็นของราชการ จึงไม่มีกรรมสิทธิ์เต็มที่จะพัฒนาพื้นที่ของตนเอง ส่วนพื้นที่ที่เป็นที่โล่งว่างของชุมชน อันเป็นทั้งสาธารณะสมบัติของแผ่นดินและบางส่วนเป็นที่ดินของเอกชนนั้นยังขาดการดูแลและการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่ศึกษาให้เป็นศูนย์ชุมชนใหม่ ดังนั้นจึงต้องศึกษาและวางมาตรการต่างๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

4.5 การวิเคราะห์สภาพของพื้นที่ชุมชนและพื้นที่ศึกษา

การศึกษาและวิเคราะห์สภาพของพื้นที่ชุมชนนี้ เพื่อดูการศึกษาและวิเคราะห์ ถึงการเชื่อมต่อของจินตภาพในด้านต่างๆ เพื่อที่จะสามารถพัฒนาพื้นที่ศึกษา ให้เป็นเมืองศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจโดยมีการเชื่อมโยงกับพื้นที่ชุมชนเมืองในด้านจินตภาพได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเนื่องจากจินตภาพเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละชุมชนและของแต่ละพื้นที่ ที่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถสร้างความประทับใจ ความสะดวกต่อการจดจำแก่ผู้ที่เดินทางผ่านไปมา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นสำหรับการศึกษาและวิเคราะห์จินตภาพของชุมชนแพตตินแดง วิเคราะห์ถึงข้อดีและปัญหาต่างๆ เพื่อนำผลวิเคราะห์ที่ได้มาหาแนวทางแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของจินตภาพในอนาคต สำหรับการศึกษาของจินตภาพของชุมชนในครั้งนี้ ได้อาศัยทฤษฎีจิตภาพชุมชนของ เควิน ลินช์ (Kevin Lynch) มาเป็นหลักเกณฑ์ในการศึกษาและวิเคราะห์ โดยใช้องค์ประกอบที่สำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบหลักที่ใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์จินตภาพของชุมชน ชุมชนแพตตินแดง

ก. เส้นทาง (Path)

ได้แบ่งเส้นทางสัญจรออกเป็นทางบกและเส้นทางรถไฟ โดยที่ทางบกได้แก่ทางถนนวิภาวดี-รังสิต ถนนดินแดง ถนนประชาสงเคราะห์ และ ถนนมิตรไมตรี แต่ถนนภายในชุมชนยังขาดความต่อเนื่องที่ดี ทางรถไฟคือสถานีมักกะสัน และอีกทั้งในอนาคตข้างหน้าจะมีรถไฟฟ้าใต้ดินสายสีส้มวิ่งผ่านตรงฝั่งถนนวิภาวดี-รังสิต จากการพัฒนาพื้นที่ศึกษาและบริเวณใกล้เคียง

ข. ขอบเขต (Edge)

องค์ประกอบที่เป็นส่วนกำหนดขอบเขตของกิจกรรมและการใช้ที่ดิน ที่แตกต่างกัน ขอบเขตที่ชัดเจนได้แก่ ถนนวิภาวดี-รังสิต ที่อยู่ทางทิศตะวันตกของพื้นที่ศึกษา , ถนนดินแดง ที่อยู่ทางใต้ของพื้นที่ศึกษา , ถนนประชาสงเคราะห์ ที่อยู่ทางด้านทิศตะวันออกของพื้นที่ศึกษา และ ถนนมิตรไมตรี ที่อยู่ทางทิศเหนือของพื้นที่ศึกษา

ค. ย่าน (District)

เป็นลักษณะของกลุ่มอาคารหรือกลุ่มของกิจกรรมที่มีการใช้สอยหรือใช้ประโยชน์ที่ดินในลักษณะเดียวกัน ที่เห็นได้ชัดคือ ย่านที่พักอาศัยของชุมชน ที่มีการประกอบอาชีพค้าขายขนาดเล็กในชุมชน

ง. ศูนย์รวมกิจกรรม (Node)

เป็นบริเวณที่มีกิจกรรมหนาแน่นหรือมีผู้รวมตัวกันเป็นจำนวนมากภายในพื้นที่ ได้แก่ ตลาด และ บริเวณลานกีฬาต่างๆ ในชุมชน ทั้งที่อยู่ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน โรงเรียนระดับประถมศึกษา 6 แห่ง โรงเรียนฝึกอาชีพดินแดง 2 , โรงเรียนวิชาการ , โรงเรียนวิสุทธิศ , โรงเรียนสามัคคีบำรุงวิทยา , โรงเรียนราชานุกูล , โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์ ที่มีการรวมกิจกรรมกันในวันสำคัญและยังมีศาลาประชาคม ที่เป็นศูนย์รวมของคนในชุมชนหรือที่ประชุมของคนในชุมชน เพื่อปรึกษาหาปัญหาต่างๆ

จ. จุดหมายตา (Landmark)

จุดหมายตาในพื้นที่ ที่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนในระยะไกล มีความเด่นชัดเป็นพิเศษ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการอ้างอิงและบอกทิศทางสำหรับพื้นที่นั้นๆ ภูมิสัญลักษณ์ ที่สำคัญได้แก่ ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 2 เป็นต้น

ฉ. ประตู (Gate way)

ประตูทางเข้าของพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่ทางเข้าออกพื้นที่ทางบก เป็นถนน 2 ทาง เหมาะสำหรับใช้ยานพาหนะ และ เดินเท้า ทางเข้าของพื้นที่ศึกษา ได้แก่ ทางด้านหน้าชุมชน จะเข้าทางถนนประชาสงเคราะห์ไปยังถนนในชุมชน ทางเข้าทางด้านหลังของชุมชนสามารถเข้าได้จากสนามกีฬา ไทย-ญี่ปุ่น เข้ามาทางด้านถนนมิตรไมตรี ส่วนทางด้านถนนวิภาวดี-รังสิต ก่อสามารถเชื่อมต่อมาถึงแยกดินแดงแล้วสามารถเข้าไปถึงถนนประชาสงเคราะห์ได้ ซึ่งทุกทางสามารถเข้ามาในพื้นที่ของชุมชนได้

จากการศึกษาและวิเคราะห์จินตภาพของชุมชน แล้วการศึกษานี้จะทำการปรับปรุงและ เสนอแนะสำหรับพื้นที่ศึกษา โดยเน้นการศึกษาในบริเวณพื้นที่ศึกษาเท่านั้น เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงในส่วนของแต่ละองค์ประกอบได้อย่างเหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้ทั้งพื้นที่ศึกษามีจินตภาพที่ดีมีประสิทธิภาพโดยการวิเคราะห์ในแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังนี้

ก. เส้นทาง (Path)

สภาพปัจจุบัน

- เส้นทางหลักได้แก่ ถนนประชาสงเคราะห์ ถนนดินแดง

- เส้นทางหลักได้แก่ ถนนวิภาวดี-รังสิต

ผลการวิเคราะห์

- ลักษณะของเส้นทางหลัก เดิมมีความเด่นชัดอยู่แล้ว ส่วนเส้นทางย่อยในชุมชน ยังขาดความต่อเนื่องกับเส้นทางหลักที่ดี

ข. ขอบเขต (Edge)

สภาพปัจจุบัน

- ขอบเขตหลักได้แก่ ถนนวิภาวดี-รังสิต , ถนนดินแดง , ถนนมิตรไมตรี , ถนนประชาสงเคราะห์

ผลการวิเคราะห์

- เส้นขอบเขตของชุมชนมีความเด่นชัดมาก โดยเฉพาะเส้นที่เกิดถนนวิภาวดี-รังสิต และ ถนนดินแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค. ย่าน (District)

สภาพปัจจุบัน

- โดยทั่วไปเป็นย่านที่อยู่อาศัยปะปนกับสถาบันราชการ โรงเรียน และ ศาสนสถาน รวมไปถึงพื้นที่พาณิชย์กรรม บางส่วนที่กระจายตัวกันอยู่ภายในชุมชน

ผลการวิเคราะห์

- ชุมชนนี้มีย่านที่อยู่อาศัย และ สถาบันราชการเป็นหลัก โดยมีศาสนสถาน โรงเรียน ตลาด เป็นกิจกรรมรอง ซึ่งต่อไปในอนาคตคาดว่าจะส่งเสริมให้เป็นกิจกรรมที่มีบทบาทในชุมชน

ง. ศูนย์รวมกิจกรรม (Node)

สภาพปัจจุบัน

- ศูนย์รวมกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ สนามกีฬา ไทย-ญี่ปุ่น ดินแดง

ผลการวิเคราะห์

- ควรมีการพัฒนาศูนย์รวมกิจกรรมให้เพิ่มมากขึ้น เช่น สวนป่าวิภาวดี และ บริเวณหน้าแฟลตดินแดงที่ติดกับถนนประชาสงเคราะห์ให้เกิดเป็นศูนย์รวมกิจกรรมที่สำคัญขึ้น โดยคำนึงถึงผลกระทบในด้านกายภาพ สังคม เศรษฐกิจ และความเหมาะสมในด้านสภาพแวดล้อมเป็นสำคัญ

จ. จุดหมายตา (Landmark)

สภาพปัจจุบัน

- ภายในพื้นที่ชุมชนมีภูมิสัญลักษณ์ที่สำคัญ คือ ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 2 และ สนามกีฬา ไทย-ญี่ปุ่น ดินแดง เมื่อเดินทางเข้ามาอยู่ในชุมชนสามารถรับรู้ได้ว่าเข้ามาอยู่ในชุมชนแล้ว

ผลการวิเคราะห์

- ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 2 และ สนามกีฬา ไทย-ญี่ปุ่น ดินแดง จะเห็นเป็นจุดหมายตาในบางส่วน เนื่องจากพื้นที่ศึกษามีความกว้าง ทำให้พื้นที่บางส่วนไม่สามารถมองเห็นได้ ดังนั้นจึงควรเพิ่มจุดหมายตาที่สอดคล้องกับชุมชน เพื่อที่จะได้มองเห็นหรือรับรู้ได้เมื่ออยู่ในชุมชน

จ. ประตู (Gate way)

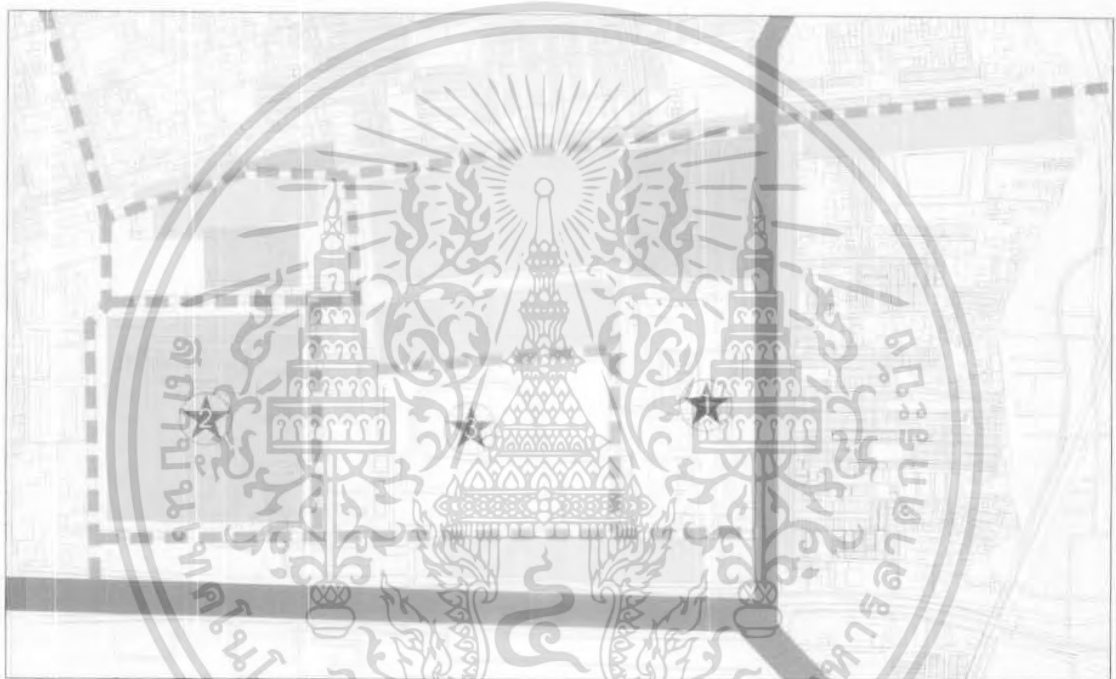
สภาพปัจจุบัน

- ประตูได้แก่ ด้านหน้าของชุมชน ถนน

ประชาสงเคราะห์ และ ด้านหลังถนนมิตรไมตรี

ผลการวิเคราะห์

- ประตูทุกด้านควรมีการพัฒนาให้สำคัญเท่าๆ กัน ทุกด้านเพื่อความสะดวกของผู้เดินทางเข้าในชุมชน และลดอันตรายที่เกิดขึ้นให้น้อยลง

ภาพที่ 4.1 แสดงจินตภาพของพื้นที่ศึกษา

EDGE

- เส้นทางหลัก
- - - เส้นทางรอง

★ LANDMARKS

- 1 โรงเรียนทิพยลย์ประชาสรรค์
- 2 ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร
- 3 สนามกีฬาไทย-ญี่ปุ่นดินแดง

- ชุมชน
- อาคารพาณิชย์
- ศูนย์ราชการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6 การวิเคราะห์เพื่อหาศักยภาพในการพัฒนา

การศึกษาวเคราะห์เพื่อหาพื้นที่ที่มีศักยภาพ และเหมาะสมกับการพัฒนา ให้พื้นที่ดินแดง กลายเป็นทำเลที่ตั้งกลางเมืองการติดต่อกับส่วนอื่นๆ ของกรุงเทพมหานคร เช่น ส่วนของราชการ ย่านธุรกิจการค้า สถานศึกษา โรงพยาบาล รวมทั้งแหล่งบันเทิงต่างๆ อันเป็นแนวทางในการ เลือกทำเลที่ตั้งของกิจกรรมการใช้ที่ดินในพื้นที่ศึกษาตามลำดับความสำคัญ โดยการกำหนด ปัจจัยต่างๆ ซึ่งหมายถึงสาเหตุหรือส่วนสำคัญที่เป็นตัวกำหนดประเภทการใช้ที่ดินอันมีผลต่อการ เลือกทำเลที่ตั้ง โดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ดังนี้

- กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายต่างๆ ในการวิเคราะห์
- กำหนดปัจจัยต่างๆ และค่าน้ำหนักของปัจจัย
- กำหนดตัวชี้และเกณฑ์ในการวัด
- กำหนดขอบเขตและหน่วยของพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาระบบตาราง
- กำหนดค่าคะแนนของศักยภาพในระดับต่างๆ
- รวบรวมคะแนนและแสดงผลการวิเคราะห์

ในแต่ละขั้นตอนของการวิเคราะห์มีรายละเอียดตามขั้นตอนดังนี้

4.6.1 การกำหนดความมุ่งหมายในการวิเคราะห์

เพื่อวิเคราะห์หาศักยภาพของพื้นที่ศึกษา ให้เป็นเมืองศูนย์กลางสถาบัน ราชการ โดยพิจารณาความเหมาะสมต่อการพัฒนาและปรับปรุงให้เป็นเมืองศูนย์กลางส่วยของ ราชการในอนาคต และมีบทบาทที่สำคัญต่อพื้นที่ใกล้เคียง การวิเคราะห์พื้นที่โดยการหาลำดับ ศักยภาพของความเหมาะสมและความพร้อมในการพัฒนาพื้นที่ส่วนต่างๆ ภายในบริเวณชุมชน แพลตดินแดง

4.6.2 การกำหนดปัจจัยและค่าน้ำหนักของปัจจัย

4.6.2.1 การกำหนดปัจจัยต่างๆ

ซึ่งปัจจัยในที่นี้ หมายถึง สาเหตุหรือส่วนสำคัญที่เป็นตัวกำหนดประเภทของการ ใช้ที่ดินที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งในระดับที่แตกต่างกัน จากการกำหนดความมุ่งหมายในการ วิเคราะห์ที่เน้นความเป็นเมืองศูนย์กลางที่อยู่อาศัยและสถาบันราชการ ดังนั้นปัจจัยที่ใช้ในการ วิเคราะห์จึงมุ่งเน้นประเด็นที่เกี่ยวกับลักษณะ และความพร้อมของพื้นที่ต่างๆ โดยมีปัจจัย ทางด้านกายภาพ (ความพร้อมทางด้านต่างๆ ของพื้นที่) และด้านเศรษฐกิจ (แรงดึงดูดทาง เศรษฐกิจ) เป็นปัจจัยหลัก ส่วนปัจจัยทางด้านสังคมนั้นจะวิเคราะห์ว่าบริเวณพื้นที่ชุมชนนั้นมีความเท่าเทียมกันในการได้รับการบริการทางสังคม

4.6.2.2 การกำหนดค่าน้ำหนักของปัจจัย

ความหมายของค่าน้ำหนักของปัจจัย (Weighting of factors) คือ สิ่งที่จะอธิบายถึงค่าความสำคัญของปัจจัยต่างๆ ทั้งปัจจัยหลักและปัจจัยรองเพื่อรวบรวมเป็นค่าคะแนนของศักยภาพในระดับต่างๆ

ค่าน้ำหนักของปัจจัย กำหนดขึ้นตามลักษณะของปัจจัย โดยแสดงค่าออกมาเป็นตัวเลข (โดยทั่วไปแล้วจะกำหนดให้มีค่าประมาณ 2-3 เท่า ตามลักษณะของศักยภาพในระดับต่างๆ คือ ศักยภาพสูง ศักยภาพปานกลาง ศักยภาพต่ำ)

ปัจจัยที่มีค่าน้ำหนักสูงสุด คือ ปัจจัยทางด้านกายภาพ มีค่าน้ำหนักของปัจจัย 3 เท่า และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ มีค่าน้ำหนัก 1 เท่า

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าลักษณะและค่าน้ำหนักของปัจจัย

ลักษณะของปัจจัย	ปัจจัย	ค่าน้ำหนัก
ด้านกายภาพ	1. ระบบการเข้าถึง	3
	2. ลักษณะความหนาแน่น	2
	3. ไฟฟ้า	2
	4. ประปา	2
	5. พื้นที่น้ำท่วม	2
	6. ข้อกำหนดของพื้นที่	2
	7. มุมมองที่สวยงาม	1
เศรษฐกิจ	8. ราคาที่ดิน	1
สังคม	9. สถาบันการศึกษา	1

4.6.3 การกำหนดตัวชี้และเกณฑ์ในการวัด

4.6.3.1 ระบบการเข้าถึง (ACCESSIBILITY)

ระบบการเข้าถึง มีความสำคัญต่อการปรับปรุงพื้นที่ เพื่อเป็นการหาศักยภาพของพื้นที่ศึกษา โดยมีเกณฑ์การพิจารณาพื้นที่ที่เหมาะสม ต้องมีความสะดวกสบายในการเดินทางทุกรูปแบบเพื่อเข้าถึงภายในพื้นที่ศึกษา ซึ่งการพิจารณาความสะดวกสบายได้เป็นอย่างดี โดยมีการเชื่อมโยงโครงข่ายถนน โดยพื้นที่รอบนอกจะมีความเหมาะสมในการพัฒนาสูงกว่าพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจากถนนสายหลัก โดยใช้การพิจารณาจากระยะห่างของการเดินทางจากภายในพื้นที่ศึกษาสู่ถนนสายหลัก ถนนสายรองและถนนสายย่อย จึงมีค่าคะแนนติดดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าคะแนนดิบของระบบการเข้าถึง¹

ระยะห่างจากถนน (เมตร)	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง (คูณ 3)
ห่างจากถนนทั่วไปในระยะ 250 เมตร	3	9
ห่างจากถนนทั่วไปในระยะ 250-500 เมตร	2	6
ห่างจากถนนสายย่อย	1	3
ไม่มีถนนเข้าถึง	0	0

4.6.3.2 ลักษณะความหนาแน่น (DENSITY)

การพิจารณาบริเวณพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับย่านที่อาศัย คือ บริเวณที่อยู่อาศัยมีการจัดระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อพื้นที่ศึกษา และเป็นพื้นที่มีคุณค่าเหมาะสมในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไปในอนาคต

ดังนั้นในบริเวณพื้นที่ที่ศึกษา ที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก จึงค่อนข้างที่จะมีอุปสรรคในการพัฒนา มากกว่าชุมชนที่มีการอยู่อาศัยน้อย ซึ่งทำให้ศักยภาพในการพัฒนาบริเวณอาคารของพื้นที่ศึกษาเป็นไปในแนวทางของการพัฒนาพื้นที่เดิม โดยแบ่งลักษณะของความหนาแน่นออกเป็น 4 ระดับมีค่าคะแนนดิบดังนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าคะแนนดิบของระดับความหนาแน่นของที่อยู่อาศัย²

ระดับความหนาแน่น (ร้อยละ)	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง (คูณ 2)
0 - 25	4	8
26 - 50	3	6
51 - 75	2	4
76 - 100	1	2

1 สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองกรุงเทพมหานคร

2 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6.3.3 การให้บริการไฟฟ้า (EXISTANCE SUPPLY)

การพิจารณาขนาดกำลังไฟฟ้าที่เหมาะสมกับชุมชน ถ้าพื้นที่ใดมีกำลังไฟฟ้ามาก พื้นที่นั้นก็มีศักยภาพในการพัฒนาที่สูง ส่วนใหญ่ใช้ 220 V. 1 FASE 2 LINE อยู่ในรัศมี ขอบข่ายการให้บริการ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าคะแนนดิบของระบบขอบข่ายการให้บริการไฟฟ้า³

ขอบข่ายการให้บริการไฟฟ้า	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง (คูณ 3)
มี EXISTANCE	1	3
ไม่มี NON EXISTANCE	0	0

4.6.3.4 การให้บริการประปา (WATER SUPPLY)

การพิจารณาระบบการให้บริการประปา

- อยู่ในโครงข่ายการให้บริการในและมีการต่อท่อใช้บริการ
- อยู่ในโครงข่ายการให้บริการในแต่ไม่มีการต่อท่อใช้บริการ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าคะแนนดิบของระบบขอบข่ายการให้บริการประปา⁴

ขอบข่ายการให้บริการประปา	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง (คูณ 3)
อยู่ในโครงข่ายการให้บริการในและมีการต่อท่อใช้บริการ	1	3
อยู่ในโครงข่ายการให้บริการในแต่ไม่มีการต่อท่อใช้บริการ	0	0

4.6.3.5 พื้นที่น้ำท่วมขัง (FLOODING)

เป็นปัจจัยที่สำคัญโดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ บริเวณที่มีพื้นที่ราบ (Plan) จะมีศักยภาพในการพัฒนาสูงซึ่งพื้นที่ราบจะไม่มีปัญหาน้ำท่วมโดยมีความเหมาะสมในการพัฒนา มากกว่าพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมขัง จึงมีการกำหนดตัวชี้วัดจากลักษณะของบริเวณพื้นที่ออก เป็น 3 ระดับดังนี้

³ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

⁴ การประปาส่วนภูมิภาค

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าคะแนนดิบของพื้นที่น้ำท่วมขัง⁵

ลักษณะของพื้นที่	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง (คูณ 2)
พื้นที่น้ำท่วมขัง	0	0
พื้นที่ลุ่มน้ำเคยท่วมขัง	1	2
พื้นที่ราบน้ำท่วมไม่ถึง	2	4

4.6.3.6 ข้อกำหนดของพื้นที่ (ลักษณะความสูงของอาคาร)

ข้อกำหนดของพื้นที่ เป็นปัจจัยทางด้านกายภาพที่มีความสำคัญเนื่องจากบริเวณพื้นที่ศึกษาเป็นพื้นที่ที่มีข้อกำหนดของกระทรวงมหาดไทย ให้มีความสูงได้ 12 เมตร, 18 เมตรและ 23 เมตร ตามลำดับจึงมีเกณฑ์ในการพิจารณาจากพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาสูง จะมีการสร้างอาคารที่มีความสูงมากที่สุด

โดยใช้การพิจารณาจากข้อกำหนดของพื้นที่ และความสามารถในการเดินทางของคนและรถ จึงมีตัวกำหนดของพื้นที่ออกเป็น 3 ระดับ โดยให้ค่าคะแนนดิบดังนี้

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าคะแนนดิบข้อกำหนดของพื้นที่⁶

ความลาดชันของพื้นที่	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง (คูณ 1)
ความสูงไม่เกิน 23 เมตร	3	3
ความสูงไม่เกิน 18 เมตร	2	2
ความสูงไม่เกิน 12 เมตร	1	1

4.6.3.7 มุมมองที่สวยงาม (TAKE GOOD VIEW)

เกณฑ์ในการพิจารณาบริเวณพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเป็นส่วนสถาบันราชการ และ ศูนย์ชุมชน ซึ่งบริเวณดังกล่าวมีทัศนียภาพที่สวยงาม โดยพื้นที่บริเวณสนาม กีฬา ไทย-ญี่ปุ่น ดินแดง เป็นพื้นที่รองรับการการใช้พื้นที่ของชุมชนในอนาคต เพื่อส่งเสริมกิจกรรมที่สำคัญของชุมชนที่จะเกิดขึ้น และทำให้พื้นที่เกิดการพัฒนาต่อไป

โดยมีการพิจารณาจากมุมมองคือ มุมมองจากถนนซึ่งจะเห็นลักษณะงานสถาปัตยกรรมที่เป็นรูปแบบอาคารที่สอดคล้องกับศูนย์กีฬาที่มีอยู่เดิม ในพื้นที่ และ ทำหน้าที่เป็น

⁵ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองกรุงเทพมหานคร

⁶ ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ย่านที่อยู่อาศัยหลักโดยใช้มุมมองดังกล่าวเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาศักยภาพของพื้นที่ โดยแบ่งลักษณะของการให้ค่าคะแนนทางด้านมุมมองเป็น 3 ระดับ ซึ่งมีค่าคะแนนดิบดังนี้

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าคะแนนดิบของมุมมองที่สวยงามของพื้นที่ศึกษา⁷

ระดับของมุมมอง	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง (คูณ 1)
พื้นที่ที่มีมุมมองดี	2	2
พื้นที่ที่มีมุมมองปานกลาง	1	1
มุมมองไม่ดี	0	0

4.6.3.8 ราคาที่ดิน (LAND COST)

บริเวณที่ดินที่มีราคาสูงจะทำให้การพัฒนา และการลงทุนได้ยากกว่าบริเวณที่ดินที่มีราคาต่ำ ซึ่งเป็นปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่สำคัญในการวิเคราะห์ โดยการกำหนดตัวชี้วัดจากราคาที่ดินของกรรมที่ดินแบ่งเป็นช่วงราคาและค่าคะแนนดิบดังนี้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าคะแนนดิบของราคาที่ดิน

ราคาที่ดิน (บาทต่อไร่)	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง (คูณ 1)
2,000 - 5,000	3	3
5,001 - 1,000	2	2
10,001 - 15,000	1	1

4.6.3.9 สถาบันการศึกษา (EDUCATION)

สถาบันการศึกษาเป็นปัจจัย ทางด้านสังคมที่สำคัญ ซึ่งบริเวณที่อยู่ใกล้สถาบันการศึกษาจะมีความพร้อมและมีศักยภาพในการพัฒนาสูงกว่าพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจากสถาบันการศึกษา โดยให้การพิจารณาจากระยะทางของการเดินทางของนักเรียนระดับอนุบาล , ประถมศึกษาภายในพื้นที่ชุมชน โดยแบ่งลักษณะเกณฑ์ในการพิจารณาเป็น 2 ระดับมีค่าคะแนนดิบดังนี้

⁷ จากการสำรวจของความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าคะแนนดิบของสถาบันการศึกษา⁸

โรงเรียนอนุบาล และประถมศึกษา	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง (คูณ 1)
ภายในรัศมี 1.5 กิโลเมตร	1	1
เกินภายในรัศมี 1.5 กิโลเมตร	0	0

4.6.4 การกำหนดขอบเขตและหน่วยพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา

4.6.4.1 แนวความคิด

จากการศึกษาปัญหา ข้อจำกัด ศักยภาพ และบทบาทของพื้นที่บริเวณชุมชน แพลตดินแดง ถนนประชาสงเคราะห์ ถนนดินแดง และ ถนนมิตรไมตรี โดยใช้เส้นแบ่งขอบเขตของพื้นที่ศึกษา ตามถนนมิตรไมตรี ถนนดินแดง ถนนประชาสงเคราะห์ และ ถนนมิตรไมตรี เพื่อทำการวิเคราะห์หาศักยภาพของพื้นที่

4.6.4.2 ขอบเขตของหน่วยพื้นที่

พื้นที่บริเวณชุมชนแพลตดินแดง ถนนประชาสงเคราะห์ ถนนดินแดง และถนนมิตรไมตรี กำหนดขอบเขตการศึกษาจากขอบเขตของพื้นที่ศึกษา ตามชุมชนแพลตดินแดง ถนนประชาสงเคราะห์ ถนนดินแดง และ ถนนมิตรไมตรี โดยทำการวิเคราะห์พื้นที่ในระบบตารางแบ่งออกเป็นพื้นที่ย่อยรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสมีขนาด 100 x100 เมตร

4.6.5 การรวบรวมคะแนนและการจัดลำดับความเหมาะสมของพื้นที่ศึกษา

การวิเคราะห์ปัจจัยต่างโดยใช้ค่าคะแนนจริง (โดยใช้ค่าคะแนนคูณกับค่าน้ำหนัก) ลงในแผนที่แต่ละปัจจัย ซึ่งจะมีค่าคะแนนของแต่ละพื้นที่ โดยการวิเคราะห์ปัจจัยทั้งหมด 10 ปัจจัยจึงนำเอาค่าคะแนนที่ได้มาสรุปผลเป็นค่าคะแนนรวมทั้งหมดของพื้นที่ศึกษา ซึ่งผลการรวมคะแนนสรุปได้ว่าช่องตารางที่ได้คะแนนสูงสุดเท่ากับ 31 คะแนน และช่องตารางที่มีค่าคะแนนต่ำสุดมีค่าเท่ากับ 12 คะแนน โดยมีผลต่างของคะแนนต่ำสุดและสูงสุดเท่ากับ 19 คะแนน

จากการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ศึกษา สามารถแบ่งระดับความเหมาะสมของศักยภาพของพื้นที่ได้ 3 ระดับโดยใช้เกณฑ์ของผลต่างของค่าคะแนนสูงสุดและค่าคะแนนต่ำสุดหารด้วยจำนวนระดับชั้น จะได้ความแตกต่างระดับชั้นเท่ากับ 6 คะแนน

8 กระทรวงศึกษาธิการ

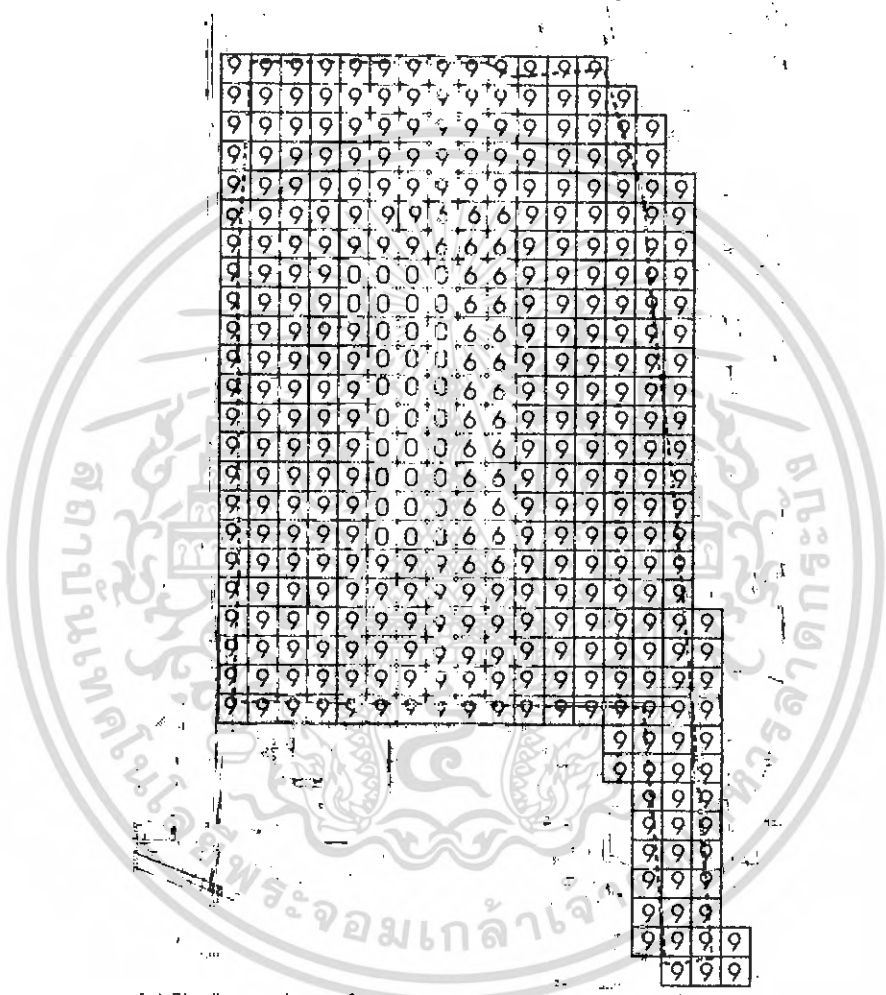
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6.6 สรุปผลการวิเคราะห์

- 1) พื้นที่ศึกษาที่มีศักยภาพในการพัฒนาต่ำ (ค่าคะแนน 12 – 18)
- 2) พื้นที่ศึกษาที่มีศักยภาพในการพัฒนาปานกลาง (ค่าคะแนน 19 – 25)
- 3) พื้นที่ศึกษาที่มีศักยภาพในการพัฒนาสูง (ค่าคะแนน 26 – 31)

ดังนั้นจากการศึกษาวิเคราะห์หาศักยภาพของพื้นที่ในการพัฒนา รวมทั้งแนวในการพัฒนาพื้นที่ที่มีความพร้อม โดยอาศัยปัจจัยต่างๆ ในการวิเคราะห์ เพื่อสรุปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ ของพื้นที่ศึกษา จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้นบริเวณพื้นที่ศึกษาควรจะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนา อย่างเป็นระบบระเบียบ เพื่อรองรับความก้าวหน้าด้านต่างๆ ในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นในด้านของชุมชนที่พักอาศัยที่ใกล้กับศูนย์กลางของกรุงเทพมหานคร ในด้านของเศรษฐกิจซึ่งจะรองรับประชากรในชุมชน และ อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ส่วนกลางของราชการอีกด้วย ศักยภาพในการพัฒนาของชุมชนจะมีแนวทางของเรื่องการจราจรและการคมนาคม ซึ่งมี

การจราจรในพื้นที่ค่อนข้างลำบาก จึงทำให้พื้นที่มีโอกาสพัฒนาค่อนข้างน้อยและอาจจะมีผลกระทบไปในด้านอื่นๆ อีกด้วย ซึ่งจะได้นำผลการวิเคราะห์นี้ไปเพื่อพิจารณาเพิ่มศักยภาพให้กับพื้นที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน การกำหนดกิจกรรมในพื้นที่ชุมชน การปรับปรุงและพัฒนาชุมชนตามขั้นตอนและการออกแบบวางผังพัฒนาชุมชน

แสดงค่าคะแนนระบบการเข้าถึง

ลักษณะของพื้นที่	คะแนนเต็ม	คะแนน
ห่างจากถนนที่ไปหามะละ 250 ม.	3	9
ห่างจากถนนที่ไปหามะละ 250-500 ม.	2	6
ถนนเข้าถึงแล้ว	0	0

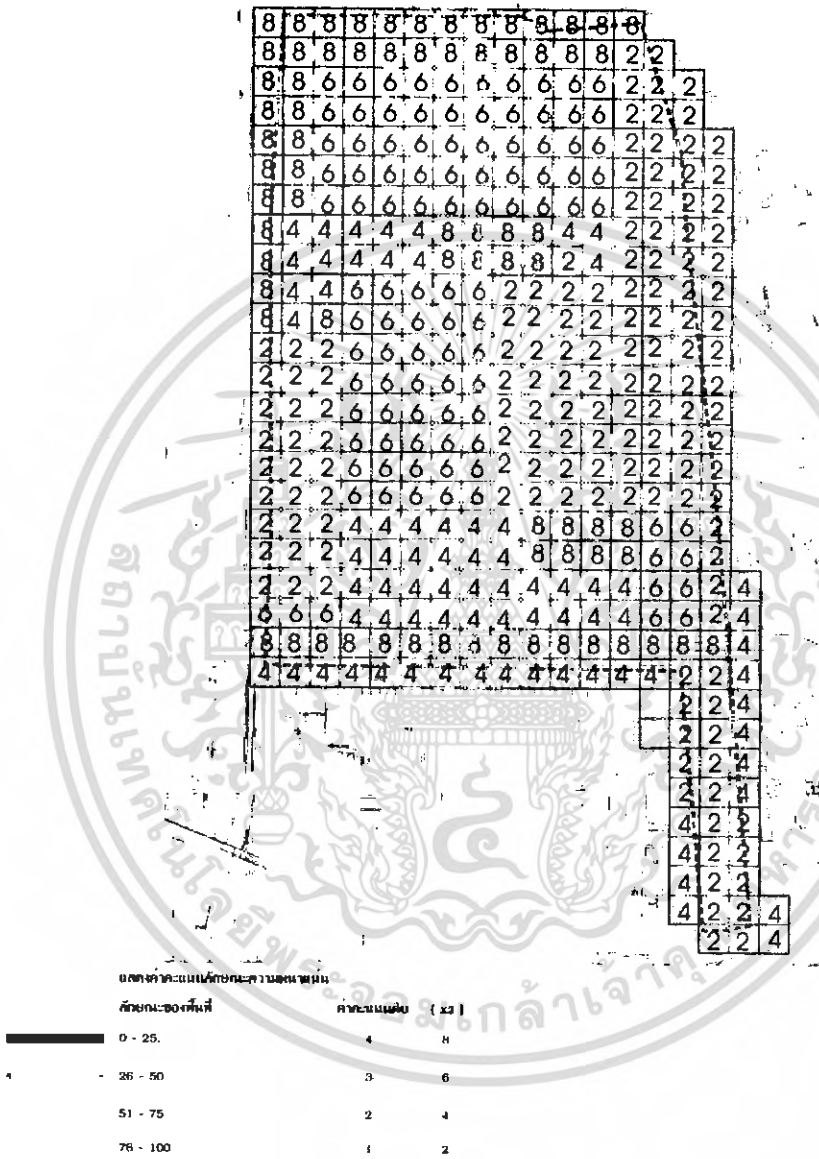
โครงการปรับปรุงฟื้นฟู ชุมชนแฟลตดินแดง
 THE RE-DEVELOPMENT PROJECT FOR DIN-DANG COMMUNITY

001

THESIS 2008 PRESENT BY APICHIAT NINLAMAI 47035075
 ADVISOR อภิชาติ นินลไมย์
 DEPARTMENT OF ARCHITECTURE, FACULTY OF ARCHITECTURE, SUTHEP THONGKUM UNIVERSITY, BANGKOK

ภาพที่ 4.2 แสดงค่าคะแนนระบบการเข้าถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

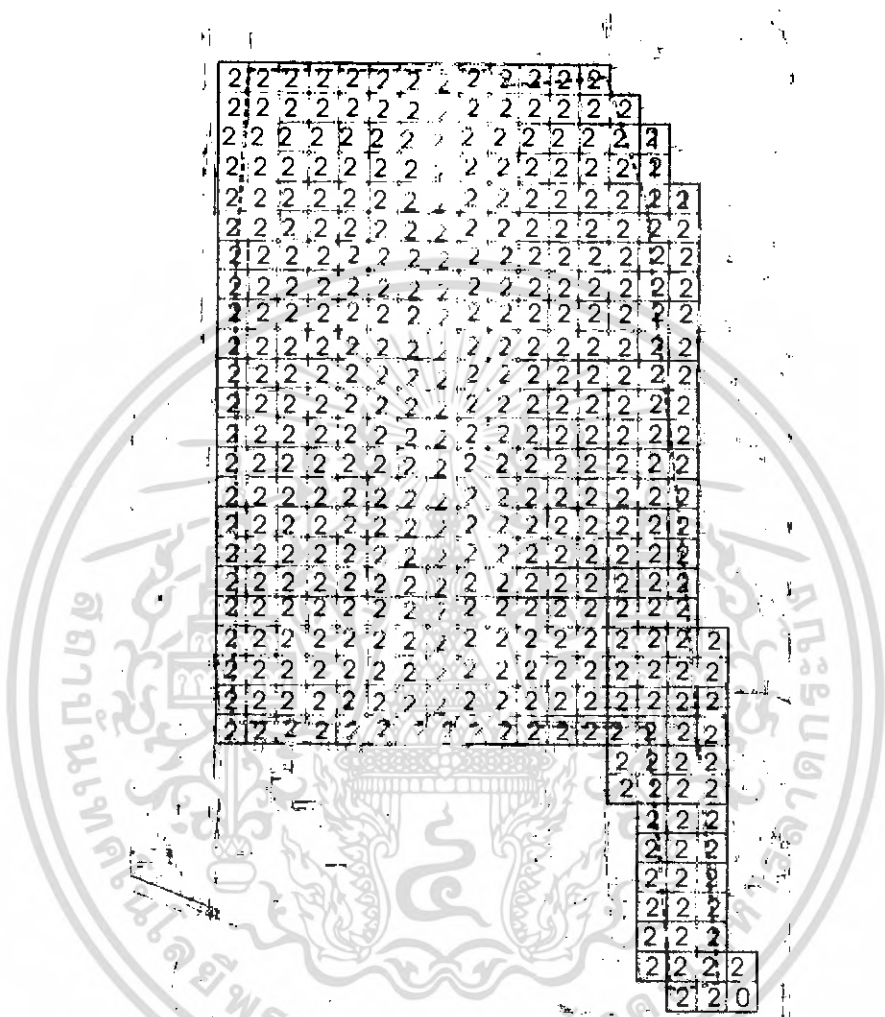
โครงการปรับปรุงฟื้นฟู ชุมชนแอ่งดินแดง
THE RE-DEVELOPMENT PROJECT FOR DIN-DANG COMMUNITY

002

THESIS 2006 PRESENT BY APICHAH NINLAMA 47035075
ADVISOR อรรถชัย สมพงษ์ อาจารย์
FACULTY OF ARCHITECTURAL EDUCATION (DEPARTMENT OF ENVIRONMENT ARCHITECTURE)
AND MINISTRY OF TECHNOLOGY LAO-KHAMANG

ภาพที่ 4.3 แสดงค่าคะแนนลักษณะความหนาแน่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงค่าคะแนนการให้บริการไฟฟ้า
 ลักษณะของพื้นที่ ค่าคะแนน ๒ |
 มี EXISTENCE 1 2
 ไม่มี NON EXISTENCE 0 0

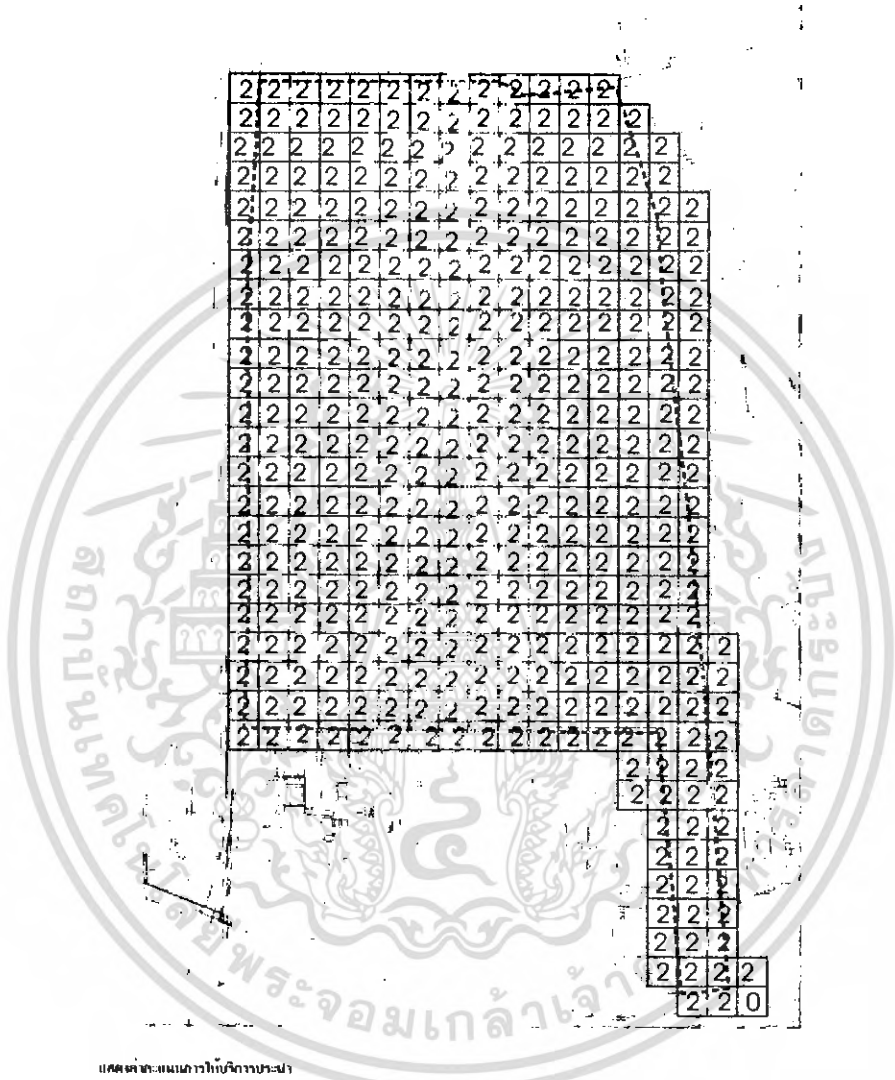
โครงการปรับปรุงพื้นที่ ชุมชนแฟดดินแดง
 THE RE-DEVELOPMENT PROJECT FOR DIN-DANG COMMUNITY

003

THESIS 2006 PRESENT BY APICHAAT NINLAMAI 47035075
 -LIVELINK 0111700 8400 84000000
 FACULTY OF DESIGN AND ARCHITECTURE DEPARTMENT OF ARCHITECTURE
 MAJOR: BACHELOR OF ARCHITECTURE LAHNGANG

ภาพที่ 4.4 แสดงค่าคะแนนการให้บริการไฟฟ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงค่าคะแนนการให้บริการประจำ	ลักษณะข้อเท็จ	คะแนนเดิม (ข)	
มีการตั้งข้อโต้แย้ง	1	2	
ไม่มีการตั้งข้อโต้แย้ง	0	0	

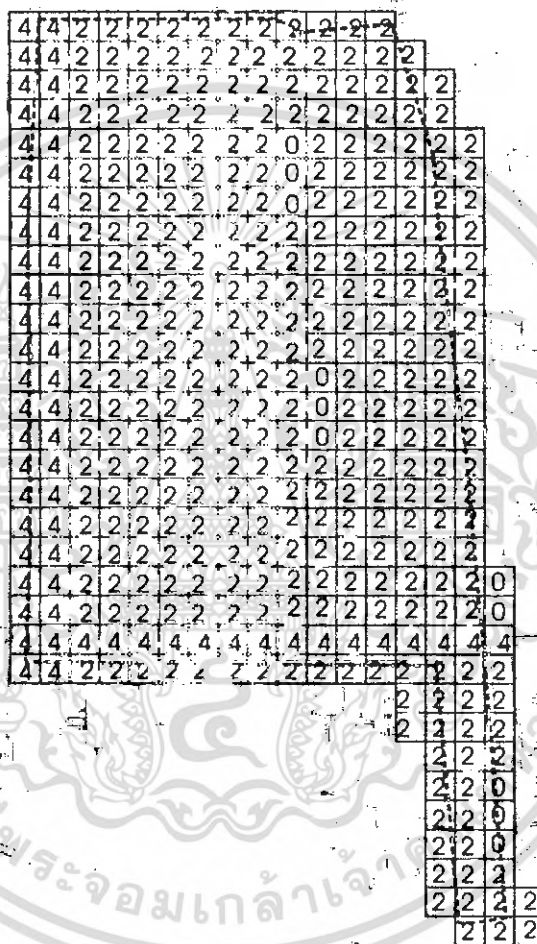
โครงการปรับปรุงฟื้นฟู ชุมชนแออัดดินแดง
 THE RE-DEVELOPMENT PROJECT FOR DIN DANG COMMUNITY

004

THESS 2006 PRESENT BY APICHAJ NINLAMAI 47035075
 DIVISION OF ARCHITECTURE AND ENVIRONMENTAL DESIGN
 FACULTY OF ARCHITECTURE AND ENVIRONMENTAL DESIGN
 KING MONSIEUR UNIVERSITY OF TECHNOLOGY LAOANANAM

ภาพที่ 4.5 แสดงค่าคะแนนการให้บริการประจำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงค่าคะแนนพื้นที่น้ำท่วม

ลักษณะของพื้นที่	ค่าคะแนน	คะแนน
บริเวณน้ำท่วม	2	4
บริเวณที่น้ำท่วมเป็นบางครั้ง	1	2
บริเวณที่ไม่ท่วมหรือมีระดับน้ำต่ำ	0	0

โครงการปรับปรุงพื้นที่ชุมชนแออัดดินแดง
THE RE-DEVELOPMENT PROJECT FOR DIN DANG COMM. NHTV

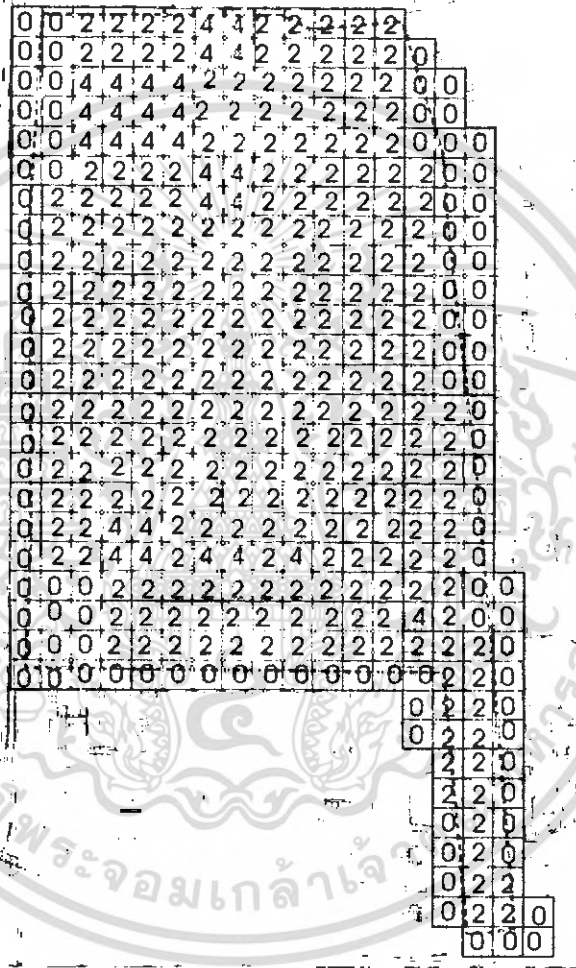
005

THESIS 2006 PRESENT BY APICHAJ NINLAMAI 47035075
MAYISOR ปริญญา ธรรม เก้าต๋อง

DEPARTMENT OF ARCHITECTURE AND ENVIRONMENTAL DESIGN
FACULTY OF ARCHITECTURE AND ENVIRONMENTAL DESIGN
RANGSIT UNIVERSITY

ภาพที่ 4.6 แสดงค่าคะแนนพื้นที่น้ำท่วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขนาดค่าคะแนนข้อกำหนดของพื้นที่	ลักษณะของพื้นที่		จำนวนหน่วย (ชุด)	
ความสูงเกิน 18 ม.	2	4		
ความสูงไม่เกิน 18 ม.	1	2		
ความสูงไม่เกิน 12 ม.	0	0		

โครงการปรับปรุงพื้นที่ ชุมชนแฟลตดินแดง
THE RE-DEVELOPMENT PROJECT FOR DIN-DANG COMMUNITY

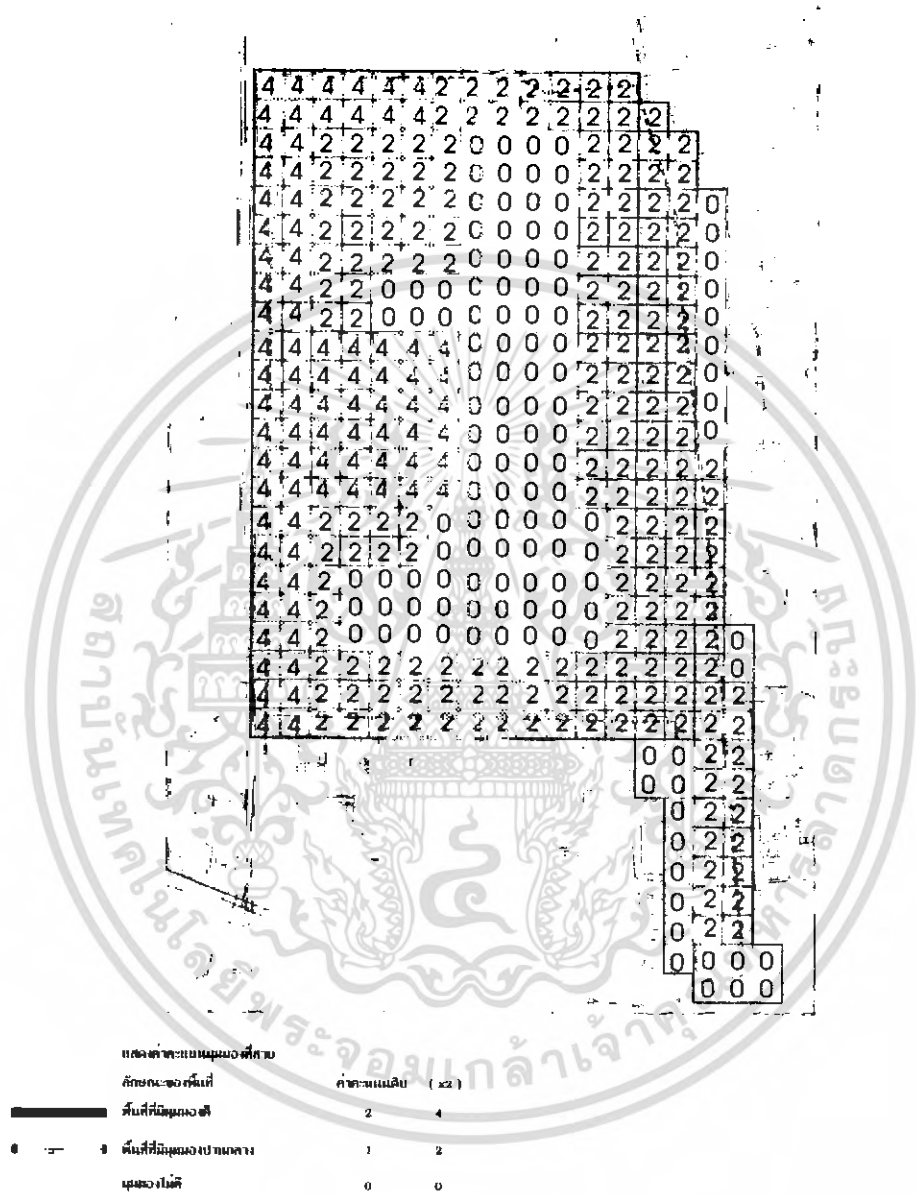
006

THESIS 2006 PRESENT BY APICHA NINLAMAI 47035075
ADVISOR: อัจฉราพร สมคิด คำราชฉันทน์

FACULTY OF INDUSTRIAL DESIGN, DEPARTMENT OF EDUCATION AND ARTS, ITB, 5G, SEMANGGI, 15127, JAKARTA, INDONESIA

ภาพที่ 4.7 แสดงค่าคะแนนข้อกำหนดของพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

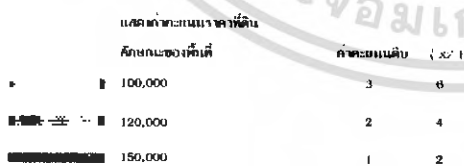
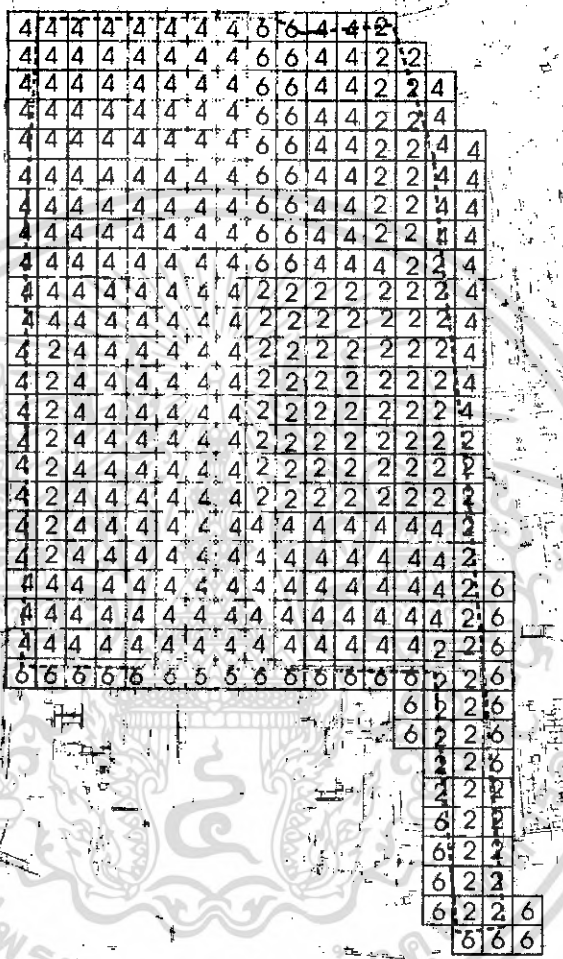
โครงการปรับปรุงพื้นที่ชุมชนแพตตดินแดง
THE RE-DEVELOPMENT PROJECT FOR DIN-DANG COMMUNITY

007

THESIS 2006 PRESENT BY APICHAAT NINLAMA 47035075
APICHAAT อาจารย์สมคิด ศิริราชกัณฑ์
FACULTY OF POPULAR EDUCATION (DEPARTMENT OF DESIGN AND ARCHITECTURE)
JONG AN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY LAOUMANG

ภาพที่ 4.8 แสดงค่าคะแนนมุมมองที่สวยงาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

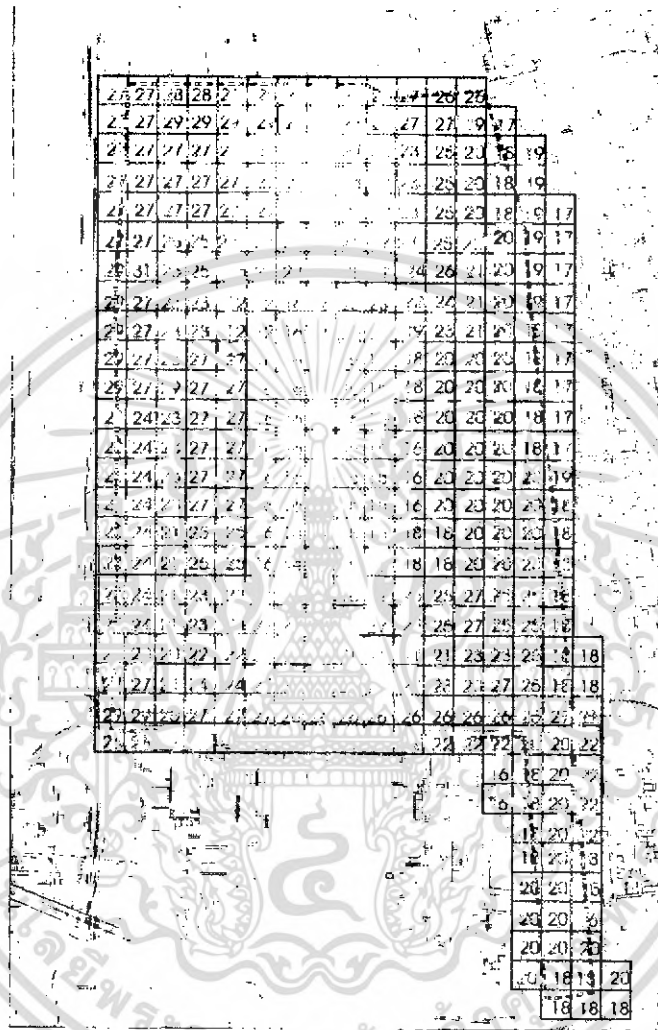
โครงการปรับปรุงฟื้นฟู ชุมชนแฟลตดินแดง
THE RE-DEVELOPMENT PROJECT FOR DIN-DANG COMMUNITY

008

THESIS 2006 PRESENT BY APICHA NINLAMAI 47035075
ADVISOR อาราม คุ้ม อัครสถิตย์
FACULTY OF ARCHITECTURE DEPARTMENT OF ARCHITECTURE, SILPAKORN UNIVERSITY
BANGKOK MONKUT OF TECHNOLOGY LAOUMVANG

ภาพที่ 4.9 แสดงค่าคะแนนราคาที่ดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงค่าคะแนนรวมทั้งหมด

□	คะแนน	12 - 18 = 09
•	คะแนน	19 - 25 = 204
■	คะแนน	26 - 31 = 93

โครงการปรับปรุงฟื้นฟู ชุมชนพลัดดินแดง
THE RE-DEVELOPMENT PROJECT FOR DIN-DANG COMMUNITY

010

THESIS 2006 PRESENT BY APICHAH NINLAMAI 47035075
ADVISOR : อัจฉาพร สมพงษ์ ศาสตราจารย์
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION DEPARTMENT OF EDUCATION ARCHITECTURE
KING MONGKOLUTI OF TECHNICAL EDUCATION

ภาพที่ 4.11 แสดงค่าคะแนนรวมทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.7 การวิเคราะห์บทบาทของพื้นที่ศึกษาในอนาคต

ในการศึกษาสภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา เพื่อที่จะสามารถสรุปบทบาทในปัจจุบันและคาดการณ์บทบาทของพื้นที่ในอนาคตโดยดูจากแนวโน้มศักยภาพ และความเหมาะสมของพื้นที่

ในด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคมและกายภาพตลอดจนโครงการทั้งทางภาครัฐและทางภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ที่มีส่วนส่งเสริมบทบาทและความสำคัญของพื้นที่ศึกษาในอนาคต

การที่ได้ศึกษาข้อมูลของพื้นที่ทั้งหมดแล้ว แนวทางในการพัฒนาพื้นที่ในอนาคตของพื้นที่ศึกษา จะเป็นพื้นที่พักอาศัย โดยจะมีการจัดรูปแบบใหม่เพื่อให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก ได้เข้าไปยังพื้นที่พักอาศัยเพิ่มขึ้นอีกด้วย จะมีพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

- การพัฒนาภาครัฐ

1. สำนักงาน
2. ศูนย์ราชการ
3. โรงพยาบาล.

- ให้เอกชนมาลงทุน

1. อาคารที่พักอาศัย
2. อาคารพาณิชย์

จากการวิเคราะห์ถึงแนวโน้มการขยายตัวของพื้นที่ศึกษา แนวโน้มการขยายตัวของกิจกรรม บทบาทที่สำคัญจากอดีต ปัจจุบันและบทบาทที่เกิดขึ้นในอนาคต สามารถสรุปบทบาทและหน้าที่ชุมชนพลัดดินแดง ได้ดังนี้

- บทบาทของชุมชนเดิม

เป็นชุมชนที่มีกิจกรรมหลักเป็นที่อยู่อาศัยและสถาบันทางราชการ โดยกิจกรรมรองที่มีความสำคัญรองลงมา ได้แก่ การค้าขายภายในชุมชนและพื้นที่บริเวณใกล้เคียง การคมนาคมทั้งทางบก เป็นสำคัญ

- บทบาทของศูนย์ชุมชนในอนาคต

ในอนาคตบทบาทของพื้นที่จะมีการพัฒนาในด้านที่พักอาศัย ตามนโยบายของแผนพัฒนาต่างๆ โดยชุมชนจะมีการพัฒนาด้านอาคารที่พักอาศัย สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ การใช้ประโยชน์ของพื้นที่สาธารณะ ให้มีความสำคัญต่อสถานที่สำคัญในชุมชน ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมและชุมชนของตนเอง รวมไปถึงด้านความปลอดภัย

บทที่ 5

การกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนา

5.1 การกำหนดนโยบายของการวางแผนพัฒนา

สำหรับการศึกษาเพื่อวางแผนในการพัฒนาเคหะชุมชนแฟลตดินแดง โครงการ A , B1-B2 , B3-B4 , B5-B6 , C , D , E , F ให้เป็นชุมชนที่พักอาศัย โดยการศึกษาเพื่อวางแผนในการพัฒนานั้น เป็นการพัฒนาทางด้านกายภาพเป็นหลัก โดยคำนึงถึงนโยบายและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาพปัญหาต่าง ๆ ภายในชุมชนเดิมที่มีอยู่ ความต้องการของประชากร รวมถึงศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่มาเป็นตัวกำหนด จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายเพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาตัวชุมชนให้สอดคล้อง และเพียงพอต่อความต้องการของประชากรในอนาคตได้อย่างถูกต้อง

5.1.1 จุดมุ่งหมายของการพัฒนา (Goal)

จุดมุ่งหมายของโครงการในการที่จะพัฒนาเคหะชุมชนแฟลตดินแดง โครงการ A , B1-B2 , B3-B4 , B5-B6 , C , D , E , F จากผลการวิเคราะห์ห้บทบาท และหน้าที่หลักของชุมชนจะมีรายละเอียดดังนี้

- ก. พัฒนาจัดการบริเวณพื้นที่ศึกษาให้เหมาะสมเหมาะแก่การเป็นพื้นที่พักอาศัย พื้นที่สวนพลาญชยกรรม และ พื้นที่นันทนาการ รวมไปถึงระบบสาธารณูปโภค และ สาธารณูปการ ที่ได้ทำการเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้ชุมชนมีศักยภาพในการพัฒนาที่ดีขึ้น
- ข. พัฒนาระบบพื้นที่ศึกษาให้มีกิจกรรมเพิ่มเข้าไปในชุมชนเดิมที่มีอยู่ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน
- ค. พัฒนาระบบพื้นที่ศึกษาให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อให้ชุมชนเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.2 วัตถุประสงค์ (Objective)

วัตถุประสงค์ของโครงการในการที่จะพัฒนาคณะชุมชนแพทยศาสตร์ แผนกโครงการ A , B1-B2 , B3-B4 , B5-B6 , C , D , E , F จากผลการวิเคราะห์ปัญหา และหน้าที่หลักของชุมชนจะมีรายละเอียดดังนี้

- ก. กำหนดที่ตั้ง และจัดรูปแบบของกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับชุมชนเดิม และเพียงพอต่อความต้องการในอนาคต
- ข. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มกิจกรรมภายในโครงการ ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้ใช้ และสามารถต่อเนื่องกับชุมชนเดิมที่มีอยู่
- ค. ส่งเสริมให้มีพื้นที่ของกิจกรรมที่สามารถรองรับปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่ภายในชุมชนเดิม เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของประชากรภายในชุมชน
- ง. จัดวางรูปแบบโครงข่ายการคมนาคม เพื่อความสะดวกของการเข้าถึงพื้นที่โครงการ และเชื่อมโยงกับโครงข่ายการคมนาคมที่มีอยู่เดิมภายในชุมชน

5.1.3 เป้าหมาย (Target)

เป้าหมายของโครงการในการที่จะพัฒนาคณะชุมชนแพทยศาสตร์ แผนกโครงการ A , B1-B2 , B3-B4 , B5-B6 , C , D , E , F จากผลการวิเคราะห์ปัญหา และหน้าที่หลักของชุมชนจะมีรายละเอียดดังนี้

- ก. กำหนดกิจกรรมภายในโครงการทางด้านที่พักอาศัย พาณิชยกรรม และพื้นที่นันทนาการ รวมถึงสาธารณูปโภค – สาธารณูปการ ที่ทำการเสนอแนะเพิ่มเติมให้กับชุมชน
- ข. วางผังการใช้ที่ดินภายในโครงการ A , B1-B2 , B3-B4 , B5-B6 , C , D , E , F รวมไปถึงชุมชนเดิม ให้เกิดกิจกรรมที่สอดคล้องต่อเนื่องสัมพันธ์กัน
- ค. วางผังกลุ่มกิจกรรมประเภทต่าง ๆ และกลุ่มอาคารให้เหมาะสม และไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของชุมชน
- ง. กำหนดรูปแบบการขยายตัวของพื้นที่ศึกษา เพื่อการขยายตัวที่ต่อเนื่องกับกิจกรรมที่มีอยู่เดิมภายในชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 การคาดการณ์จำนวนผู้ใช้พื้นที่ศึกษาในอนาคต

จากการศึกษาพบว่า บริเวณพื้นที่โครงการมีบทบาทในการพัฒนาเกี่ยวกับด้านที่อยู่อาศัย สามารถให้รองรับประชากรที่มีอยู่เดิมภายในชุมชน และประชากรจากบริเวณใกล้เคียง ดังนั้นการคาดการณ์จำนวนผู้ที่เข้ามาภายในบริเวณพื้นที่ศึกษาจึงแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ

- ประชากรในเขตชุมชนเดิม
- ประชากรบริเวณใกล้เคียง

5.2.1 ประชากรในเขตชุมชน (แขวงดินแดง)

เนื่องจากพื้นที่ ชุมชนแฟลตดินแดง เป็นพื้นที่ที่อยู่ในแขวงดินแดง โดยมีข้อสมมุติที่ว่าสถานะทางด้านเศรษฐกิจ และสภาพสังคม ของพื้นที่ชุมชนแฟลตดินแดงในช่วงก่อน และหลังการพัฒนาพื้นที่ จะได้จำนวนประชากรในอนาคตดังนี้

สูตร RATE OF POPULATION GROWTH

$$R = \sqrt[n]{\frac{P+}{P_0}} - 1$$

- R = อัตราการเพิ่มของประชากร
 P+ = จำนวนประชากร (รวม) ณ ปลายช่วงเวลาการศึกษา
 P₀ = จำนวนประชากร (รวม) ณ ต้นช่วงเวลาการศึกษา
 n = จำนวนปีระหว่างต้นช่วงเวลากับปลายช่วงเวลาการศึกษา

จำนวนประชากรในอนาคต (P_n)

- $$P_n = P_0 (1+R)^n$$
- P_n = จำนวนประชากร (รวม) ณ ปลายช่วงเวลาการศึกษา
 R = อัตราการเพิ่มของประชากร
 n = จำนวนปีระหว่างต้นช่วงเวลาศึกษากับปีที่ต้องการคาดการณ์

จากการคาดการณ์จำนวนประชากรโดยใช้สูตร RATE OF POPULATION GROWTH จะได้ผลสรุปจำนวนประชากรในอนาคตได้ดังนี้

ตารางที่ 5.1 แสดงการประมาณการณ์ประชากรล่วงหน้าของเขตดินแดง¹

	ปีปัจจุบัน (2547)	5 ปี (2552)	10 ปี (2557)	15 ปี (2562)	20 ปี (2567)	เฉลี่ย ต่อปี
1. (พ.ศ.2537 – 2547)	147,398	132,555	119,200	107,202	96,413	1,807
2. (พ.ศ.2537 – 2542)	147,398	119,554	96,973	78,651	63,793	2,788
3. (พ.ศ.2543 – 2544)	147,398	116,473	92,035	72,726	57,470	2,950
4. (พ.ศ.2545 – 2546)	147,398	124,625	105,374	89,102	75,335	2,464

5.2.2 ประชากรในเขตอิทธิพล (เขตดินแดง)

การคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลของพื้นที่ชุมชนแฟลตดินแดง จะใช้การคาดการณ์โดยใช้สูตร RATE OF POPULATION GROWTH เช่นเดียวกับการคาดการณ์ประชากรในเขตพื้นที่แขวงดินแดง แต่จำนวนประชากรในเขตอิทธิพลที่จะเข้ามาใช้บริการในพื้นที่โครงการนั้นมีด้วยกัน 4 แขวงคือ แขวงมักกะสัน แขวงสามเสนใน แขวงลาดยาว แขวงห้วยขวาง จะมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ซึ่งอยู่กับระยะเวลาการเดินทางแรงจูงใจต่างๆ การคำนวณหาจำนวนประชากรในเขตอิทธิพลที่จะมาใช้พื้นที่โครงการ จะใช้สูตรแรงจูงใจ REILLY GRAVITY MODEL ซึ่งมีรูปแบบดังนี้

$$R_j = \frac{P_j}{d_{ij}^2} \text{ และ}$$

$$\text{Prob} = \frac{R_j}{P_j / d_{ij}^2}$$

R_j แรงดึงดูดใจในการใช้บริการ

Prob ความน่าจะเป็นประชากรในเขตอิทธิพลจะเข้ามาใช้พื้นที่โครงการ

P_j จำนวนประชากรในเขตอิทธิพล

D_{ij} ระยะทางระหว่างเขต i และเขต j

¹ ที่มา: การวิเคราะห์จากสูตรการประมาณการณ์ประชากรล่วงหน้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.2 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้โครงการปี
2547

พื้นที่	พ.ศ.2547 (คน)	ระยะทาง (ก.ม.)	แรงดึงดูดใจ	ความเป็นไปได้	ประชากรในเขต อิทธิพลที่มาใช้ บริการ
แขวงมุกกะสัน	20,890	10	208.90	0.2211	4,618
แขวงสามเสนใน	78,294	22	161.76	0.1712	13,403
แขวงลาดยาว	53,698	20	134.24	0.1420	7,625
แขวงห้วยขวาง	21,551	7	439.81	0.4655	10,031
รวม	174,433		944.71		35,677

ตารางที่ 5.3 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้โครงการปี
2552

พื้นที่	พ.ศ.2552 (คน)	ระยะทาง (ก.ม.)	แรงดึงดูดใจ	ความเป็นไปได้	ประชากรในเขต อิทธิพลที่มาใช้ บริการ
แขวงมุกกะสัน	29,925	10	299.25	0.2517	7,532
แขวงสามเสนใน	87,329	22	108.43	0.0912	7,964
แขวงลาดยาว	62,733	20	156.83	0.1319	8,274
แขวงห้วยขวาง	30,586	7	624.20	0.5251	16,060
รวม	210,573		1,188.71		39,830

ตารางที่ 5.4 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้โครงการปี
2557

พื้นที่	พ.ศ.2557 (คน)	ระยะทาง (ก.ม.)	แรงดึงดูดใจ	ความเป็นไปได้	ประชากรในเขต อิทธิพลที่มาใช้ บริการ
แขวงมุกกะสัน	38,960	10	389.6	0.051	1,986
แขวงสามเสนใน	96,364	22	199.0	0.126	12,141
แขวงลาดยาว	71,768	20	179.42	0.113	8,109
แขวงห้วยขวาง	39,621	7	808.59	0.512	20,285
รวม	246,713		1,576.62		42,521

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.5 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้โครงการปี 2562

พื้นที่	พ.ศ.2562 (คน)	ระยะทาง (ก.ม.)	แรงดึงดูดใจ	ความเป็นไปได้	ประชากรในเขต อิทธิพลที่มาใช้ บริการ
แขวงมักกะสัน	47,995	10	479.95	0.253	12,142
แขวงสามเสนใน	105,399	22	217.76	0.115	12,120
แขวงลาดยาว	80,803	20	202.0	0.106	8,565
แขวงห้วยขวาง	48,656	7	992.97	0.524	25,495
รวม	282,853		1,892.68		58,322

ตารางที่ 5.6 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้โครงการปี 2567

พื้นที่	พ.ศ.2567 (คน)	ระยะทาง (ก.ม.)	แรงดึงดูดใจ	ความเป็นไปได้	ประชากรในเขต อิทธิพลที่มาใช้ บริการ
แขวงมักกะสัน	57,030	10	570.3	0.258	14,713
แขวงสามเสนใน	114,434	22	236.43	0.107	12,244
แขวงลาดยาว	89,838	20	224.59	0.101	9,073
แขวงห้วยขวาง	57,691	7	1,177.36	0.533	30,749
รวม	318,993		2,208.68		66,779

5.3 การวิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมของประชากรที่เข้ามาใช้บริการพื้นที่โครงการ

จากการวิเคราะห์การคาดการณ์สำหรับจำนวนประชากรที่เข้ามาใช้พื้นที่โครงการนั้น เป็นลักษณะของการวิเคราะห์แบบภาพรวมเท่านั้น สำหรับการศึกษาลักษณะและพฤติกรรมของประชากรที่เข้ามาใช้ในโครงการนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดลักษณะ และประเภทของกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นภายในโครงการ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เข้ามาใช้ภายในโครงการ

5.3.1 ลักษณะของประชากร แบ่งออกเป็นลักษณะดังต่อไปนี้

5.3.1.1 ประชากรในเขตอิทธิพล ได้แก่ ประชากรในเขตดินแดงประชากรในเขตอิทธิพลนี้ส่วนใหญ่จะเป็นประชากรที่อยู่อาศัยบริเวณชุมชนแฟลตดินแดง โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในวัยแรงงาน ในช่วงอายุ 15 – 34 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า / ราชการเป็นส่วนใหญ่

5.3.1.2. ประชากรในเขตพื้นที่ คือประชากรในแขวงดินแดง

5.3.2 พฤติกรรมของกลุ่มประชากร

5.3.2.1 สำหรับประชากรในเขตอิทธิพล ซึ่งอยู่บริเวณชุมชนแฟลตดินแดง ส่วนใหญ่จะเข้ามาใช้บริการในเขตพื้นที่บริเวณชุมชนแฟลตดินแดง เพื่อจุดหมาย 4 ประการ

- เพื่ออยู่อาศัย
- เพื่อกิจกรรมสถานศึกษา
- เพื่อทำธุรกิจค้าขาย
- เพื่องานราชการ

5.4 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพในอนาคต

5.4.1 การกำหนดพื้นที่กิจกรรมในอนาคต

เกณฑ์ในการพิจารณา เพื่อคาดการณ์พื้นที่ของกิจกรรมต่างๆ ในอนาคตจะพิจารณาจากสัดส่วนของปริมาณพื้นที่กิจกรรมแต่ละประเภทในปัจจุบันต่อจำนวนประชากร เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ศึกษาให้มากที่สุด โดยมีกิจกรรมเสนอแนะบางอย่างเพื่อส่งเสริมทางด้านศูนย์ชุมชนใหม่กับพื้นที่ศึกษา โดยมีรายละเอียดของกิจกรรมแยกแต่ละประเภทดังนี้

จากการศึกษาอัตราส่วนประเภทกิจกรรมของพื้นที่ศึกษาพบว่า

- กิจกรรมประเภทที่อยู่อาศัยมีอัตราส่วนเท่ากับ	32.6 %
- กิจกรรมประเภทพาณิชยกรรมอัตราส่วนเท่ากับ	2.16 %
- กิจกรรมประเภทสถาบันการศึกษาอัตราส่วนเท่ากับ	2.23 %
- กิจกรรมประเภทสถานบันเทิงอัตราส่วนเท่ากับ	1.20 %
- กิจกรรมประเภทสถานที่ราชการอัตราส่วนเท่ากับ	53.81%
- กิจกรรมประเภทพื้นที่โล่งว่างสาธารณะมีอัตราส่วนเท่ากับ	10 %
รวม	100 %

โดยมีรายละเอียดของการคาดการณ์พื้นที่ศึกษาในแต่ละกิจกรรมจากจำนวนประชากรในอนาคต ซึ่งสามารถจำแนกรายละเอียดได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- พื้นที่อยู่อาศัย	331,680	ตร.ม.	หรือ	207.3	ไร่
- พื้นที่พาณิชยกรรม	20,720	ตร.ม.	หรือ	12.95	ไร่
- พื้นที่สถาบันการศึกษา	21,408	ตร.ม.	หรือ	13.38	ไร่
- พื้นที่สถาบันศาสนา	11,520	ตร.ม.	หรือ	7.2	ไร่
- พื้นที่สถานที่ราชการ	509,440	ตร.ม.	หรือ	318.40	ไร่
- พื้นที่โล่งว่างสาธารณะ	96,000	ตร.ม.	หรือ	60	ไร่

สำหรับกลุ่มกิจกรรมในแต่ละกลุ่มที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นล้วนเป็นส่วนหนึ่งในการคำนวณหาพื้นที่จากการคาดการณ์จำนวนประชากรในอนาคตที่ใช้บริการในพื้นที่ ซึ่งจากการหาพื้นที่นั้นเป็นการหาจากการขยายตัวของพื้นที่เดิมที่มีความหนาแน่นและเชื่อมโยง ความเป็นไปได้ในศักยภาพของพื้นที่ในอนาคตและแผนพัฒนาต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น จึงจัดสรรในส่วนของพื้นที่เพิ่มเติมโดยปรับปรุงพื้นที่เหล่านี้เข้ามาแทนพื้นที่เดิมและการปรับปรุงพื้นที่ของเอกชนบางส่วนเพื่อการพัฒนาต่อไปในอนาคต

5.4.2 สรุปพื้นที่ศึกษาในอนาคต

จากการวิเคราะห์การใช้พื้นที่ พบว่า พื้นที่ของกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ศึกษา คือ ชุมชนแฟลตดินแดงมีพื้นที่โดยประมาณ 1,016,000 ตร.ม.หรือประมาณ 635 ไร่

บทที่ 6

การเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาชุมชน

6.1 แนวทางการวางแผนพัฒนาพื้นที่ศึกษา

แนวทางในการวางแผนเพื่อพัฒนาศูนย์ชุมชนแฟลตดินแดง ในอนาคตได้นำผลของการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันซึ่งรวมทั้งนโยบาย เป้าหมายในการพัฒนาและความต้องการของพื้นที่กิจกรรมต่างๆ มาสรุปรวมเป็นแนวความคิดเพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอยตามนโยบาย เป้าหมายรวมทั้งการออกแบบและวางผังพื้นที่ศึกษา ที่คำนึงถึงความสัมพันธ์กับเอกลักษณ์ของคนในชุมชน โดยคำนึงถึงระบบภูมิทัศน์ชุมชนที่เหมาะสม ตามหลักการออกแบบชุมชนและมาตรการต่างๆ ที่จะช่วยให้การนำแผนและผังไปปฏิบัติให้โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้วางไว้

การนำเสนอแนะแนวทางการพัฒนาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

6.1.1 ส่วนอาคาร

เป็นการนำเสนอแนวทางการปรับปรุงอาคาร รวมไปถึงการรื้อถอนให้มีมาตรฐานสำหรับชุมชน และนำเสนอแนวทางการจัดพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับที่พักอาศัย คือนำแนวคิดการจัดรูป การจัดสรรและการพัฒนาที่ดิน โดยอาคารที่สร้างใหม่สำหรับที่ต้องการย้ายเท่านั้น ทางรัฐจะเข้ามาจัดการพื้นที่นั้นๆ แต่ไม่ได้จ่ายค่าทดแทนเป็นเงิน เพียงแต่นำแนวคิดการจัดสรรที่ดินมาประกอบ คือเข้ามาพัฒนาที่ดินตรงบริเวณพื้นที่ศึกษา โดยรวมพื้นที่ให้ได้ตามองค์ประกอบของหน่วยงานและจัดพื้นที่ใหม่ โดยมีศูนย์ราชการ สาธารณูปโภคเข้าถึงพื้นที่ รวมทั้งจัดวางผังพื้นที่ที่แออัด ให้เป็นระเบียบเพื่อการอยู่อาศัยที่สุขลักษณะ

6.1.2 ส่วนพื้นที่สาธารณะ

นำเสนอการปรับปรุงการจัดระบบทางเท้าภายในชุมชน รวมทั้งการปรับปรุงพื้นที่บริเวณริมถนนประชาสงเคราะห์ที่อยู่ในเขตพื้นที่ศึกษา และ ปรับปรุงบริเวณพื้นที่ที่ติดกับถนนวิภาวดี-รังสิต ส่วนพื้นที่โล่งจะจัดทำสวนสาธารณะ สนามเด็กเล่นและพื้นที่นันทนาการลานอเนกประสงค์ในชุมชน เพื่อเป็นพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจของคนในชุมชน

6.2 แนวทางในการพัฒนาด้านกายภาพ

ในการพัฒนาทางด้านกายภาพของชุมชนได้กำหนดแนวทางเพื่อใช้ในการพัฒนาด้านกายภาพที่สำคัญ ดังนี้

- คำนึงถึงการจัดระบบโครงข่ายคมนาคมในพื้นที่อย่างมีระบบ มีการจัดลำดับศักยภาพที่ดีสามารถเชื่อมโยงกับระบบโครงข่ายคมนาคมอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม มีความปลอดภัยในด้านการสัญจรรวมทั้งมีโครงข่ายที่สามารถเข้าถึงในส่วนต่างๆ ของพื้นที่ได้โดยสะดวก
- คำนึงถึงการกำหนดที่ตั้งของกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ให้มีความสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มกิจกรรมในพื้นที่ศึกษาและบริเวณพื้นที่ศึกษา โดยให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่วางกิจกรรมที่มีแรงดึงดูดให้อยู่ในพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะแก่การพัฒนา
- คำนึงถึงระบบทางเท้า ซึ่งเป็นระบบที่มีความสำคัญสามารถเชื่อมโยงกับระบบอื่นๆ กิจกรรมภายในพื้นที่โครงการ ที่มีความปลอดภัย
- คำนึงถึงรูปแบบทางสถาปัตยกรรมของอาคาร ที่สามารถส่งเสริมสภาพแวดล้อมสอดคล้องกับลักษณะภูมิประเทศ เอกลักษณ์ของพื้นที่และเอกลักษณ์ของกิจกรรม แต่ละประเภท
- คำนึงถึงการออกแบบและวางผัง ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชนเนื่องจากบริเวณพื้นที่ศึกษาเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทสถาบันราชการ และ ชุมชน

ดังนั้นการออกแบบทางด้านกายภาพนั้น จะนำเสนอการออกแบบเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการนำเสนอแนวความคิด ในการจัดระบบโครงข่ายคมนาคมของพื้นที่เพื่อให้เกิดภาพรวม ระหว่างการใช้ประโยชน์ที่ดินกับระบบโครงข่ายคมนาคมให้มีความสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับบทบาท วัตถุประสงค์ เป้าหมายที่จะพัฒนาพื้นที่โครงการให้เป็นศูนย์ชุมชน ศูนย์ราชการและแหล่งพาณิชย์กรรมในอนาคต

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการนำเสนอแนวความคิดในการกำหนดกลุ่มกิจกรรมภายในพื้นที่ศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการนำเสนอแนวความคิด ในการออกแบบวางผังพื้นที่ศึกษาชุมชนแฟลตดินแดง

6.2.1 แนวความคิดในการพัฒนาศูนย์ชุมชนใหม่

การจัดระบบโครงข่ายคมนาคมของพื้นที่ศึกษาเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพของการพัฒนาพื้นที่ในอนาคต อีกทั้งช่วยส่งเสริมบทบาทที่สำคัญของพื้นที่ศึกษาให้มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น จึงเสนอแนวความคิดในการจัดระบบโครงข่ายของพื้นที่ขึ้น

จากข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครโดยเฉพาะในบริเวณที่ศึกษานั้น ให้ข้อกำหนดให้เป็นพื้นที่สีเหลือง คือ ประเภทที่อยู่อาศัย ศักยภาพของพื้นที่เหมาะแก่การพาณิชย์กรรม หากพัฒนาให้เป็นศูนย์ชุมชน ศูนย์ราชการ และแหล่ง พาณิชยกรรม โดยให้บริการพื้นที่ศึกษาสามารถเชื่อมต่อทั้งทางด้านโครงข่ายคมนาคมและเชื่อมต่อกับกิจกรรมในพื้นที่ศึกษาได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นเพื่อให้บรรลุประสงค์ดังกล่าว จึงเสนอให้เปลี่ยนแปลงบริเวณที่ศึกษาคือชุมชนพลัดดินแดงและพื้นที่ใกล้เคียง โดยพัฒนาให้เป็นศูนย์ชุมชน ศูนย์ราชการ และแหล่งพาณิชยกรรม เพื่อให้ผังเมืองรวมสามารถควบคุมและแก้ไขการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมได้ต่อไปในอนาคต อีกทั้งยังส่งเสริมเอกลักษณ์ของชุมชนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6.2.2 แนวความคิดในการจัดระบบโครงข่ายการคมนาคม

สำหรับการจัดระบบโครงข่ายการคมนาคมในพื้นที่ศึกษา เพื่อให้มีความสัมพันธ์กับระบบการใช้ที่ดิน มีโครงข่ายที่เป็นระบบและมีความสัมพันธ์กับโครงข่ายของชุมชนและโครงข่ายของพื้นที่ใกล้เคียง สามารถเชื่อมโยงกับกิจกรรมต่างๆ ระหว่างพื้นที่ โดยมีแนวความคิดของการจัดระบบเส้นทางการคมนาคมดังนี้

- เส้นทางเดินที่ยังคงสภาพไว้ มีระบบโครงข่ายที่ดีและมีขนาดของผิวจราจรตามข้อกำหนดของผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร
- เส้นทางเดิมที่กำหนดให้มีการขยายผิวจราจร
- เส้นทางเสนอแนะ เพื่อสามารถเชื่อมโยงให้โครงข่ายเป็นระบบและเกิดความต่อเนื่องที่ดี สอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันและอนาคต

จากการวิเคราะห์ในด้านของโครงข่ายคมนาคมของสภาพปัจจุบันของพื้นที่ทำให้ทราบว่าในพื้นที่ศึกษาสามารถเป็นศูนย์กลางการคมนาคมระดับชุมชน ในบริเวณพื้นที่ศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียงได้ เพราะมีถนนสายหลักที่ใช้เป็นเส้นเชื่อมต่อการคมนาคม คือ ถนนวิภาวดี-รังสิต และถนนดินแดง นอกจากนี้ยังมีถนนสายรองคือประชาสงเคราะห์ ซึ่งเป็นถนนที่สามารถเชื่อมโยงติดต่อไปยังพื้นที่ศึกษาและบริเวณใกล้เคียงของพื้นที่ศึกษา ที่สำคัญอีกทางหนึ่งในชุมชน โดยในอนาคตจากแผนพัฒนาและโครงการที่สำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มุ่งส่งเสริมบทบาทของพื้นที่ศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น และจากการวิเคราะห์ถึงปัญหาและข้อจำกัดการพัฒนาพื้นที่ทำให้ทราบว่า ถนนสายย่อยในชุมชนยังมีปัญหาด้านถนนมีผิวจราจรค่อนข้างแคบ โครงข่ายคมนาคมไม่เป็นระบบ ขาดเครื่องประดับถนน (Street Furniture) ที่เหมาะสม

ปัญหาต่างๆดังกล่าวควรที่จะมีการปรับปรุงและการวางแผนออกแบบเพื่อให้เกิดโครงข่ายการคมนาคมที่เป็นระบบมีความสมบูรณ์ถูกต้องตามลำดับศักยภาพของถนนที่ดีสำหรับรายละเอียดการปรับปรุงและการเสนอแนะการจัดระบบโครงข่ายคมนาคมในพื้นที่ศึกษา มีดังนี้

- ปรับปรุง ถนนภายในชุมชน โดยให้มีผิวการจราจรขนาด 5.00 เมตร โดยแบ่งทางสัญจรเป็น 2 ช่อง เป็นทางเท้า 2.50 เมตรและทางรถจักรยานยนต์ 2.50 เมตร ตามพระราชบัญญัติของผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร

- ตัดถนนเพิ่มเติมเพื่อใช้เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ศึกษา โดยแบ่งทางสัญจรเป็น 2 ช่อง เป็นทางเดินเท้า 2.50 เมตร และทางรถจักรยานยนต์ 2.50 เมตร เช่นกันเพื่อให้มีการคมนาคมอย่างทั่วถึง

- เนื่องจากพื้นที่บางส่วนของใช้ในการตัดถนนเพิ่มเติม นั้น มีไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงใช้แนวความคิดการจัดรูปที่ดินภายในชุมชน เข้ามาใช้ในการจัดระหว่างโครงข่ายคมนาคม ที่พักอาศัยและแหล่งพาณิชย์กรรม โดยแบ่งให้เป็นของสาธารณะประโยชน์ เพื่อที่ในพื้นที่ศึกษานั้นจะได้มีสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่เข้าถึงในอนาคต ซึ่งวิธีดังกล่าวใช้ระยะเวลาในการทำงานที่นาน เนื่องจากการจัดรูปที่ดินต้องได้รับการยินยอมจากหน่วยงานที่เป็นเจ้าของที่ดิน

- ปรับปรุงเครื่องประดับถนน (Street Furniture) ตามพื้นที่ที่ยังขาดแคลนอยู่ เช่น พื้นที่ตามทางเดินเท้าและรถจักรยานยนต์ พื้นที่ของสวนสาธารณะ พื้นที่ของบริเวณศูนย์กลางชุมชนต่างๆ

6.2.3 แนวความคิดในการจัดวางกลุ่มกิจกรรม

การวางผังของกลุ่มกิจกรรมนี้ ข้อควรคำนึงที่สำคัญคือ ความเหมาะสมของกิจกรรมและประเภทที่จัดวางลงในพื้นที่ ความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับกิจกรรมของชุมชน ความสะดวกในการเข้าถึงกิจกรรม ความสัมพันธ์กับโครงข่ายคมนาคมของชุมชนและการจัดวางกลุ่มกิจกรรม โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชน เพื่อให้การจัดกลุ่มกิจกรรมในพื้นที่ศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงเสนอแนวทางเลือกที่มีความเป็นไปได้ 3 แนวทาง เพื่อวิเคราะห์ข้อดี – ข้อเสียและสรุปแนวทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในการออกแบบต่อไป โดยกำหนดแนวความคิดการวางกลุ่มกิจกรรม ออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

- ก. กลุ่มที่อยู่อาศัย
- ข. กลุ่มพาณิชย์กรรม
- ค. กลุ่มสถาบันราชการ
- ง. กลุ่มพื้นที่สาธารณะ

จากกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ทั้ง 4 กลุ่ม จะนำมากำหนดความสัมพันธ์ของแต่ละกลุ่มกิจกรรม โดยความสัมพันธ์ของกลุ่มกิจกรรมประกอบด้วย

ก. กลุ่มที่อยู่อาศัย

เป็นกลุ่มกิจกรรมที่รองรับประชากรในชุมชน ที่มีลักษณะเป็นชุมชนแออัดซึ่งมีสภาพความเป็นอยู่ที่ขาดสุขลักษณะ จึงต้องมีการปรับปรุงสภาพของชุมชนให้ดีขึ้น ให้สามารถเชื่อมโยงกับกลุ่มกิจกรรมอื่นๆ ได้

ข. กลุ่มพาณิชย์กรรม

เป็นกลุ่มที่รองรับทางด้านการค้าขายในพื้นที่ศึกษาและพัฒนาให้กิจกรรมนี้สามารถรองรับคนในชุมชนได้ โดยที่เชื่อมกิจกรรมอื่นได้เช่นกัน

ค. กลุ่มสถาบันราชการ

เป็นกิจกรรมที่ให้บริการแก่ประชาชนในชุมชนและประชากรในเขตอิทธิพล ซึ่งมีการคมนาคมเข้าถึงที่สะดวก โดยทางบก

ง. กลุ่มพื้นที่สาธารณะ

เป็นกลุ่มกิจกรรมประเภท Urban space และ Open space ลักษณะของ Urban space เป็นกลุ่มกิจกรรมที่เกิดจากการล้อมรอบที่ว่างของอาคาร ส่วน Open space เป็นที่โล่งตามธรรมชาติ เนื่องจากพื้นที่ศึกษานั้นอยู่ในเมือง ดังนั้นในกลุ่มกิจกรรมนี้จะเป็น Urban space เพื่อช่วยในพื้นที่ศึกษามีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น สามารถใช้เป็นที่พักผ่อนหรือที่รวมกิจกรรมของคนในชุมชนเองและของนักท่องเที่ยว

เมื่อได้ทราบถึงความสัมพันธ์ของกลุ่มกิจกรรมกับผู้ให้บริการ การกำหนดที่ตั้งของแต่ละกิจกรรมในพื้นที่ จะกำหนดเป็นแนวทางเลือก 3 แนวทางเพื่อวิเคราะห์ข้อดี – ข้อเสีย และสรุปเป็นแนวทางเลือกที่เหมาะสม โดยมีแนวความคิดของแต่ละทางเลือกดังนี้

6.2.3.1 แนวทางเลือกที่ 1

กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่โดยรอบ ซึ่งเป็นบริเวณพื้นที่ที่อยู่โดยรอบพื้นที่ศึกษาโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงตัวอาคาร ไม่ว่าจะป็นทั้งอาคารในส่วนราชการและในส่วนของการเคหะแห่งชาติ จะเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยรอบบริเวณพื้นที่ศึกษาแต่ยังคงไว้ซึ่งกิจกรรมเดิมและพื้นที่เดิมไว้ส่วนพื้นที่สีเขียวที่มีอยู่ในพื้นที่ศึกษา จะมีการปรับปรุง ให้มีพื้นที่โล่งกว้าง และยังมีการตัดถนนทางเดินเท้าเพิ่มขึ้นมาใหม่ซึ่งจะแบ่งทางเดินเท้าและถนนรถจักรยานออกจากกัน แต่เส้นทางจะคู่ขนานกันไป โดยจะเชื่อมกิจกรรมของที่อยู่เก่าและที่อยู่ใหม่เข้าด้วยกัน แนวทางเลือกที่ 1 สามารถสรุปข้อดีแล้วข้อเสียได้ดังนี้

ข้อดี

- กลุ่มที่อยู่อาศัย จะสามารถติดต่อกับกิจกรรมอื่นๆ ได้โดยสะดวก มีการเชื่อมโยงกลุ่มกิจกรรมได้ดี
- พื้นที่สีเขียวที่กำหนด จะช่วยให้ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นและสามารถป้องกันการขยายของกลุ่มกิจกรรมได้ดี
- ถนนที่ตัดเพิ่มใหม่จะสามารถเชื่อมต่อกิจกรรมให้เป็นระบบขึ้นกว่าเดิม ซึ่งการแยกทางเดินเท้าและทางรถออกจากกัน เพื่อช่วยป้องกันและลดอุบัติเหตุให้ น้อยลง

ข้อเสีย

- การขยายตัวของกลุ่มที่อยู่อาศัยจะมีโอกาสเป็นไปได้น้อย
- พื้นที่บางส่วนจะถูกจัดสรรที่ดินใหม่ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาที่นานในการพัฒนาและปรับปรุง
- แนวทางเลือกนี้ เป็นการพัฒนาจากพื้นที่ศึกษาเดิม จึงไม่ค่อยมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง ในด้านตัวอาคารมากนัก และอาจจะไม่ ก่อให้เกิดแนวทางในการแก้ไขด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้อง

6.2.3.2 แนวทางเลือกที่ 2

กำหนดให้มีการปรับปรุงรูปแบบของอาคารพักอาศัย ของการเคหะทั้งหมด ซึ่งจะกำหนดรูปแบบของการจัดวางอาคารใหม่ ซึ่งการออกแบบสามารถเชื่อมโยงกับกิจกรรมอื่นๆได้ทั่วไป และมีการเพิ่มทางเดินเท้าและถนน โดยรอบบริเวณที่มีการจัดรูปแบบของอาคารใหม่ ส่วนพื้นที่สีเขียวจะกระจายตามจุดต่างๆ ของชุมชน การใช้ประโยชน์ในส่วนของที่ดิน ยังคงใช้ที่ดินในส่วนเดิมทั้งหมด ทั้งในส่วนของ ถนนประชาสงเคราะห์ และในส่วนของถนนมิตรไมตรี รวมถึงมีการ

ปรับปรุงในส่วนของ ลานรวมกิจกรรมชุมชน ให้มีพื้นที่อยู่ในใจกลางของชุมชน แนวทางเลือกที่ 2 สามารถสรุปข้อดี – ข้อเสียได้ดังนี้

ข้อดี

- กลุ่มที่อยู่อาศัยที่กระจายตัว สามารถติดต่อกับกิจกรรมอื่นๆ ได้สะดวก
- พื้นที่สีเขียวที่อยู่บริเวณที่ว่างต่างๆ จะช่วยให้ชุมชนน่าอยู่ขึ้น
- หากการพัฒนาตามแนวทางเลือกนี้ การใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีการเปลี่ยนแปลงนี้

อาจจะทำให้กิจกรรมเป็นสัดส่วนขึ้น

ข้อเสีย

- ถนนเดิมในชุมชนยังถูกรุกล้ำและยังไม่เป็นระบบที่ดีหากยังคงทางสัญจรเดิมอยู่ จะทำให้เกิดความแออัดและเกิดอันตราย

- เนื่องจากการกระจายตัวของกลุ่มกิจกรรมที่ไม่เป็นระบบ จะทำให้การควบคุม เป็นไปได้ยาก

- พื้นที่พาณิชย์กรรมที่มีการเปลี่ยนแปลง อาจจะทำให้ชุมชนนั้นแออัดยิ่งขึ้น เนื่องจากมีผู้ใช้พื้นที่ที่กลางชุมชน ที่มีความเจริญมากยิ่งขึ้น

- การใช้พื้นที่ในการจัดวางอาคารใหม่ จะไม่สอดคล้องกับสถาปัตยกรรมภายในพื้นที่

6.2.3.3 แนวทางเลือกที่ 3

กำหนดรูปแบบในการออกแบบและจัดวางใหม่ทั้งหมด ทั้งในส่วนของสถาบันราชการ และในส่วนของทางเคหะแห่งชาติ ซึ่งจะแยกส่วนกิจกรรม และส่วนของที่อยู่อาศัยออกเป็น ส่วนๆ ออกจากกันอย่างชัดเจน มีการกำหนด Open space ระหว่างกิจกรรม โดยจะมีการก่อสร้างถนนตัดผ่านให้เกิดการสอดคล้องกัน อีกทั้งยังมีการพัฒนาทางเดินเท้าและเส้นทางการจราจร ให้แยกออกจากกัน โดยจะมีการจัดพื้นที่โล่งกว้างให้เป็นพื้นที่ของชุมชน รวมถึงการพัฒนาในส่วนของที่อยู่อาศัย เพื่อให้กระจายความแออัดของอาคารให้เบาบางลง ซึ่งแนวทางเลือกที่ 3 สามารถสรุปข้อดี – ข้อเสียได้ดังนี้

ข้อดี

- พื้นที่ Open space จะสามารถช่วยลดความแออัดของพื้นที่ให้ลดลงได้
- ทางเดินใหม่จะช่วยแยกการเดินเท้าและถนนได้ชัดเจน
- แนวทางเลือกนี้ จะสามารถกำหนดให้กิจกรรมต่างๆ แยกออกจากกันได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การจัดรูปแบบนี้จะช่วยเปิดมุมมองของพื้นที่ให้กว้างมากขึ้น
ข้อเสีย
- ทางเดินเท้าและทางถนน เมื่อแยกออกจากกันจะทำให้ต้องใช้พื้นที่ทางสัญจร
มากขึ้นและทำให้เกิดความสับสน
- เมื่อพื้นที่ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ที่อยู่อาศัย อาจจะทำให้การควบคุมพื้นที่ไม่
ทั่วถึงและทำให้เกิดปัญหาตามมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

01 / 03
โครงการปรับปรุงฟื้นฟู ชุมชนดินแดง
 THE RE-DEVELOPMENT PROJECT FOR DIN-DANG COMMUNITY
 อาจารย์ที่ปรึกษา อ.สมพล ต่างกนิยา
 BY: นาย อภิชาติ นิลนาม

ภาพที่ 6.1 แสดงการวิเคราะห์แนวทางเลือกที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

02

03

โครงการปรับปรุงฟื้นฟู ชุมชนดินแดง

THE RE-DEVELOPMENT PROJECT FOR DIN-DANG COMMUNITY

อาจารย์ปริญญา อ.สมพล ดำรงเกียรติ

BY. นาย อภิชาติ นิลงาม

ภาพที่ 6.2 แสดงการวิเคราะห์แนวทางเลือกที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

03
03 โครงการปรับปรุงฟื้นฟู ชุมชนดินแดง
THE RE-DEVELOPMENT PROJECT FOR DIN-DANG COMMUNITY
อาจารย์ปรียา อ.สมยศ ตำนานธิรา
BY. นาย อภิชาติ นิคมาย

ภาพที่ 6.3 แสดงการวิเคราะห์แนวทางการเลือกที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.1 แสดงเกณฑ์ในการคัดเลือกเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาที่เหมาะสม

ปัจจัย	แนวทางเลือก		
	1	2	3
1. ความสัมพันธ์กับกลุ่มกิจกรรมเดิม	A	A	A
2. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มกิจกรรม	C	B	B
3. ความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในการพัฒนา	B	B	B
4. ไม่ก่อให้เกิดปัญหาการจราจร	D	D	B
5. ความสัมพันธ์กับโครงข่ายคมนาคม	C	C	B
6. สร้างโอกาสในการพัฒนาพื้นที่	C	C	B
7. ส่งเสริมและไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม	C	C	B
รวม	16	17	22

โดยที่ให้คะแนน A = 4 คะแนน C = 2 คะแนน
 B = 3 คะแนน D = 1 คะแนน

จากตารางเปรียบเทียบเกณฑ์ในการคัดเลือก สรุปผลได้ว่า แนวทางเลือกที่ 3 มีความเหมาะสมที่สุด ในการนำไปวางแผนและออกแบบในรายละเอียดต่อไป

โดยขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวความคิด ในการออกแบบและวางแผนพื้นที่ศึกษา ชุมชนแฟลตดินแดง

ก่อนที่จะถึงขั้นตอนการวางแผนสำหรับโครงการชุมชนแฟลตดินแดง ได้กำหนดแนวความคิดบางประการที่จะนำไปใช้ในการออกแบบและวางแผนพื้นที่ศึกษา ในรายละเอียดตามแนวความคิดมีดังนี้

6.2.4 แนวความคิดในการกำหนดพื้นที่เปิดโล่ง

พื้นที่เปิดโล่ง Space แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ Urban Space และ Open Space ซึ่งสามารถที่จะนำมาใช้เป็นแนวคิดในการออกแบบชุมชนแฟลตดินแดงดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. พื้นที่เปิดโล่งภายในชุมชน Urban Space เป็นลักษณะของที่ว่างที่ถูกปิดล้อมด้วยอาคารหรือแนวของต้นไม้ มีรายละเอียดดังนี้

- กำหนดให้ในพื้นที่บางช่วงของถนนเป็นพื้นที่เปิดโล่งเพื่อลดความหนาแน่นของแต่ละช่วงอาคาร

- กำหนดให้เปิดโล่งพื้นที่ ประเภท Corridor Space ตามถนนสายต่างๆ ภายในพื้นที่โครงการ

- การเชื่อมต่อระหว่าง Corridor Space และ Urban Space ในพื้นที่ของช่วงอาคารแต่ละช่วงเพื่อเปิดโอกาสสำหรับการเชื่อมโยงของแต่ละกิจกรรมอย่างเป็นระบบ

ข. พื้นที่เปิดโล่ง Open Space คือลักษณะที่เปิดโล่งตามธรรมชาติโดยทั่วไป ซึ่งมีรายละเอียดในการพัฒนาดังนี้

- กำหนดให้พื้นที่ริมถนนวิภาวดี-รังสิตเป็นพื้นที่เปิดโล่ง ซึ่งจัดทำเป็นส่วนสาธารณะระดับชุมชน (Community parks) โดยเป็นพื้นที่สีเขียว เพื่อป้องกันการขยายตัวของกิจกรรมสู่พื้นที่ริมถนน อีกทั้งยังสร้างสภาพแวดล้อมและทัศนียภาพที่ดีให้กับพื้นที่ศึกษา

- กำหนดให้มีพื้นที่เปิดโล่งบริเวณศูนย์กลางของพื้นที่ศึกษา 2 แห่งเพื่อส่งเสริมให้เกิดจุดรวมของกิจกรรมในพื้นที่

6.2.5 แนวความคิดในการกำหนดทางเดินเท้าและทางรถจักรยานยนต์

แนวความคิดในการกำหนดทางเดินเท้า กำหนดให้มีระบบทางเดินเท้าที่สามารถใช้เชื่อมต่อระหว่างแต่ละกิจกรรม ซึ่งทางเดินเท้าที่สามารถเข้าถึงชุมชนได้จากถนนประชาสงเคราะห์ ซึ่งเป็นถนนสายหลักของพื้นที่ สามารถเชื่อมโยงไปยังพื้นที่ต่างๆ ของพื้นที่ศึกษาที่กำหนดไว้ นอกจากระบบทางเดินเท้าที่กำหนดไว้ ยังสามารถเดินเท้าไปตามทางเดินริมถนนในพื้นที่ของโครงการได้สะดวกอีกด้วย ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเดินทางด้วยเท้าในระบบของ Pedestrian Mall ซึ่งสามารถเสริมสร้างบรรยากาศในการเดินเท้าได้ด้วย

6.2.6 แนวความคิดในการกำหนดจินตภาพของพื้นที่

จากการคิดวิเคราะห์จินตภาพของพื้นที่ศึกษาทั้ง 5 องค์ประกอบ ของจินตภาพบางส่วนที่ยังไม่ชัดเจนและสมบูรณ์ ดังนั้นแนวความคิดในการกำหนดจินตภาพของพื้นที่ศึกษา จึงควรพิจารณาแก้ไขและปรับปรุงจินตภาพให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น โดยพิจารณาองค์ประกอบดังนี้

6.2.6.1. เส้นทาง (Path) กำหนดเส้นทางในระดับต่างๆ ดังนี้คือ

- เส้นทางเลือก ได้แก่ ถนนประชาสงเคราะห์
- เส้นทางรอง ได้แก่ ถนนเข้าสู่ชุมชน, ถนนมิตรไมตรี
- เส้นทางย่อย ได้แก่ ทางเดินเท้า, ทางรถจักรยานยนต์ ที่ใช้เชื่อมต่อระหว่างเส้นทางรองต่างๆ โดยเฉพาะให้ทางเดินเท้า เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างกิจกรรมและพื้นที่เปิดโล่ง (พื้นที่สีเขียว) เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์กันกับกลุ่มกิจกรรมขอบเขต (Edge)

กำหนดให้แนวขอบเขตของพื้นที่ศึกษา คือ ทางทิศเหนือเป็นแนวเขตติดต่อกับถนนและโรงงานสำนักงานโยธา กทม., ทิศใต้ ติดต่อกับสามเสน, ทิศตะวันออก ติดต่อกับตลาดพญาไทและโรงพยาบาลประชาชนุฎ, ทิศตะวันตกติดต่อกับถนนวิภาวดี-รังสิต และภายในโครงการติดต่อกับ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, กทม. 2, สนามกีฬาศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร(ไทย-ญี่ปุ่น)

6.2.6.2. ย่าน (District)

การกำหนดย่านตามระบบจินตภาพของพื้นที่ศึกษา ที่มีความสอดคล้องกับการกำหนดกลุ่มกิจกรรมอยู่แล้ว โดยได้กำหนดให้เป็นย่านของกิจกรรมหลักๆ ในพื้นที่อยู่ 3 บริเวณ ได้แก่ย่านที่อยู่อาศัย, ย่านพาณิชยกรรม, ย่านสถานที่ราชการ

6.2.6.3. ศูนย์รวมกิจกรรม (Node)

มีลักษณะคล้ายกับย่าน โดยมีข้อแตกต่างในการเป็นที่รอบกิจกรรมได้แก่สวนสาธารณะ, สนามกีฬา, โรงเรียน, ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร

6.2.6.4. จุดหมายตา (Landmark)

เนื่องจากบริเวณพื้นที่ศึกษานั้น เป็นที่อยู่อาศัยและสถาบันราชการโดยส่วนใหญ่ การกำหนดภูมิสัญลักษณ์จึงต้องกำหนดให้สอดคล้องกับกลุ่มกิจกรรม โดยมีแนวความคิด ดังนี้ กำหนดให้มีจุดหมายตา (Landmark) ที่สำคัญของพื้นที่จะอยู่บริเวณที่เป็นสวนสาธารณะของพื้นที่ศึกษาซึ่งเป็นที่เปิดโล่ง สามารถใช้เป็นจุดหมายตาได้จากบริเวณ 3 แห่ง ดังนี้ ถนนวิภาวดี-รังสิต, ถนนดินแดง, ถนนประชาสงเคราะห์ และพื้นที่ใกล้เคียง

6.2.6.5. ประตู (Gate way)

พื้นที่ศึกษามีความสำคัญทางด้านที่อยู่อาศัยอีกทั้งยังเป็นศูนย์รวมหน่วยงานทางราชการอีกด้วย จึงมีการเปิดพื้นที่ด้านหน้าสนามกีฬา ไทย-ญี่ปุ่น ให้เป็นพื้นที่โล่งเพื่อเป็นจุดสำคัญในการเข้าออกพื้นที่ ส่งเสริมแนวทางการออกกำลังกายให้กับประชากรในชุมชนและประชากรพื้นที่บริเวณใกล้เคียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3 สรุปภาพรวมการออกแบบ

จากการกำหนดแนวความคิดในการออกแบบกลุ่มกิจกรรมและพื้นที่องค์ประกอบการออกแบบด้านต่างๆ นำมารวมเป็นความคิดรวบยอด เพื่อจัดทำผังออกแบบในลักษณะ 3 มิติ ให้พื้นที่ศึกษามีความเป็นไปได้ที่จะตอบสนองต่อนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ โดยมีความเหมาะสม ตามหลักการออกแบบและวางผังชุมชน

6.4 แนวทางการดำเนินการตามแผนและผัง

การนำแผนและผังไปปฏิบัติ เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดท้ายของกระบวนการวางผังออกแบบชุมชนเมือง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้มีความต่อเนื่องและให้ผลตอบแทนที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งทางภาครัฐและเอกชน แนวความคิดดังกล่าวจะต้องอยู่ภายใต้กรอบของการออกแบบเพื่อสาธารณประโยชน์ คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและส่วนรวม ไม่ว่าจะเป็นโครงการของทางภาครัฐ เอกชนหรือชุมชน โดยให้สอดคล้องกับนโยบาย เศรษฐกิจ สังคมและกายภาพ

ในส่วนของการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนใหม่ ชุมชนแฟลตดินแดงนี้ได้กำหนดแนวความคิดนำเสนอกลยุทธการนำแผนและนำไปปฏิบัติไว้ 3 องค์ประกอบดังนี้

6.4.1 วาระในการพัฒนา

การกำหนดเป้าหมายด้านระยะเวลา ในการพัฒนาโครงการที่ออกแบบ และวางผัง จึงกำหนดช่วงในการพัฒนาและปรับปรุงชุมชน แบ่งช่วงเวลาออกเป็น 3 ช่วงระยะเวลา ซึ่งรวมระยะในการพัฒนาทั้งหมด 8 ปี โดยแบ่งหน่วยงานพัฒนาและปรับปรุง คือ ภาครัฐ และภาคเอกชน ซึ่งภาครัฐให้ดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการของชุมชน และภาคเอกชน ดำเนินงานในด้านพาณิชย์กรรมและกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจต่างๆของชุมชน

การพัฒนาช่วงที่ 1 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551-2552

การพัฒนาช่วงที่ 2 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2555

การพัฒนาช่วงที่ 3 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-2558

ก. การพัฒนาช่วงที่ 1 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2551-2552

โครงการที่ 1 การพัฒนาปรับปรุงอาคารบริเวณแยกดินแดง ก่อสร้างเป็นอาคารสำนักงานพื้นที่ 2.245 ไร่ ทดแทน สข.ดินแดง 1

โครงการที่ 2 การพัฒนาปรับปรุงอาคาร แฟลตดินแดงหมายเลข 33 – 38 ก่อสร้างเป็นอาคารพักอาศัยทดแทนอาคารเดิมจำนวน 6 หลัง ซึ่งประกอบด้วยที่พักอาศัยเดิม 366 หน่วย

ข. การพัฒนาช่วงที่ 2 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2555

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการที่ 3 การพัฒนาปรับปรุงอาคารพักอาศัย ต่อจากโครงการที่ 2 บริเวณ แปลดดินแดงหมายเลข 39-56 บนพื้นที่ 40.7 ไร่ ทดแทนอาคารเดิมบริเวณนี้ จำนวน 12 หลัง ซึ่งประกอบด้วยที่พักอาศัยเดิม 2148 หน่วย

โครงการที่ 4 พัฒนาโครงการอาคารสรรพสินค้า และอาคารสำนักงานบริเวณ แปลดหมายเลข 21-32 บนพื้นที่ 20.4 ไร่ ริมถนนวิภาวดี-รังสิต ทดแทนอาคารเดิม ซึ่งเป็นแปลด 12 หลัง

โครงการที่ 5 พัฒนาอาคารพักอาศัยบนพื้นที่บริเวณแปลดหมายเลข 57-64 ริม ถนนประชาสงเคราะห์บนพื้นที่ 13.64 ไร่ ทดแทนอาคารเดิม

ค. การพัฒนาช่วงที่ 3 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-2558

โครงการที่ 6 พัฒนาอาคารพักอาศัยพื้นที่บริเวณ แปลดหมายเลข ๓1-๓6 ซึ่งอยู่ บริเวณด้านหลังของ ศูนย์กีฬาไทย-ญี่ปุ่น ดินแดง จึงมีการย้ายประชากรจากแปลด ๓5-๓6 มาอยู่ที่ แปลด 33-56 บริเวณริมถนนประชาสงเคราะห์

โครงการที่ 7 การย้ายประชากรจาก แปลด 1- 8 เข้ามายังบริเวณ 33-56

6.4.2 มาตรการในการพัฒนา

การออกแบบและวางผังชุมชนเมืองในกรุงเทพมหานคร จำเป็นจะต้องมีเครื่องมือ หรือมาตรการต่างๆ เป็นส่วนประกอบในการนำผังไปปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยมี พระราชบัญญัติผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2518 (ปรับปรุงครั้งที่ 1) สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร เป็นเครื่องมือหลักในการนำผังไปปฏิบัติโดยมีกฎหมายหรือพระราชบัญญัติอื่นๆ เป็นส่วนประกอบมาตราและข้อกำหนดในการพัฒนาชุมชนแปลดดินแดง มีองค์ประกอบที่สำคัญ แบ่งได้ดังนี้

6.4.2.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและการวางแผนในระดับชาติ ประกอบด้วย

- พระราชบัญญัติพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ.2521
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535
- พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ.2522

6.4.2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการใช้ที่ดิน ประกอบด้วย

- ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497
- พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518
- พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- พระราชบัญญัติจัดสรรที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.2535

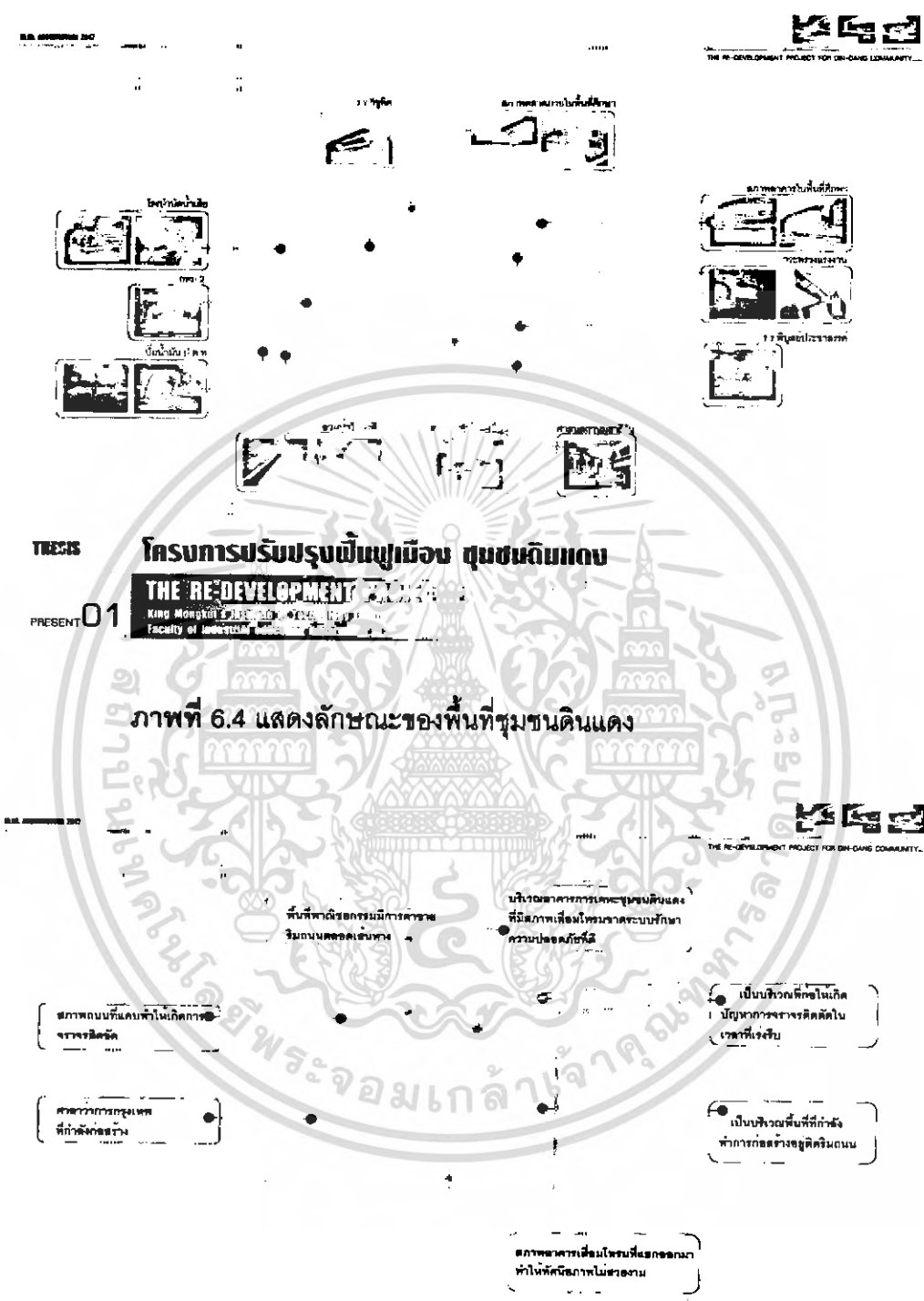
- พระราชบัญญัติการจตุรูปที่ดิน

6.4.2.3 การร่างข้อกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมเขตการใช้ที่ดินตามกรอบของข้อกำหนดการใช้ที่ดินที่เสนอแนะ โดยนำกรอบของข้อกำหนดที่เสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน เพื่อออกข้อกำหนดในการใช้ที่ดินและการใช้อาคารที่ควรจัดทำในรายละเอียด ได้แก่

- อัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมต่อพื้นที่ดิน (Floor Area Ratio : FAR.)ขอบเขตการใช้ที่ดินต่างๆ
- อัตราส่วนพื้นที่โล่ง (Open Space Ratio : OSR.)
- การกำหนดขนาดอาคารและความสูงของอาคาร

6.4.3 องค์การบริหารในการพัฒนา

ในการนำแผนและผังไปปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ส่วนที่สำคัญอีกส่วนหนึ่ง คือ องค์กรในการพัฒนา โดยทั่วๆ ไป แล้วชุมชนเมืองต่างๆ จะมีหน่วยงานของท้องถิ่นที่เป็นองค์กรของทางภาครัฐซึ่งได้แก่ สำนักงานเขตดินแดง สำนักงานผังเมือง เป็นองค์ประกอบในการจัดการหรือควบคุมให้เป็นไปตามผังเมืองรวม กรุงเทพมหานคร

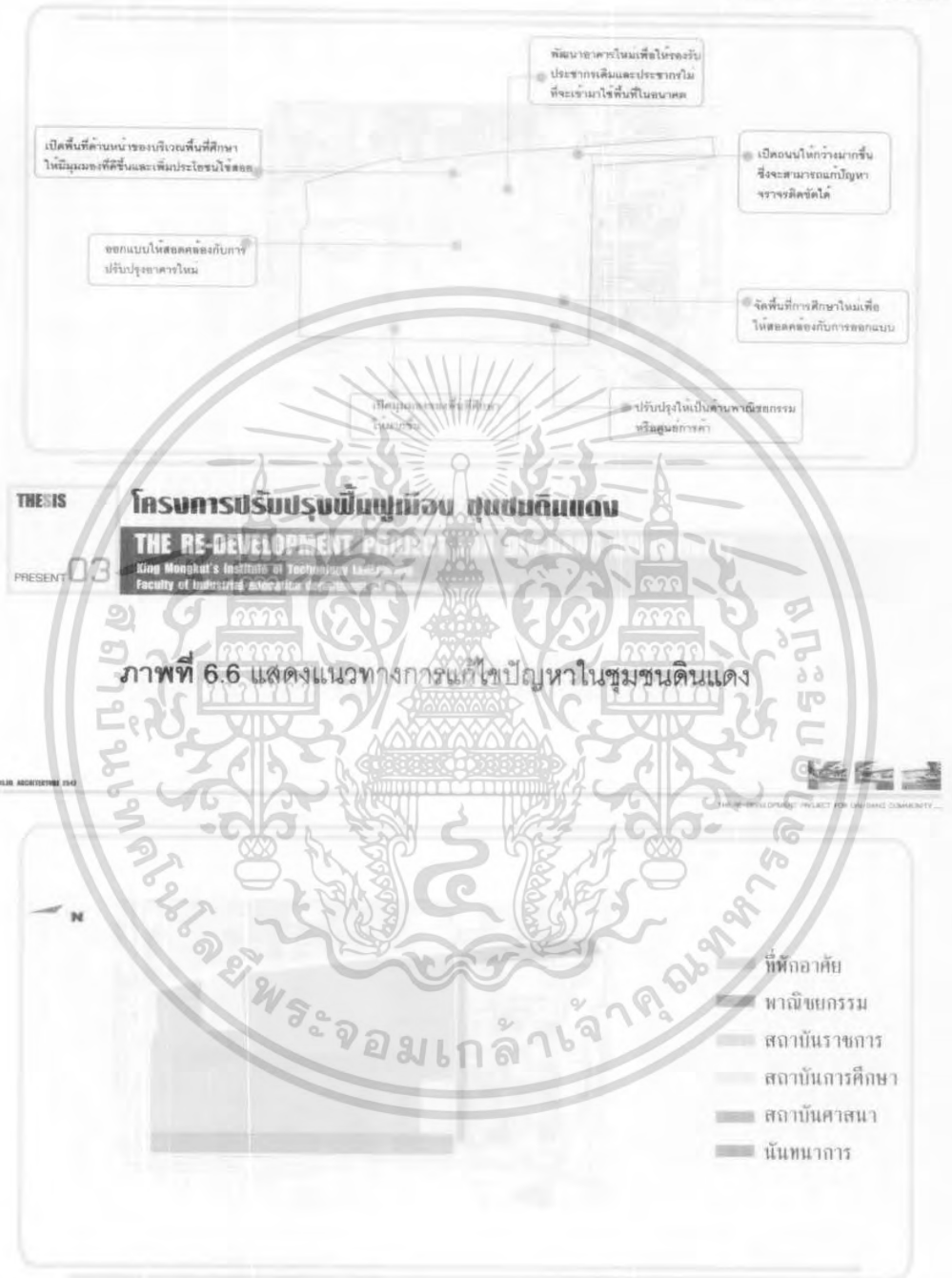

TREASIS **โครงการปรับปรุงฟื้นฟูเมือง ชุมชนดินแดง**

PRESENT 02 **THE RE-DEVELOPMENT PROJECT**
King Mongkut's University of Technology Thonburi
Faculty of Industrial Engineering

ภาพที่ 6.5 แสดงการเกิดปัญหาในชุมชนดินแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.7 แสดงการออกแบบใหม่ของชุมชนดินแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1. วัดรัตนโกสินทร์ประชาสรรค์
- 2. โรงเรียนวิสุทธิ
- 3. สถานีรถไฟหัวหมางาน
- 4. โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)
- 5. สวนสาธารณะ
- 6. ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น ดินแดง)
- 7. กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
- 8. ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร
- 9. กองโรงงานบางพลี
- 10. องค์การส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรม
- 11. องค์การส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรม สำนักงาน กทม.
- 12. ศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุ ดินแดง
- 13. สำนักงานเขตดินแดง
- 14. สถานีรถไฟหัวหมางาน
- 15. โรงเรียนวิสุทธิ
- 16. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 17. สวนสาธารณะ
- 18. วัดรัตนโกสินทร์ประชาสรรค์
- 19. โรงเรียนวิสุทธิ

THE:IS

โครงการปรับปรุงฟื้นฟูเมือง ชุมชนดินแดง

THE RE-DEVELOPMENT PROJECT FOR BIN-DANG COMMUNITY

King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
Faculty of Industrial Education Department of Architecture

PRESENT 05

ภาพที่ 6.8 แสดงผังรวมของโครงการออกแบบ

THE:IS

โครงการปรับปรุงฟื้นฟูเมือง ชุมชนดินแดง

THE RE-DEVELOPMENT PROJECT FOR BIN-DANG COMMUNITY

King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
Faculty of Industrial Education Department of Architecture

PRESENT 06

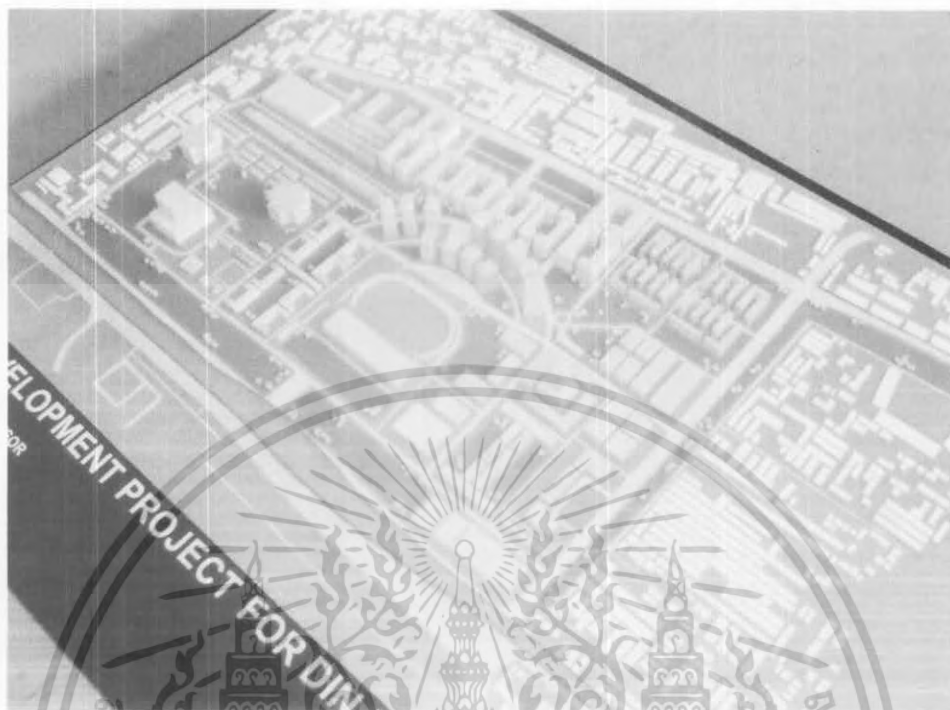
ภาพที่ 6.9 แสดงจินตภาพใหม่ของชุมชนดินแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.11 ทุ่งจ่ารองฝั่งบริเวณเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.12 ทุนสำรองผังบริเวณที่ออกแบบใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 7

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

7.1 สรุปสาระสำคัญของการศึกษา

การศึกษาโครงการศูนย์ชุมชนแฟลตดินแดง สามารถสรุปสาระสำคัญตามกระบวนการศึกษา ซึ่งแบ่งเป็นหัวข้อต่างๆ ได้ดังนี้ การศึกษาข้อมูลระดับจังหวัดกรุงเทพมหานคร , ระดับเขตดินแดง และระดับชุมชนแฟลตดินแดง ซึ่งการศึกษาในแต่ละส่วนจะศึกษาในด้านของ เศรษฐกิจ สังคมกายภาพ รวมทั้งนโยบายการพัฒนาต่างๆ ทั้งของทางภาครัฐและเอกชน ที่มีผลต่อการพัฒนาพื้นที่ศึกษาในอนาคต การศึกษาถึงศักยภาพตลอดจนข้อจำกัดของสภาพพื้นที่ วิเคราะห์และนำมาสรุปบทบาทที่สำคัญ เพื่อการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาพร้อมเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ วิเคราะห์และดำเนินการออกแบบวางแผนรวมถึงการนำเสนอกลยุทธ์ในการนำแผนและผังไปปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มีประชากรอาศัยอยู่กันอย่างหนาแน่น พร้อมด้วยระบบโครงข่ายคมนาคมที่มีความสะดวกสามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่ต่างๆ ให้เข้าถึงได้โดยสะดวก เศรษฐกิจที่ส่งเสริมให้กรุงเทพมหานครมีประชากรอพยพเข้าสู่ตัวเมืองมากที่สุด ส่งผลให้เกิดความแออัดในเมืองที่มีความเจริญแล้ว ชุมชนแออัดมีอัตรามากขึ้นและประสบกับปัญหาต่างๆ ดังนั้นทางภาครัฐได้มีนโยบายการพัฒนาชุมชนในเมืองหลวงให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นโดยส่งเสริมให้เป็นชุมชนเมืองน่าอยู่ ตามนโยบายของกรุงเทพมหานครและสำนักผังเมือง กทม. ที่เน้นให้ประชากรในเมืองมีความเป็นอยู่ที่ดีถูกสุขลักษณะ สามารถพึ่งพาตนเองได้โดยไม่สร้างปัญหาให้กับพื้นที่ของตน อันอาจจะก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมา

เขตดินแดงเป็นเขตที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยและสถาบันราชการเป็นส่วนใหญ่ และ ชุมชนในเขตดินแดงส่วนใหญ่เป็นเขตชุมชนที่อยู่อาศัยหนาแน่นมากและมีปัญหาภายในชุมชนที่เป็นปัญหาหลักของชุมชน เช่น การคมนาคมเข้าถึงชุมชนแออัด การก่ออาชญากรรม และ ปัญหายาเสพติด ซึ่งชุมชนแฟลตดินแดงก็เป็นอีกชุมชนหนึ่งที่มีศักยภาพในตัวชุมชนเองแต่ขาดการส่งเสริมและการพัฒนาให้เจริญขึ้นในด้านต่างๆที่ถูกต้องและได้รับการยอมรับจากประชากรในชุมชน จึงส่งผลให้ชุมชนเกิดความเสื่อมโทรม ขาดการดูแลเอาใจใส่ที่ดี บทบาทและศักยภาพของชุมชนลดน้อยลง ดังนั้นจึงควรมีการปรับปรุงและพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้นให้เป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพัฒนาชุมชนแฟลตดินแดงเพื่อรองรับการขยายตัวในอนาคต โดยเน้นทางด้านการปรับปรุงฟื้นฟู แหล่งที่อยู่อาศัยและเอกลักษณ์ของชุมชน รวมถึงสภาพธรรมชาติของพื้นที่บริเวณเขตดินแดงที่มีความสำคัญอย่างมาก ซึ่งการปรับปรุงและพัฒนาจะมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดได้ ดังเช่น แนวความคิดการจัดรูปที่ดิน การแบ่งเป็นที่ดินเพื่อสาธารณประโยชน์ การจัดสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ในที่ดินเดิม การปรับปรุงด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมความเป็นอยู่ของชุมชนให้เกิดรายได้ภายในชุมชนขึ้น พื้นที่ศึกษามีพื้นที่ประมาณ 635 ไร่ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยที่สำคัญ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักของชุมชนรองลงมาเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทนันทนาการ ที่ช่วยส่งเสริมให้สภาพเศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น ประชากรมีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทสถาบันราชการ ที่ในอนาคตคาดว่าจะเป็ศูนย์กลางของการปกครองในระดับเขตและบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง

จากการศึกษาบทบาทของพื้นที่ได้นำมากำหนดกิจกรรมของพื้นที่ศึกษาโดยมีกลุ่มกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มที่อยู่อาศัย ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร กลุ่มศูนย์รวมกิจกรรมในชุมชน เช่น ตลาด ศาสนสถาน สวนสาธารณะ โรงเรียน สำนักงานเขตดินแดง สถานีตำรวจ โรงพยาบาล ศูนย์แสดงสินค้า

ในการวางแผนทางการพัฒนา โดยได้นำผลการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน นโยบายและเป้าหมายของการพัฒนา รวมทั้งความต้องการพื้นที่ของกิจกรรมต่างๆ นำมาสรุปรวมกับแนวความคิดในการออกแบบและการวางผัง โดยได้แนวความคิดในการพัฒนา ประกอบด้วยแนวความคิดในการวางผังชุมชน แนวความคิดในการกำหนดพื้นที่เปิดโล่ง แนวความคิดในการกำหนดทางเดินเท้าและทางรถจักรยานยนต์, แนวความคิดในการกำหนดจินตภาพของพื้นที่, แนวความคิดในการออกแบบระบบการเข้าถึง, แนวความคิดในการออกแบบรูปลักษณะของอาคารภายนอก และแนวความคิดในการจัดสวนสาธารณะ, แนวความคิดในการออกแบบรูปลักษณะของอาคารภายนอก และแนวความคิดในการจัดสวนสาธารณะ โดยนำแนวความคิดต่างๆ มาประกอบเพื่อสรุปเป็นผลของการออกแบบวางผังชุมชนแฟลตดินแดง โดยผลการออกแบบและการวางผังจะถูกแบ่งการปฏิบัติงานออกเป็น 3 วาระการพัฒนา โดยการพัฒนาทั้งหมดจะมีมาตรการและข้อบังคับต่างๆ ในการออกแบบพัฒนา โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างทางภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เป็นการพัฒนาชุมชนแฟลตดินแดงที่สมบูรณ์

7.2 ข้อเสนอแนะ

สำหรับการศึกษาโครงการพัฒนาและจัดทำผัง ชุมชนแฟลตดินแดง ผู้ศึกษาได้ศึกษาทั้งในส่วนของการด้านข้อมูลและการออกแบบซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติ แต่บางส่วนของด้านการศึกษาเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลที่ไม่ได้เป็นส่วนสำคัญของโครงการมากนัก จึงเป็นการศึกษาและนำเสนอเพียงขั้นต้นเท่านั้น ดังนั้นหากมีการศึกษาถึงรายละเอียดเพิ่มเติมในเรื่องของข้อมูลให้ลงลึกถึงรายละเอียดต่างๆ ก็จะทำให้โครงการมีความสมบูรณ์ในภาคข้อมูลมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจจะนำไปสู่แนวความคิดและทฤษฎีใหม่ในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

สมพงษ์ นิตติกุล. "การปรับปรุงฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง.". การเคหะแห่งชาติ New letter
(มกราคม,2540)11-13

สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร. "ผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร". กรุงเทพฯ : สำนักผังเมือง, 2549

สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร. "ข้อบัญญัติของกรุงเทพมหานคร". กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543

สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร. "หลักการจัดรูปที่ดิน". กรุงเทพฯ : กองจัดรูปที่ดินและปรับปรุง
ฟื้นฟูเมือง, 2544

ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น . "โครงการศึกษาผังเมืองเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ
พัฒนาการท่องเที่ยว". ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545